TIDSSKRIFT FOR PSYKOTRONISK ARKÆOLOGI

OBSKURIØST

#9 · Vinter 2004/05
Kr. 30,-

DRÆBER OG FORFØRER: - portræt af Alain Delon

OBSKURIØST GOES HEAVY

Nostalgisk pladeparade med: CIRITH UNGOL · MEKONG DELTA VETO · ATTACKER NECRONOMICON SACRED RITE m.fl.

SØFTETRÆF - en overlevendes beretning · MUDDER I ØREGANGEN: Roskilde feltnoter 1988-92

+ Tarzanfilm · This Is Not The Nine O'clock News · Signor Rossi · La Linea · Hercules

OBSKURIØST Nr.9
Vinter 2004/05

Trykt hos Frederiksberg
Bogtrykkeri A/S
Oplag: 100 eksemplarer
Pris: kr.30,-

OBSKURIØST udkommer mindst to gange om året og bringer artikler om oversete eller glemte kulturværker, fortrinsvis film som af redaktøren skønnes at fortjene opmærksomhed. Uopfordret materiale indsendes på eget ansvar.

Ansvarshavende redaktør og udgiver:
Henrik Larsen
Johan Kellers vej 37, 2.tv
2450 København SV
obscurious@gmail.com

Artwork:
Jesper Moerch (omslag, Linus figur, Søftekollage), Ralph Østrup (redaktørfoto, John Cale tegning, overskrifter, øvrige kollager)

Indbudte skribenter:
Michael Porel, Erling Søby, Jóannes á Stykki, Jens Hollesen, Jesper Moerch, Steen Skovlund Larsen

Diverse billedmateriale:
Thure Munkholm, Lars von Hegnet, Erling Søby, Henrik Larsen. Alle illustrationer er udelukkende benyttet i oplysningsmæssig henseende.

Special thanks:
Peter Schlattner, Jan Schmidt/VME, Scanbox; Peter Rattleff, Nils Markvardsen og Jack Jensen for lister og ikke mindst Jesper og Ralph, uden hvem osv.

INDHOLD

Til skandalekoncert med John Cale

Planen var, at sende bladet til trykkeriet søndag eftermiddag. Men redaktøren besluttede at vente det døgn ekstra, så han kunne nå at dække John Cale koncerten i Lille Vega, Kbh. søndag aften kl.20. Just one tiny little problem: Alle siderne i bladet var for længst fyldt ud...

Så nu må I undvære den sædvanlige skarpsindige og vittige leder. Det kan I nok bære. Jeg ville bl.a. have skrevet om det amerikanske præsidentvalg (God bless, indeed), mit had til mobiltelefoner (ironisk i betragtning af, at jeg for nylig investerede i en sådan), den forskruede forbrugermentalitet, hvorefter alt hvad der koster mere end 350 kr. i Bilka affærdiges som hifi entusiast, feinschmecker, fanatikergrej - og sunget den sædvanlige klagesang om hvordan jeg endnu en gang nær havde opgivet under vejs pga. personlige kriser, mangel på inspiration osv. Until the next time...

Redaktøren har altså været til John Cale i Lille Vega. Billetten kostede 260 kr. i forsalg; en helt fair pris. Jeg var med Nils og Ralph - i godt selskab, m.a.o. Vi ankom ca. 19.40 - snuppede en hurtig fadøl i baren og gav os til at vente; mine to venner underholdt hinanden med alle de koncerter de havde været til, mens jeg betragtede scenariet gennem kølige solbriller, nød en lige så kølig fadøl for første gang i månedsvis og tog mentale noter. Lokalet (jeg havde aldrig været der før) var ret lille og intimt. Det lagde op til at blive en spændende aften.

Cale gik på scenen omtrent på klokkeslæt. *Hov, sommeren er vist vendt tilbage,* udbrød han godmodigt, da en uheldigt styret projektør smaskede sin lyskile lige ind på legendens ansigt.

Ja, det var en legende jeg var gået i byen for at opleve. Efter mange års (gen)læsninger af Bo Green Jensens *På sporet efter den hvide lyd*, hvori John Cale indtager en prominent placering skulle jeg omsider se og høre manden selv, live.

Der var selvfølgelig langt til senhalvfjerdsernes grænsepsykotiske freak som havde stormet rundt i hockeymaske og parteret en høne på scenen. Den Cale som stilfærdigt gik på scenen søndag aften var klædt i et diskret farvet sæt tøj, camouflageagtigt, uden antydning af rockstjernenykker. Selvom håret var nyfarvet rødbrunt, kunne man godt se årenes spor; Cale er blevet en ældre herre. Han smilede venligt, greb guitaren og gik i gang.

Lyden var god, bortset fra, at jeg først havde stillet mig for tæt op ad højre scenehøjtaler. Den buldrede lidt, så jeg rykkede frem ind mod midten, hvilket straks hjalp. Vi havde ingen problemer med at høre Cale; hans stemme var kraftfuld og til vores glæde leverede han nogle dramatiske slutskrig på et par sange; måske ikke helt så vildt som i 1979, men godt gået alligevel.

Cale nåede vel at spille i alt 4-5 nye numre samt "You Know More Than I Know" og "The Ship of Fools" fra *'Fear';* "Ghost Story" fra *'Vintage Violence';* et totalt overraskende Nico cover, "Frozen Warnings" fra *'The Marble Index'*; "The Endless Plain of Fortune" fra *'Paris 1919';* "A Wedding Anniversary" og "Do Not Go Gentle Into That Good Night" fra *'Words for the Dying'* og ikke mindst "Heartbreak Hotel" - den akustiske version fra *'June the 1st'*. Forrygende! Men det kunne - burde være blevet til mere. Cales sæt varede ca. 50 minutter. Han havde været i fin form og vi gav ham behørigt entusiastiske bifald. Ingen problemer dér. Så hvor røg kæden af?

Jo, i deres uendelige mangel på visdom havde arrangørerne lagt en koncert med Sepultura og Motörhead (!!!) samme aften i de tilstødende koncertlokaler. Total fucking skandale. Ikke at jeg har det fjerneste mod de to bands, faktisk holder jeg meget af Lemmy og drengene, og i betragtning af dette nummers store tema om heavyfirserne ville det måske have været passende, om jeg var gået til deres koncert i stedet for Cales. Men nu var jeg altså kommet for at opleve Cale. Og prøv lige at tænk på det. På den ene side af væggen en distingveret kunstner, solo på akustisk guitar og piano. På den anden side to møgbeskidte, brutale heavy metal bands med fuld tryk på. Hvordan kan det gå andet end gruelig galt?

Og galt gjorde det altså. Cale havde vel spillet en ti numre, da vi - og han - i en pause pludselig kunne høre en tydelig lyd af mudrende tungmetal i baggrunden. Noget distraherende, må man sige. Det blev ved og endelig fik Cale nok. Han var begyndt på akkorderne til hvad der lød som "A Child's Christmas in Wales" (*'Paris 1919'*), da han tog sig i det, mumlede et eller andet, og i stedet kastede sig ud i en utrolig smuk udgave af "Heartbreak Hotel" - jeg kastede et blik på Nils lige ved siden af mig - stod som ramt af en religiøs oplevelse. Den sidste akkord klingede ud; vi klappede ivrigt; Cale sagde tak for i aften og vi klappede videre, i håb om ekstranumre; klappede til vi fik ondt i hænderne, men intet skete; scenens bagtæppe forblev stille - og så blev lyset tændt. Det var forbi!

Vi, publikum havde sat næsen op efter mere. En koncert på halvanden time, mindst - guderne skal vide, at John Cale ikke mangler sange i repertoiret. Hvor var "Cable Hogue"? Hvor var "Close Watch", "Paris 1919", "Amsterdam"? Nils havde tidligere på aftenen fortalt om, hvordan dem temperamentsfulde Cale ved en af sine koncerter var blevet voldsomt irriteret over konstant at snuble i nogle kabler som løb hen over scenegulvet, men at blive overdøvet af et konkurrerende arrangement kan vel gøre enhver vred. Ingen bebrejdelser til Cale, ej heller til Motörhead og Sepultra (som måske ikke engang kendte noget til den anden koncert), men arrangørerne..! Det de gjorde var at pisse både på kunstneren og det *betalende publikum*. Cale klarer sig nok, men for os i salen var det en skuffende afslutning på forestillingen. Skam jer, Vega!

Nå, jeg gik på et værtshus i Istedgade med Ralph; vi drak en øl og evaluerede forløbet. Det havde jo trods alt været en minderig oplevelse. Ralph tegnede en fin lille skitse efter hukommelsen af Cale ved pianoet - gengivet her på siden - som jeg fik, da vi skiltes. Jeg spadserede hjem til Johan Kellers vej, en mild og stille søndag aften. Jeg havde været til John Cale koncert.

Henrik Larsen, Sydhavnen,
14.december 2004, kl.1.40

Alain Delon

- Et strejf af galskab og charme

Man skulle umiddelbart mene, at *Alain Delon*, Frankrigs måske mest folkekære og feterede skuespiller, ikke rigtig hørte hjemme i en ydmyg undergrundspublikation som Obskuriøst.

Men forunderligt nok har vores filmblade kun udvist sporadisk interesse for Delon og det til trods for, at han langt fra er nogen hr. Ukendt i Danmark. Hans klassiske film gik for fulde huse i biograferne, og mange af hans senere arbejder, fortrinsvis hårdkogte europæiske kriminal-action film blev i videofilmens guldalder, de kolde firsere, udsendt på lejevideo; kassetter som siden fandt en plads på reolen hos entusiastiske samlere. Denne gruppe af film er af ujævn kvalitet, men Delon er nu engang Delon og herværende redaktør finder dem ganske underholdende. **Big Guns** (1973), f.eks., hvor noget af handlingen morsomt nok udspilles i København (med Anton Diffring som en arrogant narkogangster, indlogeret på Hotel D'Angleterre) og den fabelagtige **Red Sun** (1971), der lader ham spille overfor Charles Bronson og Toshirô Mifune; en rollebesætning af højeste klasse.

Det var dengang, men selv i dag kan man som dansker undertiden opleve Delon på film: TV Charlie viste i november hans gennembrudsfilm, **Plein Soleil** (1960) og TCM har den udmærkede **Once A Thief** (1965) i deres faste repetoire.

Alain Delon er en stor skuespiller, en fascinerende personlighed og nu har han omsider fået tegnet et egentligt portræt på dansk. Filmproducenten og forfatteren *Michael Porel* som i forvejen vil læseren bekendt fra tidligere numre af Obskuriøst, skriver her om sin personlige ven gennem mange år og han er ikke bange for at gå tæt på. - *Da jeg først læste din artikel, gjorde den mig så aldeles rasende, at jeg havde lyst til at sparke dit gebis ned i halsen på dig,* bemærkede Delon overfor Porel, da han skulle godkende en engelsksproget udgave af artiklen tidligere på året. Heldigvis fortsatte han: *Men efter at have læst den igen, gik det op for mig, at artiklen er informativ, hudløs ærlig og afslører mine intime sider på både oprigtig og brutal vis, et dybfølt kærtegn som måske gør den til een af de bedste artikler der hidtil er skrevet om mig.*

"Han virker som en lokkende cocktail af dynamit og åben ild, fascinerende at iagttage på afstand, men farlig hvis man lader sig drage ind i den verden som er hans..."

Hans blik kan nagle dig til væggen, disse iskolde dybblå øjne som både kan indgyde frygt og kærtegne dig med al forførelsens kunst. Han er en ener, denne uforudsigelige og fortryllende skuespiller ved navn Alain Delon. Han er ikke en mand som umiddelbart inviterer dig til at komme ham nær. Han virker som en lokkende cocktail af dynamit og åben ild, fascinerende at iagttage på afstand, men farlig hvis man lader sig drage ind i den verden som er hans, kompromisløs, brutal og dog mere oprigtig og loyal end de fleste mennesker kan leve op til. Han er en mand som kun kender til farverne sort og hvid, gråt eksisterer ikke i hans univers, nuancer er for ham kun en ilde tilsløret illusion.

Hvem er han da, denne skuespiller der drager publikum som myg mod lyset? Hvis du hører til den unge læserskare, så er det højst sandsynligt, at du aldrig har hørtt om Alain Delon, men hvis du har et par år på bagen, så er der store chancer for at du har ladet dig fortrylle af hans talent i biografens mørke. Alain Delon var gennem 60'erne og 70'erne Frankrigs ubetinget største stjernenavn. Han medvirkede i den ene pragtfulde film efter den anden og det meste af Europa tilbedte den jord han gik på. Ikke at det betød noget for Alain Delon. Han levede i sin egen verden. Hvad folk mente om ham havde han kun foragt overfor. Han badede i berømmelsens sollys, men det blændede ham aldrig. Han var blot ikke den type mand, som havde behov for at leve et traditionelt liv som hans publikum kunne identificere sig med. Man kunne elske eller hade ham. Det var ikke Alain's problem.

Hvis man udspørger hans fans om det første der betog dem ved Alain Delon, så vil de fleste nok sige, at det var hans slående udseende. Og Alain Delon var da også blændende smuk. Frankrig's flotteste mand, blev han med rette kaldt. Dertil havde han en drenget og uforskammet charme, samt overflod af sex-appeal som han skamløst brugte på det hvide lærred til at opnå hvad han begærede. Han var ikke nogen blid romantisk helt, men et rråddent Dorian Gray ikon som forførte, udnyttede og knuste sine medmennesker uden at føle skyld eller anger. Han var forud for sin tid, en afspejling af den kyniske verden som vi idag oplever på altfor nært hold.

Jeg har kendt Alain Delon personligt i næsten tredive år og jeg værdsætter ham som en ven. Han går ikke på kompromis med noget i denne verden, sine venskaber eller sin kunst. Han giver sig selv fuldtud også selvom prisen er høj. Han er altid parat til at betale også selv om det koster ham dyrt.

Første gang jeg stiftede bekendskab med talentet Alain Delon var i 1960. Det var min fødselsdag og min mor havde foræret mig en biografbillet til den franske film **Faibles Femmes** (**Stakkels små kvinder**), et charmerende lystspil hvor Alain spillede hovedrollen som en skrupelløs Don Juan der havde den gående med tre dejlige piger på een gang. Ikke en dårlig situation, indtil alle tre piger opfatter sandheden og beslutter sig for at myrde ham. Desværre for pigerne går det grueligt galt og de ender alle bag tremmer. I slutscenen viser Alain sin kolde foragt overfor dem alle og valser bort med et smørret grin på fjæset.

Pigerne i filmen var dejlige. Underskønne Mylène Demongeot og Pascale Petit, to af Frankrig's mest sex'ede skuespillerinder spillede to af hovedrollerne, men jeg husker tydeligt at det var Alain Delon som holdt mig tryllebundet. Jeg bør nok ikke sige dette om en anden mand, men jeg synes aldrig at have set så smukt og perfekt et syn åbenbare sig for mig på det hvide lærred.

Det varede ikke længe før en ny film dukkede op med ham i hovedrollen og den blev hans store internationale gennembrud. **Plein Soleil** (**Kun solen var vidne**), Renè Clements mesterlige fortolkning af Patricia Highsmith's roman *The Talented Mr. Ripley* om en charmerende døgenigt der myrder sin bedste ven, overtager hans identitet og lever hans liv indtil nemesis sætter en stopper for hans uhyrligheder. Delon var perfekt i rollen som Tom Ripley, charmerende, uimodståelig og dødsensfarlig. Filmen, der i Danmark blev stemplet af pressen som *'en fuldstændigt modbydelig filmoplevelse'* gik sin sejrsgang over hele verden og Delon var med eet blevet en international stjerne.

Hans næste film skadede ham heller ikke ligefrem: Luchino Visconti's udødelige mesterværk **Rocco et ses Frères** (**Rocco og hans brødre**), en intens fortælling om en fattig bondefamilie fra det fattige Sicilien, der immigrerer til det velstående Milano i søgen efter et bedre liv, men som kun finder elendighed og menneskelig tragedie. Filmen er et uforglemmeligt mesterværk og Alain Delon sprang i øjnene på publikum i et helt nyt rollefag. Han spillede en helgenagtig ung mand som lader sig udnytte og kue af sin familie. Hvis hans stjerne var stor inden **Rocco** fik premiere, så nåede han de ultimative højder med denne præstation.

Vi befinder os stadig i begyndelsen af 60'erne, en tid hvor fransk film gennemgik en revolutionerende forandring. Den såkaldte 'Nye Bølge' havde vundet indpas hos det franske publikum og tog gang på gang biografgængerne med storm. Film som Jean-Luc Godard's **Åndeløs** satte helt nye normer for hvordan en filmskaber kunne og burde fortælle en historie. Filmene var ofte totalt uforståelige, bizarre, krydret med venstre-orienteret propaganda. De var som oftest nye versioner af 'Kejserens nye klæder'. Ingen forstod dem, men de intellektuelle hyldede dem højlydt. Næsten alle franske kunstnere sprang på vognen med undtagelse af Alain Delon. Han holdt sig til de etablerede instruktører og medvir-

kede kun i film som appelerede til et stort publikum, film som fortalte en historie i den kronologisk rigtige rækkefølge: begyndelse, midte og slutning.

I 1964 kastede Alain sig over selv at producere en film, et projekt som han hovedkuls forelskede sig i og som skulle vise sig at være en katastrofal fejltagelse. Filmen hed **L'insoumis** (**Forræderen**) og handlede om en desertør fra de franske styrker under Algier krigen. Filmen blev en skandale af rang. Den franske regering forbød alle film som omhandlede Frankrigs involvering i Algier konflikten, så Alain's film blev totalt forbudt efter få forevisninger. Alain indrømmer idag, at det var en uovervejet beslutning at lave filmen, men når man er ung... **L'insoumis** blev dog vist i Danmark og gik lidt over en måned i Grand teatret.

Med sit næste projekt var Alain igen på sikker grund. **La Tulipe noire** (**Den sorte tulipan**) var en forrygende kårde og paryk film baseret på en roman af Alexandre Dumas, og heri spillede Alain dobbeltrolle som to brødre, den ene god, den anden ond. Filmen blev en stor succes og efterfulgt af den særprægede thriller **Les fèlins** (**Kattene**) hvori Alain spillede en playboy på flugt fra gangstere, som falder i kløerne på to meget særprægede amerikanske damer. Den ene af rollerne blev spillet af Jane Fonda. Filmen genforenede Alain med mesterinstruktøren Renè Clement.

Alain solgte billetter verden over. I skarp konkurrence med sin rival Jean-Paul Belmondo og film veteranen Jean Gabin, var Alain en af de skuespillere der forgyldte den franske filmindustri. Hans popularitet lå på højde med de største amerikanske stjerner, ikke blot i Frankrig men ligeledes i resten af Europa og Asien, specielt i Japan. Det eneste land som ikke havde fået øjnene op for hans talent og charme var tilsyneladende Amerika. Det holdt dog ikke Hollywood tilbage fra at vinke med lokkende tilbud og i 1965 slog Alain til og rejste over på den anden side af Atlanten for at medvirke i en fransk-amerikansk kriminalfilm med titlen **Once a Thief** (**Een gang tyv**) hvor han skulle spille sammen med dejlige Ann-Margret og Jack Palance. Det var en film om en ung emigrant der havde en fortid som forbryder, men som nu forsøger at holde sin sti ren. Ikke en let opgave, da hans broder forsøger at hive ham tilbage i dyndet, hjulpet af en hævngerrig politimand. Filmen er okay, ikke noget mesterværk, men Alain giver en solid og troværdig præstation, hans først film på engelsk. Han talte sproget godt og hører til blandt den mindre gruppe af franskmænd som ikke har noget imod at tale engelsk. Filmen blev dog ikke nogen succes.

Men Alain opgav ikke Hollywood. Han fortsatte i film som **The Yellow Rolls Royce** (**Den gule Rolls Royce**) hvor han giver en gribende og charmerende præstation som en gigolo i selskab med Shirley Mac Laine og George C. Scott, efterfulgt af en morsom parodi på western genren, **Texas Across the River** (**Ta' til Texas**) hvor han spillede sammen med Dean Martin. Alain gav en charmerende præstation som en ung spansk adelsmand, som ikke helt hørte hjemme i det barske vilde vesten. Filmen blev en succes, men den gjorde ikke en stjerne ud af Alain på det amerikanske marked. Han forsøgte sig senere i amerikansk film med thrilleren **Scorpio** sammen med Burt Lancaster og i 1979 med den rædselsfulde katastrofefilm **Airport '79**. Det var som om der eksisterede en glasvæg der separerede Alain fra det amerikanske publikum. Det i sig selv er ikke noget enestående tilfælde. Kun Luis Jourdan og Charles Boyer har formået at gøre sig populære i USA. Franske skuespillere klarer sig ellers ikke godt på det amerikanske marked.

Kvinderne elskede Alain Delon og grunden behøver jeg vel næppe at komme nærmere ind på. Kvinder spillede en stor rolle i Alain's liv. Han blev kædet sammen med et utal af smukke kvinder, men den eneste som virkelig betød noget for ham var den tyske skuespillerinde Romy Schneider. De traf hinanden da de begge var ganske unge og indledte en hed kærlighedsaffære. Den brændte ud, men genopstod i 1968, da de spillede sammen i filmen **La Piscine** (**Swimming Pool**). Ellers er det interessant at notere sig, at Alain Delon faktisk ikke kunne fordrage kvinder. Jo, han havde da en masse affærer, men han stolede aldrig på hunkøns væsener. Han anså dem for at være falske og forræderiske og sammen med instruktøren Roger Vadim, som skabte Brigitte Bardot, var han en overgang formand for 'Kvindehadernes forening'.

Han brød sig heller ikke om at spille ømme kærlighedsscener med kvinder på film. De kedede ham til døde. Han fortalte mig engang, at det hang ham ud af halsen, når han skulle tage en kvinde i sine arme og ævle det sædvanlige: *'Hvor er du smuk. Jeg elsker dig,'* men han var klar over, at det var en del af hans image, så han gjorde det. Hvad Alain foretrak var film om mænd, om venskab - måske med en kvinde på sidelinjen. Derfor er **Les Aventuriers** (**Vovehalsene**) hans foretrukne film. Den handler om venskab og sammenhold og Alain giver een af sine mest helstøbte præstationer i denne usædvanlige action film som rammer een lige i hjertekulen.

Året 1966. Tiden var nu inde til at Alain skiftede rollefag. Ikke mere skruen op for charmen, ikke flere dejlige kvinder i hans arme og slut var det også med de rådne helteroller han var blevet så kendt for. Han tog en ny genre til sig, som skulle vise sig at blive den han for altid vil blive husket for: gangstergenren.

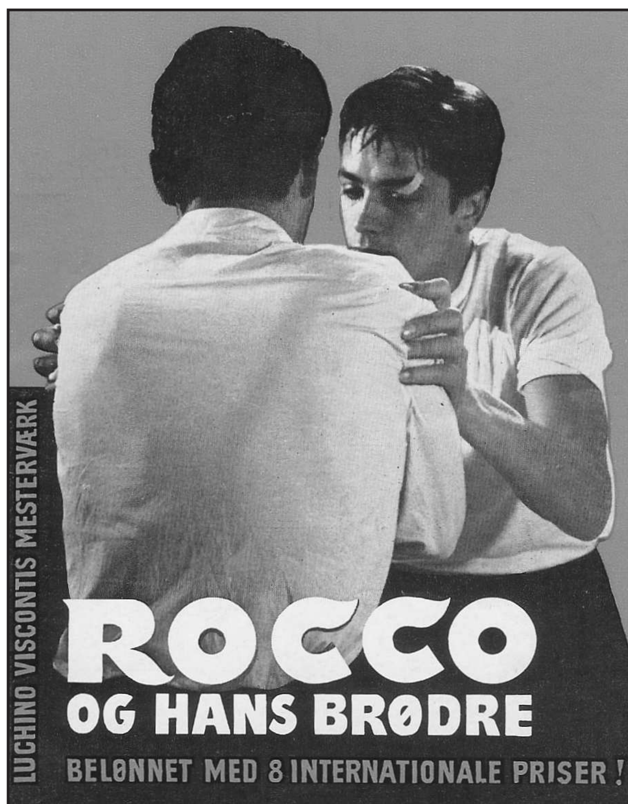
Jean-Pierre Melville skabte et mesterværk af en film: **La Samourai** (**Ekspert i drab**). Filmen handler om en iskold dræber der myrder folk på bestilling. Det er en voksen film, ikke en billig action film, nærmere en tankevækkende meditation over emnet forbrydelse og ensomhed. Alain gav sin måske fineste præstation til dato som manden der lever i en isoleret verden, hvor han kun kan stole på eet menneske: sig selv.

Publikum elskede Delon i denne rolle, som var så langt fra den type personer han hidtil havde fremstillet på film og den blev hængende ved ham i adskillige år ud i fremtiden. En serie gangsterfilm med Alain i hovedrollen væltede ud på markedet, og specielt i Frankrig blev de det helt store trækplaster.

Alain oprettede nu sit eget produktions selskab, Adel Productions, som kom til at stå for samtlige film han medvirkede i årene fremover.

Langt de fleste filmskuespillere er radikalt anderledes skruet sammen end de roller de spiller på det hvide lærred. Clint Eastwood er for eksempel en blid og medmenneskelig mand, i modsætning til hans barske fremstilling af detektiven Dirty Harry. Rock Hudson var ikke tilnærmelsesvis så glad for smukke kvinder som han var på film og hele Amerika's sweetheart Lucille Ball var i privatlivet lidt af en ondskabsfuld mokke. Alain Delon... det er en anden historie. Ham kan man sagtens identificere med gangsteren han så ofte fremstiller på film. Ikke den rå revolvermand som slår ihjel til højre og venstre, men gangsteren med sjæl og samvittighed. Alain er ofte blevet kædet sammen med den franske mafia. Mange har endda vovet at hævde, at han er særdeles aktivt involveret i den franske underverden, en påstand som aldrig er blevet bevist. Men een ting står fast. Alain har tilknytning til underverdenen. Hans bedste venner er gangstere. Det har han aldrig lagt skjul på og han er stolt af sine bekendskaber. Alain sætter underverdens loyalitet og æresbegreber højt. Det er en mentalitet, som han kan identificere sig med.

Men i 1968 ramlede han ind i en sex og mordskandale, som hvis det var foregået i Amerika ville have ødelagt hans karriere. Hans jugoslaviske livvagt, en mand ved navn Marcovich, blev en dag fundet myrdet på en affaldsplads udenfor Paris, skudt gennem hovedet og viklet ind i en plastiksæk. Alain

blev mistænkt for mordet, arresteret og ført væk i håndjern. Det samme gjorde hans kone Nathalie Delon. Paris summede af rygter, men da franskmændene har et noget specielt forhold til skandaler, så gavnede det blot Alain's popularitet.

Jo mere politiet gravede i sagen, jo mere skidt blev der hvirvlet op til overfladen. Nathalie og Alain's livvagt havde tilsyneladende arrangeret nogle vældige orgier for Frankrigs absolut herskende overklasse. Man havde gjort sig den umage, at finde ud af hvad de forskellige kronede hoveder tændte på, havde så arrangeret at det var indenfor rækkevidde... og så afpresset ofrene. Det var en celeber skandale af de helt store, og det var simpelthen emnet man talte om på alle Paris' små cafeer. Alain blev dog hurtigt frigivet. Han havde et alibi. Han havde været sammen med sin tidligere flamme Romy Schneider på det tidspunkt hvor Marcovich blev likvideret. Men så dukkede et nyt navn op i skandalen: Den daværende franske præsident George Pompidou. Både han og hans kone var nok så kendte for deres aktive sexliv og det så ud til, at også de havde medvirket i de vilde orgier på Nathalies foranledning. Samme øjeblik at præsidentens navn blev nævnt, gik jerntæppet ned med et brag. Enhver form for undersøgelse blev standset og mordsagen forblev uopklaret.

Alain's film **La Piscine** fik premiere medens skandalen stod på. En erotisk thriller af de stærke, som begynder med, at Alain og Romy Schneider elsker uhæmmet på kanten af svømmepølen. Biograferne var ved at sprænges, sådan strømmede publikum til. Alain tog hele skandalen med et skuldertræk. Omtalen, mistanken og stanken som bredte sig generede ham tilsyneladende ikke det mindste. Det havde længe været en kendt sag, at Alain levede livet: kvinder, druk, orgier. Det var en del af hans livsstil, ligepå og hårdt. Da han engang blev spurgt ud om sit sexliv af en britisk journalist, svarede han arrogant: *'Hvis jeg har lyst til at kneppe et får i røven, så gør jeg det!'*

Efter den erotiske thriller kastede Alain sig endnu en gang over gangsterfilmen, når den er bedst. Henri Veneuil's **Le Clan des Siciliens** (**Klanen fra Sicilien**) var en top scorer af en kriminalfilm, blanktpoleret, spændende, elegant og brutal i sin hverdags realisme. Alain spillede her med topnavne som Jean Gabin og Lino Ventura. Den film sad lige mellem øjnene.

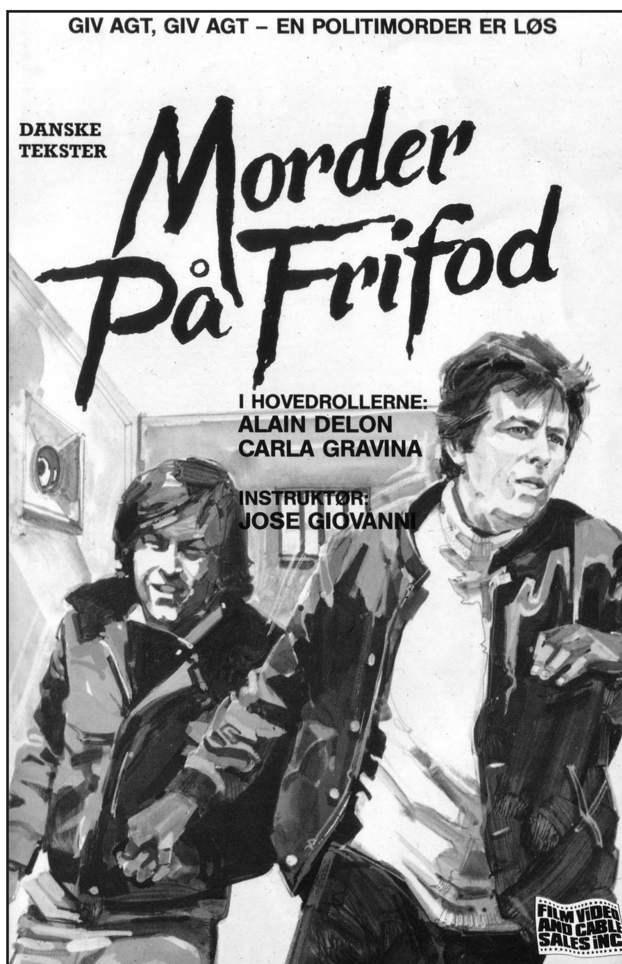
Og så kom den... Alain's mest populære film nogensinde. Endnu en gangsterfilm, som virkelig dykkede ned i underverdenens univers. **Borsalino**, en uforlignelig blanding af venskab, blod, vold, romantik og komik. Den foregår i tyvernes Marseille, hvor to mænd tager magten over byens underverden. Det lyder ikke videre sympatisk, men filmen osede af en umiddelbar charme og livsglæde, som gjorde den til noget helt specielt. **Borsalino** fik mega omtale, da det forlød, at Alain havde sat de fleste af sine penge i projektet og at han skulle spille sammen med sin rival gennem mange år, den ligeledes populære franske superstar Jean-Paul Belmondo.

Borsalino fik premiere i flere biografer end nogen anden film på den tid og den slog alle rekorder. Alain havde erobret toppen. Han kunne ikke nå højere og forblev da også kongen af fransk film i nogen tid, men så begyndte tronen at skælve under ham.

Det begyndte langsomt at gå tilbage for Alain. Han forsøgte sig med en ny genre, den seriøse og kunstneriske film, såsom **Mordet på Trotsky**, hvor han spillede sammen med Richard Burton og **Mr. Klein**, en selvransagelse af fransk skyld i deres overgreb mod jøderne under Anden Verdenskrig, men ingen af filmene blev en succes. Han gik så tilbage til sin gamle genre, krimifilmen, men de var ikke meget andet end tarvelig spekulation i grov vold og sadisme. Han forsægte sig endda med en fortsættelse af **Borsalino** - og den var mildest talt rædselsfuld.

Alain blev ved i mange år med at producere og medvirke i krimifilm og der var da også et trofast publikum til dem, men intet var som i gamle dage. Alain begyndte at glide ud i mørket, men glemt er han aldrig blevet. De glade 60'ere og de frigjorte 70'ere tilhørte ham. Nu var vi gået ind i firserne. Tiden var en anden, og Alain havde udlevet sin første og anden ungdom.

Alain blev født i 1935 i Scèaux, Seine - opvoksede i Marseille. Han havde en urolig barndom og kom i en meget ung alder i konflikt med politiet. Som ganske ung mand meldte han sig til hæren og gjorde tjeneste hos de franske styrker i Indokina, senere kendt som Vietnam. Han tog også en tørn i Fremmedlegionen, inden han vendte tilbage til Frankrig, hvor han kastede sig over natklubvirksomhed, hvorefter han hurtigt blev opdaget og hentet til filmen.

Alain Delon er nu 68 år gammel, og stadig en nydelig herre som kan charmere og fascinere. Han er ikke glemt. Han medvirker stadig nu og da i TV film og serier, oftest som politikommisær. Han virker lidt mildere nu til dags, mere menneskelig og forsonelig. Når han viser sig på TV, så er der stadig et stort og trofast publikum som slutter op om ham. Og gudskelov for det.

Hvordan skal man beskrive Alain Delon, skuespilleren? Talentfuld, lunefuld, gal og genial. En replik fra **Klanen fra Sicilien** beskriver godt de roller han spillede. En ung tøs han deler værelse med spørger ham, velvidende at han er lejemorder, *'Hvordan kan det være, at du er blevet morder?'* Alain kaster et blik på hende og svarer: *'Fordi ingen tog mig alvorligt, ej heller med pistol i hånd.'*

Og manden Alain Delon? Han er en uforklarlig mosaik af hårdhed og godhed. Han har aldrig leflet for andres meninger. Han har turdet stå ved sine egne. Jeg tvivler på om han kender til frygt, og hvis han gør det, så skjuler han det godt. Alain var kendt for sin uforskammethed, sit vilde og ubændige liv, sin flirt med underverdenen og sin kynisme, men bag facaden findes en god og loyal mand, som står bag sine venner og som endda er menneskekærlig. Den dejlige franske skuespillerinde Simone Signoret beskrev ham med tre ord: *'En blid psykopat'*.

Alain Delon har levet sit liv som han ønskede det. Han fortryder intet, men ser tilbage på livet som en rejse han aldrig vil glemme. Han er en tilfreds mand, som blot sidder tilbage med eet ønske: Når hans tid her på Jorden er forbi, så håber han, at døden vil komme som en ven og tage ham hurtigt og effektivt, uden lidelse og angst.

Når den dag kommer, så vil et lys som flakkende har oplyst et skyggernes univers, blive slukt og tilbage vil kun være minderne om en storslået kunstner.

Selv døden kan ikke tage minderne om en legende fra os.

Michael Porel

Billederne side 3 og 4 er fra 'Un Flic' (1972). Omslaget gengivet her på siden er fra den danske videoudgivelse af 'Comme un boomerang' (1976), en af de mange, mere upåagtede kriminalfilm Delon medvirkede i, op gennem 70erne og som man ofte kunne finde i VideoNettos støvede rodekasser for år tilbage. Filmen - i øvrigt slet ikke så ringe endda - er udsendt på et selskab med det besynderlige navn 'Film Video And Cable Sales Inc.' Også bl.a. Metronome, ABCollection og WM-Video har udgivet hans film på lejevideo herhjemme.

I dag kan et bredt udvalg af Alain Delons film erhverves på DVD. Læs mere om dette ude på det store Internet - hvor du også finder mandens eget, officielle website: www.alaindelon.com.

Not The Nine O'Clock News

Vi kan begynde med at citere en hel sketch. Den består simpelthen af en nyhedsoplæser med følgende indslag:

Charges of Russian infiltration in the White House were denied today by the National Security Adviser, Zbigniew Brzinsky.

Prøv at læse den højt.

Tænk over den.

Not the Nine O'Clock News fik sit navn fra sendetidspunktet - det blev sendt på kanalen BBC Two på samme tid som nyhederne *Nine O'Clock News* blev sendt på BBC One.

NTNOCN var 28 halvtimes *comedy* shows, der første gang blev sendt fra oktober 1979 til marts 1982. I de første shows bestod **NTNOCN** af Rowan Atkinson, Mel Smith, Pamela Stephenson og Chris Langham som de bærende navne, men efter de første seks episoder blev Langham erstattet med Griff Rhys Jones, der allerede havde været statist i adskillige sketchs i de første episoder.

Da **NTNOCN** stoppede gik Rowan Atkinson videre til **Blackadder** (**Den sorte snog**) og senere til **Mr. Bean**, mens Mel Smith og Griff Rhys Jones gik videre til deres fælles **Alias Smith and Jones** (**Verdens værste værter**). Mel Smith har senere instrueret flere film, hvoraf den mest kendte må være **Bean - the Movie**.

Det skal også nævnes at en række store navne bidrog med materiale til **NTNOCN**, blandt andre Douglas Adams (Hitchhikers Guide to the Galaxy) og Richard Curtis, der senere var med til at skrive **Blackadder**, og senere igen skrev manuskriptet til **Four Weddings and a Funeral**.

NTNOCN er blevet beskrevet som en *fast paced contemporary satire series, that bridged the gap between the surrealist comedy of the Monty Python generation and the anarchic new wave comic revolution of the 1980s*. I løbet af 1970erne var britisk *comedy* ved at gå til i anakronistiske serier som **Benny Hill** og **To the Manor Born**. Der manglede simpelthen noget nutidigt. Her kom **NTNOCN** lige på det rigtige tidspunkt, og lagde vejen for senere serier som **Spitting Image**, **The Young Ones**, **Bottom**, **Absolutely Fabulous**, **Men Behaving Badly** og andre.

Producerne bag **NTNOCN**, John Lloyd og Sean Hardie, havde sat sig for at skabe *a contemporary sketch show, that would take a scatter gun approach peppering all sorts of targets*. Man kan sige at **NTNOCN** var nutidig, mere end aktuel satire, selvom showet jævnligt tog fat på aktuelle emner (der er nogle sketchs der går hen over hovedet, når man ser det i dag - fx “Come home to a real fire. Buy a cottage in Wales”, der tog fat på det faktiske problem med storbybefolkningens opkøb af huse i Wales til feriebrug, hvilket lokale indbyggere reagerede på ved ildspåsættelse). Man foretrak korte sketchs; der er faktisk kun nogle få der varer mere end et par minutter. Hvor **Monty Python** havde gjort op med brugen af punchlines, og det sjove tit lå i selve situationen, vendte **NTNOCN** tilbage til den tradition, selvom punchlinen ofte mere var en understregning af pointen i sketchen. Alligevel var **NTNOCN** et meget nutidigt show. Hvis en sketch foregik i en pub ville det være en moderne pub, ikke en landsbypub. Hvis den foregik i et hospital ville det være et moderne underbemandet hospital med stressede læger og sygeplejersker. Overhovedet undgik **NTNOCN** påstande om det idylliske England. **NTNOCN** var moderne og vredt, og gik til angreb på alt fra politi til punks, fra kirken til politikere og embedsmænd, fra hundeejere og bilister til miljøforkæmpere.

Blandt klassikerne, som også er med i det udvalg som her er udsendt under titlen **Det er ikke tv-avisen 1 + 2**, er sketchen med udgangspunkt i balladen om **Monty Python's Life of Brian** - i sketchen har en præst instrueret en Kristus-film, der bliver set som en blasfemi mod the Flying Circus (*selv Jesus Christ's initialer er de samme som John Cleese's*); der er sketchen med tv- og radiobutikken med det uforskammede personale (*Hvad vil du ha', bedstefar? En gram-o-fon? Skal et være med Dolby? - Ja, tak - Ha! Ha! Ha! Det er kun til båndoptagere!*), og der er betjent Savage's arrestation af en mand for at være i besiddelse af tykke læber og krøllet hår (Politiinspektøren: *De er racist, Savage. Jeg ser kun én mulighed med Dem. De bliver overført til fremmedpolitiet!*).

Gennem showet løber også en brug af filmklip med Margaret Thatcher, Prins Charles og andre kendte navne, der anbringes i absurde situationer. Eksempelvis et klip med en bil, der fortager en rigtig ringe parkering, sat sammen med et klip af Thatcher, der efterfølgende stiger ud af en (tilsvarende) bil, vinkende til folket. Det er faktisk temmelig effektivt når det dukker op igen og igen. Thatcher klagede på et tidspunkt til BBC over at **NTNOCN** foretog en unfair manipulation med faktiske begivenheder. Det fik ikke **NTNOCN** til at stoppe med det, men det må have været en stor dag for dem!

Det enkelte show sluttede gerne med en sang (fx “The Ayatollah Song” (*Ayatollah, don't come any [Khomeny] closer*) eller Meat Loaf-parodien, hvor *I'm a sex machine* efterhånden bliver til *I'm a sandwich machine*, mens Mel Smith høvler sandwich ned). Flere af dem er også med i det foreliggende udvalg.

Det var efterhånden ganske mange år siden jeg havde set **NTNOCN** sidst. Showet har ikke været genudsendt siden det blev sendt i fjernsynet i begyndelsen af 1980erne. Men holder det så, her to årtier senere? Det gør det faktisk; det er stadig lige skarpt, politisk, sort og morsomt. Især havde jeg helt glemt hvor politisk skarpt det var, heldigvis uden at forfalde til fodformede synspunkter. **NTNOCN** er efterhånden udsendt på DVD, og det kan anbefales at checke ud, hvis man trænger til en god latter.

No one enjoys a good laugh more than I do. Well, except for my wife - and, oh yes, Captain Johnson. Well, come to think of it, most people enjoy a good laugh more than I do!

Erling Søby

Det er ikke tv-avisen 1 + 2 (Not the Nine O'Clock News 1 + 2), *BBC/Polygram video 1997, VHS, 2 x 100 min.*

Tidsrejse til Thrashland

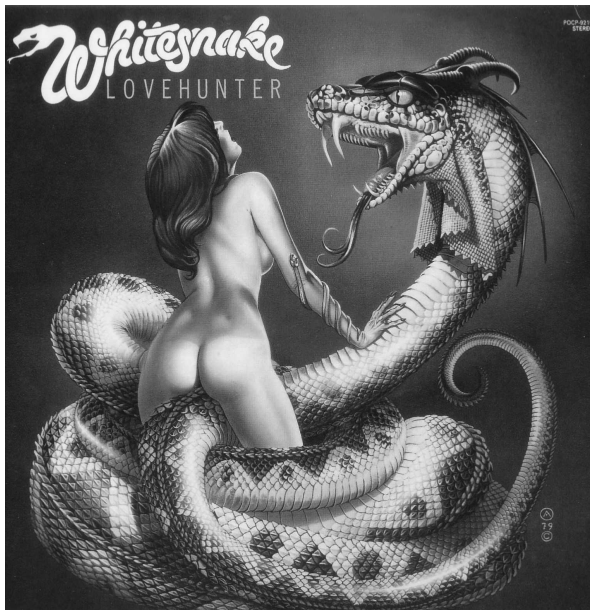
Jyderup, 15.november 2004
Det var her det begyndte, for 20 år siden. Nu er mine forældres hus sat til salg. Snart tager jeg afsked med byen og regionen for altid. Og der vil ikke være nogen tilbage til at huske 'Zar' som jeg blev kaldt dengang. Alle er forlængst væk.

Forleden gik jeg forbi byens bibliotek, i hvis kælder mine venner øvede deres heavyrock musik, for hvad der føles som en menneskealder siden. Nærmest utroligt, at biblioteket stadig findes - så meget er lukket i årenes løb, fra stationsbygningen, i dag hjemsted for den lokale SID afdeling (!) til benzintanken henne på hjørnet. 'Jenny Marie-hjemmet' hvor bandet gav koncert i maj 1986, er for længst nedlagt, ligesom biografen, hvor trommeslagerens storebror arbejdede udenfor skoletid.

Hvis redaktøren et øjeblik føler sig sentimental, ja, hvorfor ikke? Udenfor, omkring mig går livet og verden videre. Amerikanerne jagter de sidste genstridige oprørere i den ruinhob som engang hed Falluja. Meningsmålingerne spår et solidt flertal til Anders Fogh-Rasmussen ved et folketingsvalg her og nu. Temperaturen falder, med rimfrost nætter som er stadig længere. Og her sidder jeg og skal samle tankerne om endnu en artikel, til endnu et blad.

Før jeg glemmer det igen, lige en hilsen til mine gamle heavy venner, wherever you are. Når jeg ser tilbage, må jeg ganske ærligt sige, at de 3-4 år udgjorde en af de bedste og mest betydningsfulde perioder i mit liv.

Ed Larsen

Den satans heavy
Hvorfor overhovedet bringe et indslag om noget så håbløst firser passé som heavyen? Jeg ved, at at nogle læsere vil undre sig herover. Vel, redaktøren har aldrig veget tilbage for at tage utaknemmelige emner op og desuden, passé, måske, men vi var mange som dyrkede genren dengang og selvom *du* måske helst vil glemme den gang du som bumset knægt rendte rundt i sort tøj og nitter, og skrålede med på Iron Maiden, så vedkender jeg mig uden skam den del af min fortid. Jeg er faktisk stolt af den. Og nostalgiske tilbageblik er en af grundpillerne i herværende blads redaktionelle linje. So there.

Rent bortset fra de musikalske værdier som perioden gav os var heavyen i firserne et verdensomspændende kulturfænomen, forgudet og forkætret i medierne. 'Heavy Metal' var noget alle havde en mening om; det var et folkeligt begreb. Kritikerne på de pæne dagblade hadede genren for dens manglende dybde og 'ånd'. Genren var jo håbløst anti-intellektuelt. Meget heavy handler og handlede dybest set kun om at få noget fisse (eller ej) og fandtes der overhovedet ansats til oprør, så var det absolut apolitisk. En heavy rocker ville muligvis, i princippet, kæmpe *for* Satan, men næppe *mod* Den Store Satan, altså USA, Kapitalismen, Uffe Ellemann-Jensen og hvad venstrefløjen ellers tændte af på det år.

Alligevel var de fascineret, de intellektuelle, borgerskabet; om det så var danskrocken, flirtede den med heavyen. Der blev f.eks. gjort et stort nummer ud af at den navnkundige heavyrock trommeslager Cozy Powell (som desværre ikke længere er i blandt os), optrådte som sessionmusiker på et eller andet Sanne Salomon-sen album - men det blev Sanne altså ikke mere heavy af! (Ak ja, dengang lange, intetsigende interviews med hele Danmarks *rock mamma* var pligtstof for den sammenspiste kulturindustri...)

Pædagogerne og moralisterne så satanistiske bøhmænd ved højlys dag; selv komplet uskyldige bands som Deep Purple og Whitesnake kom på deres sorte liste. (Sidstnævnte vel for det famøse *'Lovehunter'* omslag.) Kvindeundertrykkende, satanisk, umoralsk, voldsforherligende, oprørsk, antiautoritært, lød advarselsråbene... hvilket naturligvis kun øgede salget. (I dag har rappen i nogen grad overtaget rollen som The Devil's Music, but that's another story.)

En knaldgod forretning, det var heavyen for musikindustrien. Tilbage i firserne, hvor Anti-Piratgruppen endnu ikke var andet end et sjofelt glimt i Johan Schlüters øje, kopierede vi på livet løs fra vinyl til kassettebånd (selv efter at sidstnævnte var blevet belagt med en horribel punktafgift). Men enhver heavyrocker, ja, rockmusikentusiast med respekt for sig selv købte sandelig *også* en masse *originale* plader. Min egen samling talte ca. 150 titler. I dag er der ikke længere nogen særlig status i at eje et stykke originalt musik. Mp3 er Gud og alle downloader deres musik fra Nettet (legalt såvel som illegalt) i mere eller mindre maltrakterende formater. Forstå det, hvem som kan!

Hvor er de henne i dag? Ozzy Osbourne, genrens olde- og gudfar, endt som udbrændt pauseklovn i sit eget *prime time* tv-show, **The Osbournes**. Vel har han altid været lidt af en bums, men alligevel... Heldigvis er hr. Ozzys skæbne et relativ atypisk eksempel. Rigtig mange musikere lever i bedste velgående, sunde og friske; de indspiller nye albums, turnerer osv. *New Wave Of British Heavy Metal* generationen er generelt still going strong. De er jo heller ikke længere pubertetsplagede semi-amatører, men fuldbefarne professionelle - og for rockens veteraner som i showbizz generelt gælder det, at the show must go on. Forskellen fra dengang til i dag er, at de nu blot udgør en musikalsk niche blandt andre nicher.

Rekonstruktion af fortiden
Jeg befandt mig i heavymiljøet, netop da genren toppede. Købte mit første album, Judas Priest *'Killing Machine'* på kassettebånd i efteråret 1984. Priest var ellers ikke helt så hot igen. *NWOBH* havde efter fire heftige år kulmineret; traditionel heavy så at sige udspillet. Et stilskift lå i luften og signalet blev givet af Metallica med deres revolutionerende lyd på *'Ride The Lightning'*. Mange håbefulde unge musikere forsøgte nu at ramme den samme lyd og en flodbølge af 'speed metal' eller 'thrash' skyllede ind over scenen som snart var totalt polariseret. I den anden ende af spektret blomstrede en hær af pop & partymetal bands op, med puddelparykker, makeup og forloren følsomhed. Den gamle garde kæmpede lidt videre og fejrede en sidste triumf med Iron Maidens forrygende *'Live After Death'* fra 1985; et monumentalt punktum. Selvom Priest, Maiden, Saxon med flere skulle indspille mange albums endnu lå fremtiden hos de nye bands.

Og midt i det hele befandt Ed Larsen sig altså - og skulle som grøn genrefan endda også sætte sig ind i alt det gamle stof, så som Deep Purple, Black Sabbath, AC/DC, Rainbow, Thin Lizzy og hele NWOBHM slænget. No rest for the wicked indeed.

At jeg aldrig var nogen heavyrocker i traditionel betydning, tværtimod en weirdo outsider i miljøet, the odd man out, betyder intet. Det som betyder noget er, at jeg var der, da tingene skete. Jeg husker fra førstehåndsoplevelser og kan selv så mange år efter med stor sikkerhed udpege hvad fra dengang, der holder (selvom al smag selvfølgelig er subjektiv).

Og så begyndte det igen for godt og vel halvandet år siden, hvor jeg traf nogle af vennerne igen. Det satte en masse ting i gang. Min musiksamling var da totalt stagneret (jeg ejede end ikke et stereoanlæg). Nu gav jeg mig til at genopbygge samlingen, stykke for stykke, selvom den nok aldrig vil nå fordums højde og drøjde. Først gjaldt det Deep Purple, dernæst som beskrevet i Obs nr.7/8 jagten på Voivods midtperiode albums. Og fra dette forår begyndte jeg at prøve kræfter for alvor med hvor meget som kunne fremdrages fra fortiden af mere eller mindre glemte eller oversete bands, vel at

mærke bands som faktisk var til at holde ud at høre på.

Igennem sommeren og langt ind i efteråret 2004 (gen)opbyggede jeg en formidabel heavy metal CD samling, dels ved egne indkøb gennem eBay og i hjemlige musikantikvariater; dels ved lån eller foræringer fra venlige personer - med særlig tak til Jesper Moerch.

Jeg begyndte med at opspore albums som jeg huskede fra dengang, enten fra min egen pladesamling, båndkopier fra kammerater eller lytninger hos dem eller blot en omtale i et musikblad som havde pirret min nysgerrighed. Efter jeg løb tør for titler, måtte jeg til at støtte hukommelsen med en stak numre af det for gamle metal heads så essentielle magasin *Metal Hammer*, udlånt af Jack J. Det viste sig at være svært at skaffe sig information om et givent band eller album. Nettet er notorisk upålideligt: Søg på en titel og 90% af resultaterne eller flere vil være på kommercielle websites som vil sælge dig en vare. Og dog... jeg finder det rørende, hvordan selv helt obskure bands fra de gyldne midtfirsere har fået deres egne hjemmesider, af 'de overlevende' selv, eller trofaste fans, og stort set alt *kan* fås på CD, skønt under tiden kun med besvær. Det kan godt være, at du ikke rigtig blev til noget stort, men udgav du bare et album eller to dengang, så vil der altid være *nogen* et eller andet sted som fortsat holder dit navn i hævd.

Det har været en utrolig sjov rejse tilbage til Thrashland. Jeg havde naturligvis glemt meget i mellemtiden. Adskillige nætter er gået med at sidde med hovedtelefoner på og forsøge at absorbere de mange CDer i systemet. Noget begejstrede straks, andet vandt ved (gentagne) genhør, andet igen holdt bare ikke. Man opfatter jo musikken på en helt anden måde i dag. Det er en befrielse ikke længere at have noget gruppepres på sig, ikke at skulle leve op til noget sejt image, rette smagen ind efter den klikke man var en del af. Jeg er lykkelig ude af våbenkapløbet og kan nu koncentrere mig om den musikalske præstation/oplevelse; sammensætter min musiksamling efter eget hoved og skal ikke stå til regnskab for nogen!

Flashback flimmer

Mens jeg sidder og lytter til musikken og læser i bladene vælder minderne frem, i spredte glimt.

- Mit første heavy metal køb var som sagt *'Killing Machine'*, men jorden var allerede gødet - en studietur til Tyskland i sommeren 1984 havde eksponeret mig overfor pladeomslag for Priest, Maiden og AC/DC. Nogle kammerater i 10. klasse hørte *'Piece of Mind'*, *'Highway to Hell'* og en shaped picture disc udgave af *'Jump in the Fire'* (må være en formue værd i dag).

- Jeg læste "The Satanic Bible" af Anton LaVey som vor egen King Diamond svor til - og den var bestemt interessant og velskrevet, men en forstokket ateist som jeg har den slags aldrig rigtig bidt på. Senere solgte jeg i øvrigt bogen. *Stoney, du skylder mig stadig 100 kr.!*

- Apropos satanisme: Hvem husker Venom? What a joke. De var nogle sjove fætre, men musikalsk uden noget at byde på.

- Nittearmbånd: Med mine spinkle arme, striktrøjer og den pæne opførsel så jeg komisk ud, udstyret med nitter. Men hold kæft, hvor de føltes seje at have på.

- En kammerat havde været til The Cure koncert og rapporterede tilbage som fra en fremmed planet.

- Da det gik op for mig selv, at der var en verden udenfor heavyscenen: Jeg stod i en pladebutik og vaklede mellem Saxon *'Crusader'* og Pink Floyd *'The Final Cut'*. Jeg valgte Pink Floyd.

- Jeg skulle have været med til Anthrax/Metallica i København, men måtte springe fra i sidste øjeblik pga. køreskoleundervisning. Som det nu er alment kendt blev koncerten aflyst, men det var jeg uvidende om, da jeg søndag aften ringede til en kammerat for at spørge om det havde været en fed oplevelse. *-Har du ikke hørt, hvad der er sket? -Næ... -Metallicas tour-bus forulykkede oppe i Sverige, og... Cliff Burton ER DØD!* Unægtelig noget af et chok...

- I Kalundborg hvor jeg kom var alt heavy. Pladeforretningerne, selv de mest mainstream klamme af slagsen bugnede af metalskiver. Jeg var fattig og købte konsekvent tilbudstitlerne til 40-50 kroner stk., eks. Kiss *'Music from The Elder'* og Black Sabbath *'Born Again'* (5 kroner på Nytårsudsalg i Expert, nytåret 1986).

- Den stille passage. På 80'er heavyscenen var bands som Exodus og Metallica nogle af de første til at praktisere hvad jeg har døbt 'den stille passage', rundt omkring på deres albums. Smukke, akustiske guitarstykker som intro eller mellemspil til den hårde lyd, naturligvis ikke at forveksle med egentlige ballader som var no-no, total wimp-out - i hvert tilfælde indtil Metallica *for alvor* gav sig til at praktisere dem.

- Apropos, husker jeg hvordan en i kredsen blev rasende skuffet over *'Master of Puppets'* som han anså for ren pop, hvorefter han aldeles fornægtede Metallica. Pudsigt som andre fans skulle træffe et lignende valg, på senere tidspunkter i bandets karriere...

- Det gjaldt i det hele taget om at rette sig ind efter partilinjen, afhængig af hvilken gruppering bandet befandt sig i. Jeg husker hvordan Kreator - pølsetysker thrasherne *über alles* - på deres turné med Celtic Frost i 1988 ligefrem fornægtede Frost, hånede dem for ikke at spille thrash mere - en erindring jeg håber på at få bekræftet, når Jack engang finder den pågældende årgang af Metal Hammer frem af sit slagensiske arkiv.

- Historiens vingesus, da Udo Dirchschneider fra Accept i en Metal Hammer pladetest (nr.10, oktober 1985) nedgjorde Metallica og Venom som han *hadede*. (Jeg husker fra et andet tysk musikblad - titlen er smuttet - hvordan Accept havde taget det ilde op, at disse to bands kort tid forinden var blevet placeret som hovednavne på en eller anden tysk heavyfestival. Udo lagde ikke skjul på, at han regnede kollegerne for musikalske dilettanter.) Venom var allerede da på vej ud i mørket, mens Metallica skulle stige og stige på firmamentet, til de aldeles overstrålede deres samtidige på scenen, inklusiv Accept. Et tronskifte fandt sted, uden at de afsatte herskere bemærkede det.

- Konspirations-teoretikere, take note: Tabte Al Gore præsidentvalget pga. sin kone? Tipper Gore var jo i 80erne berygtet for sit engagement i PMRC (Parental Music Resource Center); noget som siden blev fejet ind under gulvtæppet. Men *kunne* det tænkes, at en og anden gammel heavy rocker, da han skulle sætte sit kryds i 2000 huskede den kedelige historie?

Obskuriøst pladeparade

Min oprindelige, ambitiøse plan gik ud på at anmelde eller i det mindst kort omtale *samtlige* 50+ nyindkøbte CD'er, men det viste sig hurtigt at være en uoverkommelig opgave. I stedet anmeldes i det følgende en håndfuld udvalgte lækkerier.

Necronomicon: *'Necronomicon'* 1985), *'Apocalyptic Nightmare'* (1986), *'Escalation'* (1990)

Kan du huske LP'en? Oh yeah. Jeg savner den. Det, at sidde med et stort, kunstnerisk omslag, måske endda gatefold sleeve, tekstark, silkepose til LP'en, plast om selve omslaget (kostede en formue), sprayrensevæske, der åd mine hjerneceller... En LP kunne tåle skrammer, hak, ridser og alligevel spille videre; noget du ikke kan forvente af en CD. Er en CD skadet kan du ligeså godt kassere den. Noget andet sjovt var, at du kunne analysere musikken ved at kigge på rillerne. F.eks. betød glatte bånd på vinylet (det så ud på en helt bestemt måde) stille passager. Jeg var dengang temmelig fikseret på stille passager, især i heavyen. Engang var jeg ude hos nogen og benyttede lejligheden til at gå på opdagelse i pladesamlingen og fordi jeg næsten altid havde et kassettebånd på mig, mixede jeg et opsamlingsbånd på stedet. Anyway, en af de skiver jeg hev frem var Necronomicons første album. Ved at betragte skiven kunne jeg spotte en stille passage i side 2s første nummer, "Blind Destruction". Altså måtte det ned på båndet!

17-18 år senere... båndet er for

Indland .. SØNDAG 28. SEPTEMBER 1986

Popgruppen Metallica. Fra venstre: Kirk Hammett, Cliff Burton, Lars Ulrich og James Hetfield.

0 50 km
Värnamo
E4
Her forulykkede den danske bus
Växjö
Ljungby
Halmstad
SMÅLAND

Kort over ulykkesstedet. Den tragiske ulykke har sat et foreløbigt stop for den dansk-amerikanske rock-gruppe Metallicas karriere.

Illusatration: Lene Nepper.

Brat stop for en succes

Af Ebbe Rossander

Med den tragiske bilulykke i Sverige, som kostede bassisten Clifford Brown livet, er der sat et foreløbigt stop for den amerikanske rockgruppe Metallicas karriere.

Gruppen huserer i øjeblikket på alverdens hit-lister med deres nyeste LP »Master Of Puppets«, foreløbig har den solgt 700.000 eksemplarer i USA alene, og de fire musikere var på vej Europa rundt for at præsentere værket, da ulykken skete.

Metallica har fået stor succes i Danmark, både fordi de er gode, og fordi trommeslageren Lars Ulrich er dansker. Omkring fem år har det taget dem at nå så langt som de er. Heavy metal genren som de dyrker på helt deres egen måde er utrolig populær, og Metallica har forstået at følge med.

Sidst vi havde lejlighed til at høre bandet var ved årets Roskilde Festival, hvor et begejstret publikum, som også omfattede Lars' far, Torben Ulrich, hyldede det store navn fra Staterne. Ved den lejlighed sagde Lars Ulrich bl.a. til mig at 1986 ville blive et afgørende år for gruppen. »Det er hårdt arbejde at nå så langt, og hvis ikke du føler at tingene går i den rigtige retning, kan det være svært at holde fanen højt.

Men vi *er* blevet store nu, og jeg synes vi har fortjent det.«

Foran koncertsalen i SAGA var der lørdag eftermiddag samlet mange tilrejsende fans, som var kommet for at overvære aftenens koncert.

De kom både fra provinsen og Sverige, og havde ikke hørt om aflysningen.

Heavy metal fans har et næsten personligt forhold til deres idoler, og da de fik nyheden om ulykken, var det svært for dem at fatte hvad der var sket.

Først i næste uge vil der blive taget stilling til hvad der nu skal ske med gruppen. Metallica skulle have spillet yderligere tyve koncerter i Europa, men hele turneen er nu aflyst.

VETO is the name of a German traditional heavy metal band that recorded two fine albums, '*Veto*' and '*Carthago*' in the 80s before splitting up. I was a fan of VETO back then and have reviewed their albums, today rare and sought after, elsewhere in this issue (in Danish).

Earlier this fall I tried to track down the former band members through the Internet, having no other clues than their names. One evening I mailed what I hoped to be the bass player, Peter Schlattner. To my utter surprise he mailed back two days later that, yes, he was indeed the person I was looking for - and, boy, was *he* surprised as well - that there are still music fans remembering VETO!

Peter was kind enough to participate in an email interview, printed below. Of course, it made me very sad to hear about his current health situation. The least I can do, as an old fan, is to spread the word about the great band he was part of and the music they left us.

Henrik Larsen: *I'm curious about what happened to the band after your two excellent albums.*

Peter Schlattner: In Winter 1988 we made our 'official' tour through Southern Germany and in January 1989 I knew that I was becoming father.

So I had to make a decision: Work, Family or Music? After six wonderful years with the band and feeling a decline coming along (Harry was sacked (f***k!), Roger had a motorcycle accident, no more gigs etc.) my decision was rather easy made. I told the guys that I'm leaving for good believing that they will have no problem to find a replacement on bass... but they split! For some bands the bass is that important (only listen to AC/DC ;) The last gig was on 4th June 1989. In February 2003 Andreas Schöwe of METAL HAMMER Magazine asked if we would like to do some Open Air Gigs, but since May 1995 I'm suffering from Multiple Sclerosis and the only thing I can do with my beloved Bass Guitar is... to look at it.

HL: *Did the band release any demo tape or singles?*

PS: VETO did not release any singles but some demos. The best was the first when they were still a three-piece-band. The lyrics were all in German (so that everybody could understand them) and Klaus had such a great voice! Since then I decided: *I want to play in this band*. But Klaus broke his voice and (now as a 4-piece band with Roger, Muck (dr) and me) the stressful search of a sinder began. With a guy called 'Orä' we recorded an awful tape but somebody gave it to GAMA Records and we got the deal. (This 'contract' is another story.) I got none of these tapes anymore but Klaus still has them?

HL: *I've learned, from the excellent website of Oliver Pfänder at www.uni-ulm.de/~s_opfaen/home.php, that a couple of VETO songs not originating from either album appear on certain German CD samplers of GAMA bands. Was the band working on a third album at the time of the split, with these tracks leftovers?*

PS: The GAMA Samplers: Peter Garattoni was the boss of GAMA Records (GA = Garattoni), our studio drummer (another story!) and a big fan of Klaus. He offered Klaus to play on some records he wanted to sell in Asia. So I believe that the songs you mentioned are either instrumentals or with the voice of someone GA had a 'contract'. So for selling more of these samplers GA took the name VETO for this 'band' I presume. We never worked on a 3rd album, but had an instrumental leftover from the first record with Muck on drums.

HL: *Where are the other band members today? Are some of them still active on the scene?*

PS: Klaus studied physics, broke the studies off and now he sticks posters for advertisement on walls. He got married, took the name of his wife (?) and converted totally to religion (as Dave Mustaine). He now plays some kind of 'religion rock' with the the Jerry Lohner Band. I saw them once, but its not my music.

Roger also studied physics and has a really well paid job at SIEMENS. I never saw him again since 1989.

Harry is sales manager of I-don't-know-what and lives more in Russia than in Germany. Last time (1997) he said to play in some Cover Bands.

And the invaluable (sic!) Garattoni makes/produces some kind of chill-out stuff. Look for edition.incontro in the web;-)

I asked Peter to comment on the two albums.

VETO - *'Veto'* (1986)
PS: We started recording in September 1985 with a schedule of 1 week. After re-recording the drums and nearly all bass-tracks (as a result) our time was over. By enhancing our 'contract' (we had to buy 600 copies of our own record!) we got another week. This meant in the night Roger was the engineer of bass/guitar recording and I was the engineer of the voice recording ;-) (i.e "Ultimatum" & "Hard as Steel"). These facts and our poor equipment (I had a bass guitar without a pre-amplifier and had only a Guitar amp!!) and the studio per se didn't allow us to get a better sound. But we were hungry!!!

"Veto" - a good kick-off. Nice guitars with some classical influences. Words that described our feeling & intention. And fast!!!!

"Metal Servants" - Rock' Roll with heavy guitars and superb vocals. One of our live favourites. With some Dio influences. Turn up the volume!

"Rough Child" - One of Roger's songs. Again with enough speed.

"Born to ride" - A love we all shared were our motorbikes. This song is about riding with the bikes and the feelings you get. One more time we didn't stop the engine! Another live favourite.

"Ultimatum" - A song about a beast called war. Like in "Veto" we don't close our eyes & lips and accuse everybody for the shit they give to us. So we decided it to be very agressive and, again, not mellow. You have to feel what war is all about. For that we included the 'spoken words' interlude.

"Brainburst" - the title says it all. Very stomping;.)) A big fun to perform!

"Hard as steel" - All I can say about this song is that the running time prevented us from doing it better. This was the last song we recorded.

"Join the band" - There is no better song for closing our first effort! I really love it! Fast & furious. The crowd always went mad as we closed our concerts with this song.

Some remarks about the cover: The front picture was a company's decision. We got no other choice. But the back... oh shit! 'Miss Bavaria 1985' wanted to help us and said to know all about make-up for a color photograph. F***it!

VETO - *'Carthago'* (1988)
PS: At the end of 1987 we entered the Zuckerfabrik in Stuttgart. This was a 'real' studio, enough space and with windows! Now I got a Charvel bass with Jackson pickups and a fantastic Gallien-Krüger amp (the same that Flea of RHCP uses). And I wanted to contribute too so I wrote for Klaus' songs the lyrics (except for his 'ballad thing'). We got 2 weeks+ for recording and arranging and it went a whole lot better than 2 years ago.

"Riders on the Loose" - I couldn't help but writing about motorcycling! Klaus' song was longing for these lyrics. Riding with your bike always draws the attention of assholes to it. Don't try to f***k us! Superb especially the last solo.

"Unknown Soldier" - we never played that fast! I thought my fingers are burning (I don't play with plectrum). Some nice screamimg by Hari. And Klaus showed how to play Heavy Metal is like.

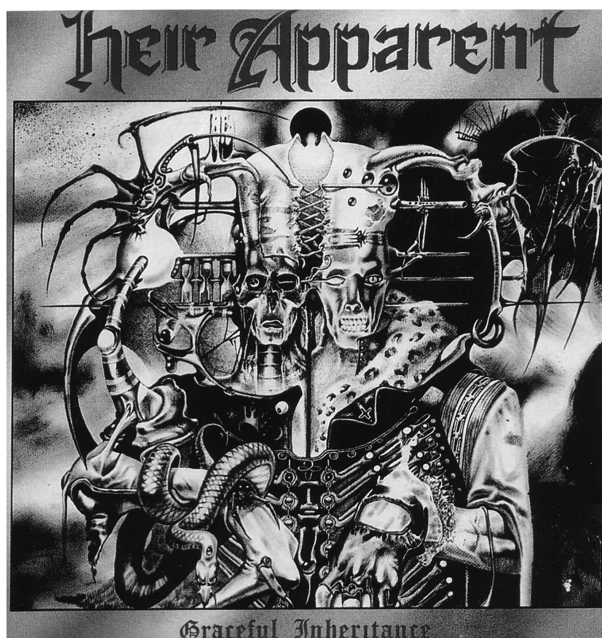
"Mean Mistreater" - we said: *let's try to make a chart hit!* Why not? The melodies were suited, Klaus started to sing again, the refrain was really catchy and

then, my words! (*don't look back when she's on attack*). I love this song!
"Carthago" - This is it. Like a puzzle put together. The sung parts, still 'normal', change with an instrumental freak-out. Try this at home! We loved to drive crazy. I remember well as we recorded. We had so much fun like: *If we would make this like that and this part goes over to... and then... and perhaps....* And this choir in the end! We called it the 'Nazi' choir ;-) And the little sound effects. Wonderful! I tried very hard to put the story of "Carthago" in a few words. And I succeeded.
"Desert Kings" - The title matches to the stories of "Carthago" and "Unknown soldier". From the deserts going to Rome. In the studio we changed bass & drums from the demos and it began to rock! We didn't even hear our "Immigrant Song"-influence. The end was also made different than the original. Yeah, when it rocks nobody can stop it! This song was recorded very fast. But one thing I don't like: The choir at the end. Like a ship goes down and the captain cries. But Roger didn't want to change it.
"Searching On" - I think we put too many different styles in this song. It rolled but did not rock (as I like'd it).
"Trust your Heart" - I never wanted to ballad stuff. For my opinion after a VETO gig the people's ear must bleed! But Klaus was sooo in love and insisted on this song. But we could not find a bass line that fitted! So we had to ask a music professor ;-) Nice bass, in fact!
"Burning" - Another one by Roger. Recorded and forgotten.
"Choose your Way" - I remember Roger cancelled my bass and recorded it by himself. Or something like this.
This time we had 2 front paintings to select. Wow. But I insisted the back cover must be shot in b/w. Like Motörhead on the Orgasmatron cover.
The difference between *'Veto'* and *'Carthago'*? For me the first was something like the first orgasm and the second should show our maturity in composing and playing. In playing we arrived, but in composing... after "Desert Kings" we failed.

So there you have it - liner notes for both VETO albums, written by one of the actual band members! Caution, collectors: "Veto" was only released to CD once; on the German label 'Hot Blood', as a split release with "Watch Out" by the forgettable band No Trouble. "Carthago" was released to CD thrice (!). On the German label 'Scratch' (now extremely rare), the Austrian 'Trend' and most recently the German 'LaserLight' (with atrocious artwork!)
Getting a bit philosophical at this point I remarked to Peter that it was now close to 19 years since I bought their first album... how time flies. "Yes," he agreed. "Time flies, but where will some people fly to?" Where to, indeed.

Well, we've come to the end of this article and all there's left for me to say is: Drop this fanzine, get off your lazy ass, go out and get hold of some VETO, while you still can! Hmm, I guess more than one fanzine editor wrote something similar 19 years ago!

længst gået tabt, men nu har jeg fået albummet på CD. Oh yeah. Lille luset lorteformat. Plastik får ikke patina, ældes ikke med ynde. Plastik bliver bare grimt med tid og slittage.
Holdt det, Ed Larsen? Næ! Men det gjorde det sgu heller ikke i 1987. Jeg kunne lide nummeret, fordi det var så herligt cheesy, ligesom Venom eller det tidlige Sodom kunne være, i små, afmålte doser. Et helt album derimod er nok lige i overkanten. Musikalsk er stilen primitiv, beskidt thrash. (NB. Mange anmeldere har betegnet Necronomicon som et dårligt Destruction rip-off. Jeg er ikke tilstrækkelig fortrolig med dette band til at komme med en vurdering. Make up your own mind.) Jeg har læst et sted, at bandets medlemmer havde rødder i punken, men det kan jeg nu ikke høre. Numrene vrimler med musikalske bøffer og mindst ét sted fejl i masterbåndets hastighed. Trommeslageren tamper delirisk løs på sin hihat, hvilket i den uldne, grumsede produktion nærmest lyder som et selvstændigt instrument. Point for omslagets fede logo (flagermusvampyrkranium).
Efterfølgeren, *'Apocalyptic Nightmare'* fik ligesom 1.album en hård medfart hos anmelderne. Unfair? Vel, produktionen er en anelse klarere (eller mere konventionel) og trommeslageren har fået styr på sin ting. Totalt set virker albummet dog... jævnt kedeligt.
Det tidlige Necronomicon havde en vis klodset charme - som en trebenet kat - og selv en trebenet kat kan åbenbart have ni liv. Bandets næste album, *'Escalation'* (også udgivet som *'The Devil's Tongue'*) hæver niveauet dramatiskt. Krystalklar produktion, rigtig gode kompositioner; et nummer som "Dirty Minds" virker ligefrem poppet!

Jeg har ikke fulgt deres videre færden, dog forlyder det, at Necronomicon har udsendt et nyt album her i 2004 som har fået rimelig positive anmeldelser. De hænger åbenbart stadig fast i firserlyden, men det er jo heller ikke det værste.

Sacred Rite: *'Rites of Passage I-II'* (dækker perioden 1984-85)
Sacred Rite er nok noget af det mest obskuriøse jeg fik opstøvet. Bandet kom fra Hawaii og udsendte tre fine albums tilbage i 80erne. Deres stil var klassisk NWOBHM, med en snert af progressiv rock; de havde endda klasse nok til at indspille et cover af "Eleanor Rigby"! Pga. dårlig distribution og management forblev Sacred Rite ret ukendte og gik i opløsning i 1994 efter at have henslæbt en årrække som underbetalt coverband på snuskede værtshuse. Deres originale vinyl udgivelser (kendetegnet ved utrolig smukt artwork) gik længe for store penge blandt samlere. For nylig har et specialselskab, Sentinel Steel udsendt bandets musik i antologiseret form på to CDer, begge fornemt udstyret med noter, artwork, fotos samt diverse interessant bonusmateriale på lydsiden. Anbefales på det varmeste.
Er Sacred Rite lige dig, var det måske værd også at checke bands som Armored Saint, Omen og Liege Lord.

Attacker: *'Battle at Helm's Deep'* (1985)
Melodisk power metal med Dungeons & Dragons inspirerede tekster. Endnu et 80er flashback: På et af de opsamlingsbånd en gymnasiekammerat generøst forsynede mig med havde han optaget sangen "The Hermit" som jeg

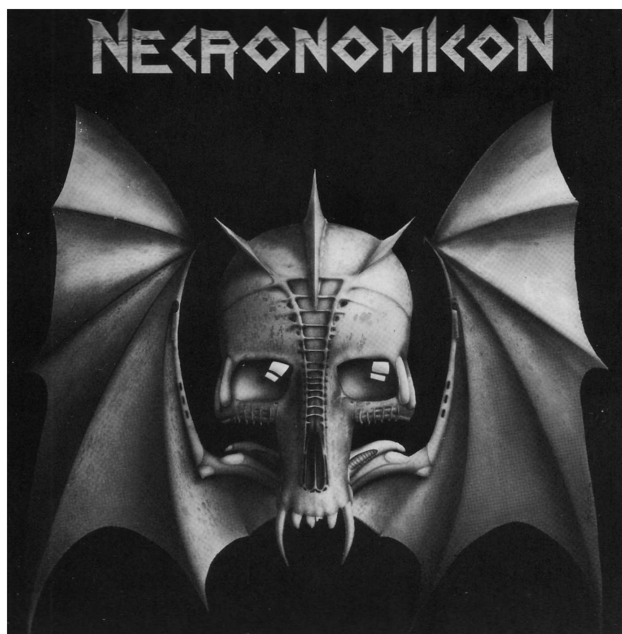
syntes rigtig godt om. Nu, hvor jeg omsider har fået hørt hele albummet, står den sang stadig stærkest. Må også fremhæve "Disciple", "The Wrath of Nevermore" og "Battle at Helm's Deep". "Wrath" er vel en Led Zeppelin reference? ("The Battle of Evermore" fra *'IV'*, også Tolkien inspireret). Attacker gik i opløsning efter kun to albums, men blev som adskillige andre 'mellemklasse' firserband gendannet her i det 21.århundrede og udsendte tidligere på året en helt ny skive, *'Soul Taker'*.

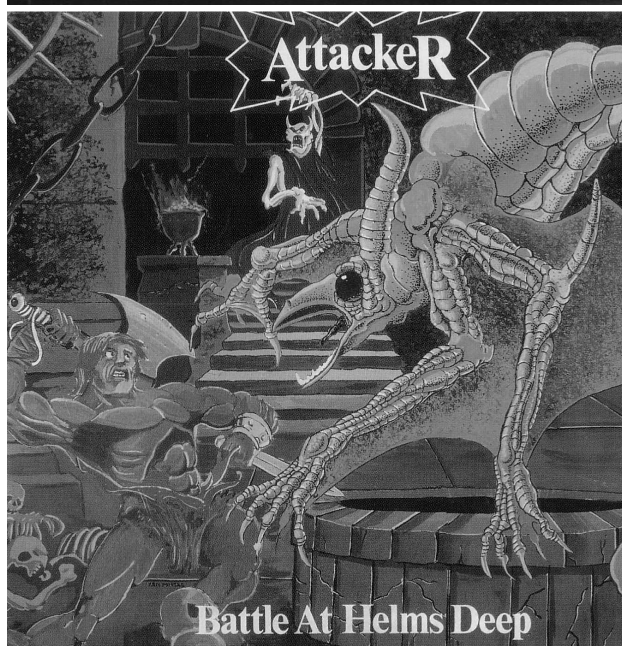
Heir Apparent: *'Graceful Inheritace'* (1986)
Progressiv heavyrock, med et D&D tekstunivers. Ikke så meget at sige om selve albummet, andet end, at det er godt. Obskuriøs detalje: Bandet brød sig ikke om pladeselskabets oprindelige valg af artwork, mildest talt og ændrede det på (stort set) alle senere udgivelser. Det viste sig overmåde svært at opstøve en CD med dette efter min mening fantastisk fede omslag, men redaktørens stædighed gav til sidst gevinst! (græsk Metal Hammer promo CD, købt på eBay for en mindre formue)

Cirith Ungol: *'Frost and Fire'*, *'King of the Dead'*, *'One Foot in Hell'*, *'Paradise Lost'*, *'Servants of Chaos'* (1981, 1984, 1986, 1991, 2001)
Læste med interesse Metal Hammers anmeldelse af *'One Foot in Hell'* tilbage i 1986, men ingen af kammesjukkerne kendte noget til bandet. Ud fra sangtitler og omtale troede jeg de var noget a la Celtic Frost (store fans af CU, i øvrigt!), Well, dér tog jeg fejl. CU, kan jeg nu rapportere, spillede traditionel heavy/doom metal. Og gjorde det pokkers godt. Forsangeren, Tim Baker (ej at forveksle med *Tom* Baker) var acquired taste, med en spøjst skrigende, til tider nærmest reciterende røst. Bandets største aktiv var indiskutabelt deres guitarist, Jerry Fogle; han leverede en tung, fed lyd som Tony Iommi ville have været stolt af og spillede blændende soli. Desværre måtte han forlade bandet efter *'One Foot in Hell'* pga. alkoholproblemer (som blev hans død); et tab CU aldrig overvandt.

Selvom "Cirith Ungol" stammer fra Tolkien (Edderkop-passet, hvor Shelob lurer), er bandets tekster og artwork først og fremmest inspireret af Michael Moorcocks forfatterskab (samme Moorcock har bl.a. skrevet tekster til Hawkwind og Blue Öyster Cult).

På debutten *'Frost and Fire'* er påvirkningen fra 70'er glamrockscenen mærkbar. Tim Baker synger mere end han skriger, hvilket unægtelig klæder ham. Dog skriges der igennem på albummets to bedste numre, "Frost and Fire" og "I'm Alive".

Illustrationer på denne og foregående side: Udvalgte omslag fra redaktørens gustne CD samling...

'King of the Dead' har en hårdere, mere heavy lyd ("Finger of Scorn" er monstrøst tung og black sabbathsk), men CU excellerer også i en rockudgave af "Bachs Toccata i D Moll"!

'One Foot in Hell', bandets tredje album er det proppet med brutal heavy uden akkustiske afstikkere, klassiske sidespring eller andet. Bare fuld knald på. Højdepunkter: "Chaos Descends" og "Nadsokor".

'Paradise Lost', uden Fogle, var temmelig svag, men dog stadig kompetent heavy rock.

På det posthume *'Servants of Chaos'* (2001) samler nogle af bandets medlemmer en mængde obskurt materiale på to CD'er: råmix versioner, øvelokale optagelser m.v. Meget er af suspekt kvalitet (jeg ejer øveoptagelser med mine venners band som lyder bedre), remaster bonusmaterialet fra FAF og KOTD genbruges skamløst og for at det ikke skal være løgn har en af CU gutterne på "Ferrari 308QV" optaget motorlyden fra sin fine nye Ferrari (!!!) . Kun for benhårde fanatikere.

Mekong Delta: *'Mekong Delta'* (1987)
Teknisk velfunderet thrash møder klassisk musik, med originalt resultat! Et virkelig aparte tysk band; de første år hyllet i anonymitet og mystik. Senere viste det sig, at medlemmerne kom fra velrenomerede bands som Rage og Gravedigger.

Mekong Delta var fra første færd besat af den russiske komponist Modest Mussorgsky (1839-81) og stort set alle deres værker inkluderer mindst et af hans stykker i enten metallisk eller ren klassisk udførelse. Det var sådan jeg 'opdagede' bandet: Da jeg læste, at de her på deres debutalbum havde indspillet en version af "The Hut of Baba Yaga" som jeg i forvejen kendte fra Emerson, Lake & Palmers fortolkning på *'Pictures at an Exhibition'* (et album som altid vil stå mit hjerte nært). Og ja, det er en forrygende version. Andre højdepunkter er temaet til **Re-Animator** (!) og "Black Sabbath" som hylder de sorte mestre. Et band med referencerne i orden.

VETO: *'Veto'*, *'Carthago'* (1986, 1988)
VETO (se interviewet side 10-11) var tyske og endnu et af disse lovende bands som ved skæbnens ugunst ikke drev det til videre end at udsende et par albums, før de gik i opløsning. De spillede traditionel NWOBHM, med klar Judas Priest inspiration, ca. *'Defenders of the Faith'*, på debutten tilsat en anelse speed metal.

Jeg købte *'Veto'* på vinyl i 1986. Albummet var et af ofrene ved et

indbrud tre år senere, hvor jeg mistede hovedparten af min pladesamling (tyveknægtene gik konsekvent efter heavydelen!) og viste sig svinesvært at opstøve på CD, da jeg i sommers påbegyndte det før omtalte rekonstruktionsarbejde af samlingen. Men når redaktøren sætter sig noget i hovedet...

'Veto' døjer med en tynd lyd, hvilket bidrager til at forstærke sangerens lidt skingre stemme; noget som selvsagt trækker ned i lytteoplevelsen. Dette opvejes imidlertid af bandets energi og gode sammenspil. Sangene er godt skrevet, effektivt spillet og dertil behageligt fri for satanisme og lignende stupide heavyklicheer. I stedet synges der traditionelle rock'-n'roll tekster om hurtige motorcykler og den slags ("Born to Ride"), og sågar politik ("Ultimatum", en allegori over nazismen, modigt). Frem for alt er sangene eminent ørehængende - virkelig nemme at synge med på og huske.

Efterfølgeren, *'Carthago'* har jeg aldrig ejet på vinyl og kun hørt i forbifarten tidligere. Måske derfor var jeg mere lunken ved de første gennemlytninger af CD'en. Men den har vundet ved genhør. Titelnummeret er nok albummets bedste: et ambitiøst arrangement med elektroniske hestetramp, 'fasede' guitarer og heroisk mandskor. Lidt for meget sødsuppe-balladevæsen skæmmer dog sidste halvdel af *'Carthago'* som trods en mere professionel lyd aldrig når debutens friskhed.

Jeg vil ikke foregøgle læseren, at VETO er en glemt supergruppe, nej, de var 'bare' et af mange gode bands fra perioden; gode nok til ikke at have fortjent glemsel. Det være forhåbentlig forhindret med omtalen i Obskuriøst!

!!!LÆSER FEEDBACK!!!

Jeg bad nogle af bladets faste læsere om at bidrage til rubrikken med lister over deres favorit heavyalbums fra midtfirserne, gerne kommenteret. Det kom der nogle spændende svar ud af. *Jóannes á Stykki* skrev endda en lille tekst om **Heavy metal på Færøerne i 1980'erne**:

Officiel opfattelse

Det offentlige rum på Færøerne var dengang præget af religiøse holdninger. Og er det stadig, om end i mindre grad. Religiøse sekter har haft stor indflydelse på Færøerne de sidste 100 år. Det har bl.a. medført en streng filmcensur og at heavy metal musik blev beskyldt for at være satanistisk og skadeligt for den offentlige moral. Det kunne dog ikke forhindre, at der var flere grupper, som spillede heavy.

I kristendomstimerne i folkeskolen blev vi flasket op med at heavy var satanistisk og vi skulle læse artikler i bladet Kirken Arbejder. Det var i 8-9. klasse. De kunstnere, som jeg husker blev mest skældt ud, var Dio, King Diamond, Iron Maiden, Judas Priest og Ozzy Osbourne. Vi fik at vide at det var skadeligt at høre heavy. Der var den klassiske beskyldning om, at der var skjulte budskaber, som røg lige ind underbevidstheden, som fik en til at få farlige holdninger. Det gjorde dog ikke interessen mindre for heavy mindre, tværtimod.

Pladebrænding

De religiøse sekter på Færøerne mente det alvorligt, da de sagde, at heavy metal var Satans værk. Der var et par stykker jeg kendte, som meldte sig ind i Pinsebevægelsen. Som led i omvendelsen brændte de simpelthen deres heavy plader eller smed dem ud.

Ja, det lyder voldsomt, men sådan var det dengang. Det skal dog retfærdigvis siges, at jeg aldrig har hørt om organiseret pladebrænding. Kun enkeltpersoner, der har gjort det som led i en omvendelse. Jeg ved ikke hvordan situationen er nu. Men i dag er heavy metal ikke "in", så det er nok mindre interesse for det blandt de religiøse sekter.

Heavy Metal var pragtfuld befriende midt i det snæversynede miljø.

Jóannes á Stykki

Jóannes liste:

Jeg startede med at høre heavy da jeg var 11- 12 år. Listen har jeg valgt ud fra hvilke bands jeg kunne lide dengang. Derfor er der ikke bands som Slayer, Motorhead, Metallica o.a. med på listen, som jeg først kunne lide senere hen.

1. Twisted Sister: *'Stay Hungry'* (1984)
Det ultimative heavy metal album fra firserne med oversete klassikere som "The Beast", "Burn in Hell" og "S.M.F." Og selvfølgelig de kendte klassikere "I wanna rock" og "We´re not gonna take it". "We´re not gonna take it" videoen er fantastisk og gjorde dybt indtryk på mig dengang i 80´erne. Så dem iøvrigt til Sweden Rock Festival til reunion tour sidste år. Fantastisk.

Mange mener at bandet er latterligt (bl.a. på *www.uncut.dk*: Anmeldelsen af filmen **Strangeland**, som forsangeren Dee Snider har lavet. Der skriver anmelderen: *At den tidligere forsanger i glamheavy bandet Twisted Sister, Dee Snider, havde lavet en film, havde jeg i første omgang svært ved at tage særlig alvorligt...*), men de forener på god vis humor, selvironi og vrede. Så det er ikke latterligt.

2. Accept: *'Balls to the Wall'* (1984)
Accepts ultimative plade dedikeret til diverse minoriteter. Udo Diercschneiders stemme er fantastisk og melodierne gode. Mærkeligt nok kan jeg ikke huske at Accept blev svinet til i kristendomsundervisningen, da pladen er et forsvar af bl.a. homoseksuelle som ikke er så populære i Kirken. Slet ikke på Færøerne.

3. Dio: *'The last in line'* (1984)
Dio var udnævnt til at være en af de helt slemme af bladet Kirken Arbejder med den djævel, der var på hans plader. De hævdede at Dio tror på at det var Satan, der døde på korset for 2000 år siden og ikke Kristus!

Det gjorde det selvfølgelig ikke mindre interessant. Det er stadigvæk et kanon album.

Kristendomsundervisningen på Færøerne var som før nævnt meget grotesk dengang. Jeg tror faktisk det er blevet bedre nu.

4. Alice Cooper: *'Raise your fist and yell'* (1987)
Alice Coopers bedste plade fra 80´erne med klassikere som "Prince of Darkness", "Step on you" og "Freedom". Desværre en overset plade. Jeg var til koncert med Alice Cooper her for et eller to år siden, hvor der desværre intet nummer blev spillet.

5. Iron Maiden: *'Seventh Son of a Seventh Son'* (1988)
Fantastisk plade, med Iron Maidens eneste gode musikvideo, nemlig videoen til "Can I play with madness", hvor læreren falder ned i tunnel efter at have skældt en elev ud for at tegne Iron Maidens maskot Eddy. Desværre kan de nyere albums med Iron Maiden ikke leve op til kvaliteten fra gamle dage. Jeg har aldrig set dem live.

6. W.A.S.P. : *'The Last Command'* (1985)
Plade med klassikere som "Wild Child" og "The last command". Jeg havde ikke regnet med at skulle se dem live, men det var så heldigt, at W.A.S.P. spillede ude i Amager Bio hvor Blackie Lawless slog sig løs. Fantastisk. Senere albums som *'Headless Children'* og *'Still not Black Enough'* var gode, men desværre har W.A.S.P. ikke kunnet holde standarden med albums som *'Kill fuck die'* og *'Unholy Terror'*.

7. Twisted Sister: *'Come out and Play'* (1985)
Albummet der floppede efter succesen med "Stay Hungry" og gjorde en ende på Twisted Sisters karriere. Meget uretfærdigt synes jeg. Numrene er næsten lige så gode som på *'Stay Hungry'* albummet og videoen "Be cruel to your school" , hvor skoleeleverne forvandles til zombier. Alice Cooper gæsteoptræder i øvrigt i videoen. Forsangeren Dee Snider mener at årsagen til at albummet floppede, var at man udsendte singlen med balladen "Leader of the Pack", så deres fans fik det indtryk at de havde så solgt for meget ud.

8. Manowar: *'Kings of metal'* (1988)
Album med klassikerne "Heart of Steel" og "Kingdom Come". Absolut ikke en plade der skal spilles i feministiske kredse, særlig sangen "Plesaure Slave". Manowars numre ligner desværre hinanden for meget. Der er for lidt udvikling.

9. Ozzy Osbourne: *'No rest for the wicked'* (1988)
Pragtfuld plade hvor gode gamle Ozzy giver prædikanten Jimmy Swaggar tørt på. Desværre er Ozzy også degenereret med det kvalmende tv show **The Osbournes**.

10. KISS: *'Crazy Nights'* (1987)
KISS' mest poppede album, men jeg var meget begejstret for det dengang. Jeg købte CD'en for nylig og synes stadigvæk det er ganske ok. KISS spillede i 1997 her i DK i fuld maskering, hvor der kun blev spillet gamle numre. En god koncert hvor Gene Simmons gav den med teaterblod og flyveture.

11. AC/DC: *'Blow up your video'* (1988)
Glimrende album med klassikere som "Heatseeker" og "That´s the way I wanna Rock N Roll". Kan dog ikke nå op til klassikeren *'Back in Black'* fra 1980.

12. AC/DC: *'Who made who'* (1986)
Soundtrack til Stephen Kings ganske sjove film **Maximum Overdrive**, hvor maskinerne går amok. I starten kan man se en forbavset Stephen King udbryde, da han skal hæve penge i en automat: *This machine calls me asshole!*

13. Accept: *'Russian Roulette'* (1986)
Album med de klassiske numre "Heaven is Hell" og "T.V. War", som i disse krigstider stadig er aktuelt.

Peter Rattleffs liste:

Kiss: *'Crazy nights'* (1987)
Som mange af KISS' albums i 80'erne virker pladen som venstrehånds-arbejde, men titelnummeret er for mig en af de bedste 'gang-i-den-sange' der nogen-

sinde er lavet.

Poison: *'Look what the cat dragged in'* (1986)
Ultimativt Glam-rock når det er værst/bedst - det bedste nummer er "I won't forget you" - muligvis med gæsteoptræden af Poul Stanley.

Def Leppard: *'Hysteria'* (1987)
Def Leppard vendte tilbage (med en en-armet trommeslager der

ofte stjal opmærksomheden) i fantastisk form. Jeg tror ikke der var et eneste nummer på denne plade jeg ikke kunne lide.

Billy Idol: *'Idol songs'* (1988)
Der var ingen der fortalte Billy at punken var død - og han fortsatte langt ind i firserne med at lave glimrende 'punk-light' sange. Hans coverversion af "Money, Money" sparker røv.

Kings of the sun: *'Kings of the sun'* (1988)
Kings of the sun var opvarmning for KISS da de var i Danmark i slutningen af firserne hvor jeg hørte dem første gang. KISS var rutinerede og gode, men KOTS sparkede røv og jeg købte deres album dagen efter ... havde aldrig hørt om dem før - "Tom Boy" og "Black Leather" er de bedste nummre på den plade.

Mötley Crüe: *'Girls, Girls, Girls'* (1986)
Titelnummeret er ok. Cover-versionen af "Helter Skelter" er ok. "Wild Side" sparker røv ud over alle grænser. Totalt gang-i-den nummer. Fed Video. Tommy Lee spiller trommer i et 'bur' der drejer rundt ude over publikum.

Transvision Vamp: *'Pop art'* (1988)
Her er var et andet band der der nægtede at indse at punken var død. Hurtige, hidsige sange, en smuk sangerinde og en trommeslager der altid kom til at vælte sine trommer og smide sin trommestikker ud igennem lokalet.

Beastie Boys: *'Licensed to ill'* (1986)
Ahhh - endelig nogen der beskrev - præcis - hvordan det var at være teenager dengang da jeg var 16-17 år.

Rock Goddess: *'Hell hath no fury'* (1983)
Tre tøser der leverede solid tung rock, som få af deres mandlige kolleger. Jeg er overbevist om at de kunne tæve: Girlschool, Vixen og The Runaways ... combined!

Alice Cooper: *'Trash'* (1989)
Alice - i en sund, ældre og ædru udgave - havde comeback på musikscenen med denne plade og specielt nummeret "Poison". Videoen fandtes i 2 udgaver: den konservative - og den med de bare bryster som de viste sent om natten på MTV. Men der var mange andre gode numre på denne plade - bl.a. "House of fire", "Hell is living without you" og "This maniac's in love with you". Jeg har aldrig været speciel fan af den 'gamle' Alice Cooper, men *'Trash'* - og hans næste plade - *'Hey Stoopid'* var fantastiske.

Jesper Moerchs liste
- må se sådan ud:

Metallica: *'Master of Puppets'* (1986)
Et af de absolut største mesterværker indenfor midtfirser thrash. Hørte skiven hos en kammerat, og ved introen til "Leper Messiah" blev jeg en 'true believer'.

Candlemass: *'Nightfall'* (1987)
Dundrende tungt, slæbende svensk doom-metal. En af mine fem mest elskede albums, der giver mig gåsehud på den fede måde uanset hvor tit jeg hører den.

Megadeth: *'Peace Sells... But who's Buying?'* (1986)
Rå speedmetal med attitude og firsernes fedeste lyd. Mange hader Dave Mustaine, men han er klart et geni til kringlede ørefaldende riffs og mesterklasse-spade.

Voivod: *'Dimension Hatröss'* (1988)
Brillant fransk-canadisk cyberthrash, med 'skæv' guitar og kick-ass bass. Originalt og alt for overset band.

Destruction: *'Mad Butcher'*, *'Sentence Of Death'*, *'Release From Agony'*, *'Infernal Overkill'*. *'Eternal Devastation'*, *'Live Without Sense'* (1987, 1984, 1987, 1985, 1986, 1989)
Ufatteligt teknisk speed/thrash. Utrolig 'kompakt', men desværre lidt spinkel lyd. Alle gruppens tidlige værker er lige perfekte, selvom Schmiers vokal kræver lidt tilvænning.

Sacred Reich: *'Ignorance'* (1987)
Buldermetal fra Phoenix, Arizona. Den første plade har en - for 80'er-metal ualmindelig tung og dyb lyd, og numrene leveres præcist og tight. Meget ufortjent et ret ukendt band.

Metal Church: *'The Dark'* (1986)
Lige-ud-ad-landevejen speedmetal, af mange opfattes som værdiløst. Jeg bliver altid i godt humør af denne plade, som var mellem mine 10 første af slagsen.

Celtic Frost: *'Morbid Tales'* (1984)
Lidt primitivt og ikke særlig teknisk, men CF's tidlige plader stinker af brutal, tung guitar. Deres bedste nummer, "Circle of the Tyrants", er en milepæl i genren.

Testament: *'The New Order'* (1988)
Bedre plade end *'The Legacy'*, hvor kun "Over The Wall" var genialt. *'The New Order'* er en af de eneste metal-skiver, der næsten giver én lyst til at danse (!)

Death Angel: *'Frolic Through the Park'* (1988)
Lige knapt så brutal som den første, men meget mere kreativ og ørehængende. Jeg elsker den måde pladen nærmest eksploderer i gang på, og selv de sløvere numre er verdensklasse.

Anthrax: *'Among The Living'* (1987)
Ret originalt mosh-album, og klart deres bedste. Alle sangene er højdepunkter, selvom "I Am The Law" er fedest for gamle Judge Dredd-fans som jeg. Havde denne skive bare indeholdt "Gung-Ho" og tromme-tonseren "Who Dares Wins" ville den være udødelig.

Mercyful Fate: *'Don't Break The Oath'* (1984)
Det ondeste djævlemetal, med en suveræn og meget passende 'gammeldags' guitarlyd. Godt at læse GRU til.

Nils Markvardsens liste:
Thrash/speed/power/heavy metal/hardcore-favoritter, fra midtfirserne (83-87), i uvilkårlig rækkefølge. Listen skal ikke opfattes som et udtryk for, hvilke plader jeg finder bedst i dag, men sådan som jeg opfattede dem omkring 87-88:

01) Exodus: *'Bonded by Blood'* (1985)
Minderne vældede op i mig tidligere på året, da Exodus optrådte i original line-up på Stengade 30, i København, hvor de gode, gamle numre blev trykket af. Stærkest står stadig debutpladen *'Bonded by Blood'* med *'Fabulous Disaster'* lige i hælene.

02) S.O.D.: *'Speak English or Die'* (1985)
Primitiv og hurtig hardcore-punk. Jeg har ikke hørt den i flere år, men jeg er ikke i tvivl om, at den holder.

03) Megadeth: *'Peace Sells... But Who's Buying?'* (1986)
Med en snerrende Dave Mustaine i topform er Megadeth selvskrevet på en top-10. *'Peace Sells'* smadrer sig gennem det apokalyptiske landskab i tight, nådesløs stil.

04) Accept: *'Metal Heart'* (1985)
Valget kunne lige så godt være faldet på *'Restless & Wild'* eller *'Balls to the Wall'*. Det er Udosk prøjermetal af fineste karat!

05) Overkill: *'Taking Over'* (1987)
Jeg havde pladen på fornyelig for første gang i årevis. Okay, Bobby Blitzs høje, lyse vokal og den lidt gumpetunge power metal, rører ikke så meget i mig længere. Men nostalgisk var det sgu med "Wrecking Crew" og andre gamle favoritter.

06) Slayer: *'Reign in Blood'* (1986)
Det forbliver den ultimative metalskive! Slayer er det eneste band fra dengang, der stadig holder 100%. Det gælder på plade som live.

07) Nuclear Assault: *'Game Over'* (1987)
Den ultra hurtige "Hang the Pope" blev festfavoritten!

08) Metallica: *'Ride the Lightning'* (1984)
Min favorit Metallica-plade. Har hørt den i hundredvis af gange.

09) Anthrax: *'Among the Living'* (1987)
Among the living follow me or die... Dengang skrålede vi med på samtlige sange eller i hvert fald de fleste: *Talking to you is like clapping with one haaaaand... Caught in a Mosh...* - essentiel!

10) Suicidal Tendencies: *'Suicidal Tendencies'* (1983)
Hardcore-punk som stadig rykker. Jeg hørte pladen første gang omkring 1988, og var efterfølgende helt oppe at køre.

(fortsættes side 27)

Tarzan... og andre junglebøffer

Jeg læste i avisen for snart mange år siden en lille sørgmunter notits om Johnny Weissmuller, der var endt på et eller andet rigmandsplejehjem i USA. Her skræmte den senile filmstjerne livet af sine medbeboere ved fra tid til anden at bryde ud i øreflængende junglebrøl, just like in the good old days. Stakkels Tarzan.

Ikke at jeg egentlig er fan af lianssvingeren. Selvfølgelig så jeg de gamle Weissmuller film på tv som barn og holdt af dem, men i dag forekommer de mig anstrengende. De stereotypt primitive indfødte. Den bonerte Hollywood moral. Ja, til trods for at de to første Tarzan film sælger en rendyrket seksuel fantasi - hvid civiliseret kvinde møder urskovens virile konge, og at de to for at det ikke skal være løgn bader nøgne sammen i **Tarzan and his Mate** (en kontroversiel scene som blev klippet ud af mange prints), ja, når der så, hvad man vel kunne forvente, kommer et barn ind i forholdet (med det opfindsomme navn 'Boy'), må han af anstændighedshensyn retoucheres til kun at være... adoptivsøn!!

Med hensyn til forlægget: Jeg læste nogle af Edgar Rice Burroughs original Tarzan bøger, som knægt, men de fængede ikke. I stedet foretrak jeg forfattere som R.L.Stevenson og Rider Haggard. Og tænker du nu: Ed Larsen er snob; d'herrer regnes jo modsat Burroughs blandt de 'lødige' forfatterskaber, ja, så tager du fejl. Mine tidligste læsninger af hhv. *Skatteøen* og *Kong Salomons miner* var forkortede, pædagogiserede børneudgaver. Så det må have været plottet, karaktertyperne som gjorde forskellen. Ja, jeg syntes, nu hvor jeg tænker nærmere over det, simpelthen, at Tarzan, ligesom sin yngre fætter *Fantomet* (som dog gik i kostume, så det smagte lidt af superhelt), var kedelig. I dag kan jeg som 'voksen læser' uddrage mange interessante ting af teksten - datidens racesyn, kønsroller; fint nok. Men jeg føler mig stadig ikke elementært underholdt og det turde dog være formålet med en eventyrforfatters anstrengelser. (At Burroughs også skrev en masse (pseudo)science fiction bøger som jeg til gengæld finder ganske charmerende, er en anden historie.)

Unægtelig en tung ballast, når man skal producere en Tarzan feature... hvad jeg måtte sande undervejs i forløbet. Redaktørens oprindelige, grandiøse plan for dette nummer af Obskuriøst var et tropehjelmstema, med anmeldelser af Tarzan film i lange baner, Edgar Rice Burroughs profil, kig på letklædte regnskovsamazoner, junglekrigsfilm m.v. Men inspirationen svigtede, fordi jeg ikke brændte nok for emnet. Og så skal man lade være. Jeg oplevede en lignende krise for nylig, da jeg skulle skrive Sandokan artiklen til Nils Markvardsens eXtase #2, efter i årevis at have tiltænkt den malajsiske tiger en artikel i mit eget blad og hver gang opgivet igen pga. manglende entusiasme, men overvandt den ved at fokusere på interessante biografiske og historiske detaljer - og så viste det sig i øvrigt, at i det mindste Sollimas tv-serie var bedre end først antaget. Tarzan, derimod...

I det følgende bringes de få tekster, der faktisk kom ud af projektet. Erling Søby har skrevet to glimrende anmeldelser og selv rapporterer jeg dels om et par tvivlsomme europæiske Tarzan (Arzan? Karzan?) film, dels om mit køb af et svensk børnetvprogram på DVD, **Trazan Apansson**.

P.S.: Et lille tip til fans af de gamle film: Warner har netop udsendt en boks med Tarzan film på DVD, **The Tarzan Collection Starring Johnny Weissmuller**, 6 titler i alt plus en masse ekstra sager, fordelt på 4 discs som har fået fine anmeldelser overalt. En dansk udgave fra Sandrew Metronome mangler desværre den 4.disc med bonusmaterialet!

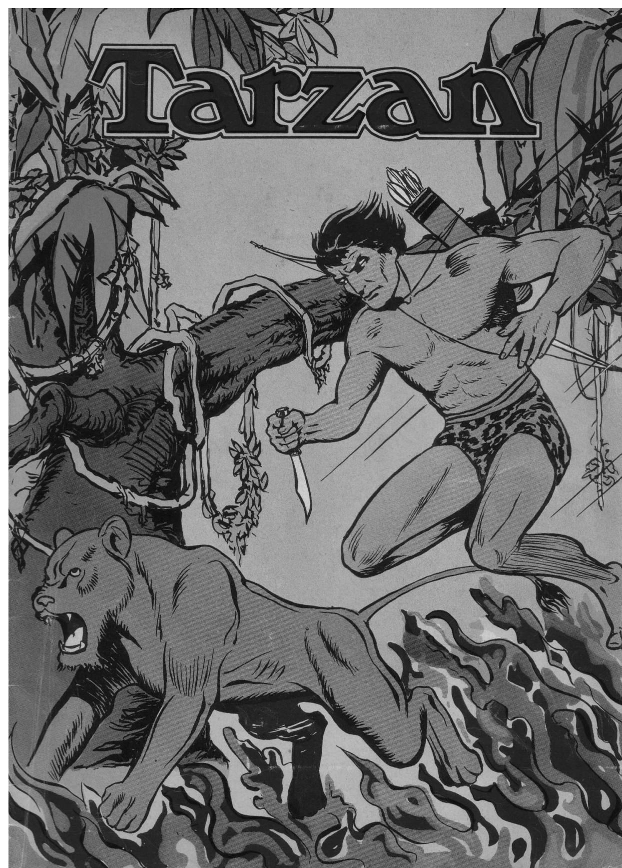
Tarzan's Revenge (1938)
70 min. S/H. Inst.: Ross Ledermann. Hovedroller: Glenn Morris, Eleanor Holm.

Der er film der varer 3 timer, men føles som det halve - et oplagt eksempel er Den gode, den onde og den grusomme - og så er der film der varer 70 minutter, men føles som om de er mindst dobbelt så lange. En sådan film er **Tarzan's Revenge** fra 1938.

Tarzan's Revenge hører ikke til de store Tarzan-film - det er vel kun **Greystoke: The Legend of Tarzan, Lord of the Apes** (1984) der kan gøre krav på dét - og den begyndte da også sin tilværelse i mere ydmyge omgivelser. Da MGM fik succes med **Tarzan, the Ape Man** i 1932 (løst baseret på den første Tarzan-bog, *Tarzan of the Apes*), med svømmestjernen Johnny Weissmuller i hovedrollen, fulgte andre studier efter med deres egne Tarzan-projekter. Det blev aldrig til andet end b-film som **Tarzan's Revenge**, der i øvrigt ikke er baseret på nogen specifik Tarzan-bog, selvom den låner elementer fra flere af dem. Også her gik rollen til en svømmestjerne, Glenn Morris. Faktisk til hele to svømmestjerner, for den kvindelige hovedrolleindehaver, Eleanor Holm, var også svømmemester. Det forklarer også hvorfor filmen rummer nogle meget, meget, meget lange svømmescener, selvom man ikke helt kan undgå den mistanke, at det også skyldes et desperat forsøg på at få filmen til at fylde de 70 minutter.

I **Tarzan's Revenge** er den søde, unge Eleanor Reed (Eleanor Holm) på safari med sine forældre i Afrika. Med på ekspeditionen er også hendes upålidelige forlovede, på - i så fald ville de nok have overvejet at det er en dårlig ide at skyde løs i en jungle, med kun få meters udsyn til hver side. Sheiken bor af uforklarlige årsager i et palads midt inde i junglen. Den hvide jæger, der leder safarien, er så tydeligt upålidelig og fordrukken, at det eneste man ville betro ham er lede var en tur til købmanden efter øl. Og hvad er det med Tarzans hævn? Der er faktisk ikke noget hævnmotiv i filmen.

Hovedparten af handlingen finder sted i filmens første og sidste 10 minutter. Resten af filmen slæber sig af sted. Undertegnede var flere gange nødt til at se på uret for at blive overbevist om at filmen kun varer 70 minutter. Der er ingen gode skuespillere, ingen troværdige figurer eller en god historie.

Nev Potter, der dyrker storvildtjagt ved at skyde på alt der rører sig. På båden forhindrer Eleanor den onde sheik Ben Alleu Bey i at piske en tjener, og sheiken beslutter at bortføre hende og indlemme hende i sit harem. Det skal blive op til Tarzan at redde hende, men det havde man gættet.

Der er tale om en ualmindelig tåbelig film. Nev Potter er en slyngel, og hverken han eller manuskriptforfatterne har tilsynéladende bekymret sig om at sætte sig ind i hvad storvildtjagt går ud

Filmen er ikke engang så dårlig, at den er god. Den er blot kedsommeligt ringe. **Tarzan's Revenge** er kun for de, der vil se alle Tarzan-film. For alle andre vil den være nærmest umulig at komme igennem.

Erling Søby

Greystoke: The Legend of Tarzan, Lord of the Apes (1984)
Farver. 129 min. (expanded video version 135 min.). Inst.: Hugh Hudson. Hovedroller: Christopher

Lambert, Andie MacDowell, Ian Holm.

Den rigtige Tarzan - dén Tarzan man finder i Edgar Rice Burroughs' første bøger - ligger meget langt fra den velklippede, glatbarberede figur man møder i filmatiseringerne, lige fra Johnny Weissmuller i **Tarzan, the Ape Man** (1932) til Casper Van Dien i **Tarzan and the Lost City** (1998). Den rigtige Tarzan var ikke et camp jungleeventyr, men et rendyrket stykke socialdarwinisme.

På trods af ganske mange film og forsøg skulle man helt op til 1984, før der endelig kom den tilfredsstillende filmatisering, der var trofast overfor bogen (*Tarzan of the Apes*). Måske ikke ligefrem ud i alle detaljer, for der er ændret en del, men i stemning og ånd, og med skuespillere der ikke er camp og corny.

Filmen var naturligvis **Greystoke: The Legend of Tarzan, Lord of the Apes**. Instruktøren, Hugh Hudson, havde en heldig hånd i de år, først med **Chariots of Fire** (**Viljen til sejr**) fra 1981, så med **Greystoke**, før han i 1985 led skibbrud med **Revolution** (**Vi vandt Amerika**) om den amerikanske uafhængighedskrig - det er den film, hvor Al Pacino spiller irsk farmer, og det havde nær lagt hans karriere ned.

Greystoke er - vil det nok være de fleste bekendt - historien om John Clayton, Lord Greystoke (Christopher Lambert), hvis adelige forældre lider skibbrud på den afrikanske vestkyst, og må søge at overleve i junglen, mens de venter på hjælp. Men hjælpen kommer ikke, og John bliver født i junglen. Da moderen dør af sygdom og faderen efterfølgende dræbes af menneskeaber, bliver spædbarnet opfostret af en abehun, der har mistet sin unge, og som voksen bliver John Clayton abernes konge ved at slå den hidtidige leder i kamp. (Bemærk at navnet "Tarzan" slet ikke forekommer i filmen, undtagen i titlen. Det skyldtes angiveligt et copyrightspørgsmål).

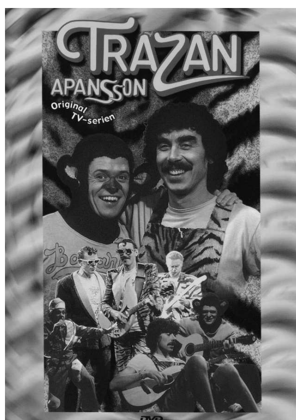
John bliver fundet af en belgisk kaptajn, Phillippe D'Arnot (Ian Holm), en overlevende fra en katastrofal ekspedition, som John redder fra døden. Det bliver D'Arnot, der lærer John at tale, lærer ham visse manerer og bringer ham tilbage til civilisationen. Her går rejsen til Greystoke Manor, hvor John møder sin bedstefar, den sjette jarl af Greystoke (Ralph Richardson), Jane Porter (Andie MacDowell) og hendes usympatiske forlovede, Lord Charles Esker (James Fox). Men kan John vænne sig til et civiliseret liv, eller sidder junglen i ham?

John Clayton spilles af den debuterende Christopher Lambert. Man kan mene meget om Lambert, men her gør han det faktisk glimrende. Det samme gælder den ligeledes debuterende Andie MacDowell som Jane Porter, selvom Hugh Hudson lod hendes sydstatsaccent dubbe af Glenn Close. En række solide engelske skuespillere, bl.a. Ian Holm, James Fox og Ralph Richardson, bidrager også til filmen. **Greystoke** er flot instrueret, og det er som sagt godt at se en film, der er tro mod bogens stemning. Efter undertegnedes mening er filmens eneste store svaghed nok, at den ikke er tilstrækkelig dramatisk. Hvis man kender historien - og hvem gør ikke det - mangler den nok lige en eller to dramatiske, mere uforudsigelige sidehistorier. Men det hører til de mindre kritikpunkter, og filmen fortjener afgjort sit publikum.

Erling Søby

Tarzan and King Solomon's Mines (1973)
86 min. Instruktion: José Luis Merino. Med bl.a. David Carpenter, Nadiuska, Paul Naschy. DK-video: Panorama

Et fly styrter ned over den afrikanske savanne. Så vidt, så godt, men

da filmens titel umiddelbart efter vises mærker anmelderen de små hår rejse sig i nakken: *Arzan in King Salomon's Mines*. Nej, det er ikke forkert billedaspekt som klipper "T"et af i siden; titlen står nydeligt centreret i billedet, med blodrøde bogstaver. Vi er i Bad Movie Land.

De lokale indfødte redder flyets pilot fra vraget og bærer ham ned i en klippegrotte, hvor deres 'gudinde', en skummel voodoo præstinde holder hof. Hun smiler ildevarslende. Klip til et lurvet europæisk hotel. Her opsøger eventyreren Stanley Moore (Naschy) en sorthåret lady ved navn Doris (Nadiuska) som fortæller ham, at hendes kære bror var på sporet af kong Salomons miner, da han forsvandt. Sammen drager de to nu ud for at finde ham, fulgt af et hold indfødte bærere som hele tiden mumler *Yes, Bwana*.

Rent tilfældigt møder de en junglemand, spillet af David Carpenter, en ung, mut splejs med ukæmmet hår. De kalder ham "Tarzan", men vi ved bedre... Stanley sikrer sig hans eskorte gennem Wano-sha folkets område (hvor broren sidst blev set). Vi erfarer, at Stan-ley er en lusket fyr som smugler våben til 'gudinden' og også håber på at få fingre i diamantminen. Den forsvundne bror er selvsagt ham som styrtede ned i flyet; heller ikke han har rent mel i posen. Tarzan udviser stor interesse for Doris, kigger ind hendes telt, lurer, når hun bader i floden osv. Imens slider den forsvundne bror som sexslave for 'gudinden', hvis selverklærede magiske evner er afhængige af en skjult assistent med giftpusterør!

Filmen byder på en del ufrivillig komik. F.eks. når Tarzan lader sin velkendte jodlen gjalde gennem junglen er skriget stjålet fra lydsporet af en gammel Johnny Weissmuller film! Anmelderen er tidligere stødt på fænomenet i et andet tåbeligt Tarzan rip-off, **The Kawana Treasure** (1974, udsendt på S.T.V.P. video som **Tarzan og den hemmelige skat**).

Konklusion: høj trash værdi.

Ed Larsen

The Jungle Master (aka **Karzan: Master of the Jungle**) (1972)
85 min. Instruktion: Demofilo Fidani Med: Johnny Kissmüller Jr. [sic], Simone Blondell, Ettore Manni, Jerry Ross, 'Crazy' Matthews, Roger Browne m.fl.

Måske Demofilo Fidanis tåbeligste film? Jeg har en svaghed for **Strange Tale of Minesota Stinky** fra 1970, hvor skurkene i en uforglemmelig scene sniger sig ind på deres bytte, forskanset bag juletræer (!). Men **The Jungle Master** er faktisk værre.

Filmens plot tog det vel Fidani 5 minutter at skrive og lyder som følger: En rigmandsekspedition, ledet af Lord Carter (Browne) drager ud for at finde en mystisk 'hvid' junglemand (Kissmüller). Efter mange strabadser med kvælerslanger af plastik, afgjort ikke-truende edderkopper, overspillede indfødte m.v., fanger de ham og hans (selvfølgelig ligeledes hvide) kvinde *46 minutter og 24 sekunder inde i filmen*. (Lidt a la de gamle drive-in skrækfilm, hvor monstret af budgethensyn kun blev vist i korte glimt.) Hvorefter de får moralsk kvababbelse og slipper parret fri igen. End of story.

Som vanlig med Fidani har budgettet været minimalt. Hver gang ekspeditionen f.eks. jager vilde dyr indsætter han scener fra naturprogrammer i *virkelig* dårlig kvalitet; sikkert noget kasseret arkivmateriale fra et tv-selskab.

Tåbelige påfund er der mange af: Ekspeditionens guide er stum, utilregnelig - han er "Crazy" (og alligevel hyrer de ham!). Gruppens revolvere er magisk selvladende. En catfigth med en negerkvinde afslører, at fru Tarzan bruger sorte, gennemsigtige trusser. Tarzan og konen har et hyggeligt, moderne indrettet junglehjem (der mangler bare et tv). Hver gang Tarzan kæmper (bl.a. med en mand i mølædt gorillakostume) foregår det i slow motion og med totalt spastiske bevægelser. NB. Trods titlen omtales junglemanden i filmen konsekvent som "Tarzan".

Min videokopi af ukendt herkomst er i elendigt pan & scan og utekstet. Angiveligt udsendt på dansk lejevideo - og værd at støve op, hvis man er til tossede film.

Ed Larsen

Trazan Apansson (1976-88)
168 min. Med: Lasse Åberg (Trazan), Klasse Möllberg (Banarne), Ted Åström (Olyckan) m.fl. Udsendt på DVD i 2001 af Svt/ Independent Entertainment

Modsat f.eks. **Brødrene Dal**, omtalt i Obskuriøst nr.7 kan **Trazan Apansson** slet ikke legitimites som voksenunderholdning; dette er rendyrket børne tv og bør holdes bag nedrullede gardiner og lyden slået fra, når det ses af en voksen mand på 37 år.

Whatever. Som knægt fulgte jeg med stor fornøjelse **Trazan** på svensk tv, mest på søndage og i juleferien. Trazan og hans abeven "Banarne" boede i en træhytte, hvor de spiste bananer, sang fjollede sange bl.a. om hvorfor Fantomet altid gik med lange bukser i junglen og viste gamle amerikanske tegnefilm (*filmtajm!*). Der var også et fast, gruopvækkende indslag af Rådet for Større Færdselssikkerhed som advarede om at køre uden styrthjelm, for så kom "Olyckan" og tog dig! Musikken blev leveret af Electric Banana Band og dem kan du læse mere om på *www.electricbananaband.nu*.

Nogle af de afsnit jeg så dengang eksisterer ikke længere. Da Sveriges Television i 1978 på utallige seeropfordringer ville genudsende serien, viste det sig, at båndene var slettet! I vrede herover besluttede Åstrøm og Möllberg at producere en ny sæson - som blev til flere og det er fra disse, at afsnittene til DVD'en er udvalgt, desværre i elendig billed- og lydkvalitet. Værre endnu: De enkelte afsnit er klippet sammen til en 'film' på næsten tre timer. Kapitelinddeling, undertekster og *filmtajm* leder man forgæves efter; det sidste vel pga. rettighedshensyn.

Serien var nok gensynet værd, men præsentationen skuffede dybt.

Ed Larsen

Til hollandsk bogudsalg igen igen

En af bladets læsere brokkede sig engang pr. brev over min sløsede fortællerstil. Cool nok med bogstof, men hvad ragede det ham, hvad jeg havde fundet af gamle fedtede laser på udsalg? Hvorfor disse ligegyldige antikvariske oplysninger og dagbogsagtige notater i stedet for noget... øh, vedkommende om bøgerne?

Fordi det var min spontane glæde over at stå "med hænderne nede i skidtet" og fiske de spændende, sjældne eller bare mærkelige bøger frem af de støvede bunker som jeg forsøgte at indkredse. En samlers feltnotater - ikke at forglemme det vigtige efterarbejde med at katalogisere fangsten, skrive lister og sætte på reolhylder (Obskuriøst nr.5/6, "Tilbage til bøgerne"). Jeg kan overhovedet ikke se, hvad leksikale artikler og dybsindige tekstanalyser skulle have at gøre i bladet; den slags er der jo så mange andre, glimrende publikationer som tager sig af. Vel frekventerede redaktøren engang i tidernes morgen et sjællandsk universitet, men Obskuriøst er sgu ikke noget akademisk tidsskrift. Den tilsigtede målgruppe er ligesindede entusiaster uanset uddannelse og øvrig baggrund, disse dedikerede samlernørder, freaks og fetichister med deres kærlighed til for den gemene hob underlige film, blade, bøger og bands som gemmer sig rundt omkring i landet.

Nå, jeg har igen været til hollandsk bogudsalg i Helligåndshuset. Datoen var lørdag den 17.juli 2004, solen skinnede fra en skyfri himmel for første gang i månedsvis og København vrimlede med turister fra især USA, Sverige og Jylland; alle lokale indbyggere med tilstrækkelige midler flygtet mod mere sydlige himmelstrøg. Jeg var i følgeskab med Ralph og vi tilbragte to hyggelige, svedige timer ved bogbordene. Ralph gik mest efter kunst, sjældne serier som f.eks. "Bekkasin bøgerne" og dedikerede førsteudgaver (han fandt bl.a. Mogens Andersens erindringer, dedikeret til vennen Thorkild Hansen), jeg efter science fiction paperbacks, etnografi og alt hvad der lugtede af obskuriøsitet. Enhedsprisen var fem kroner, så nu gjaldt det om at rage til sig.

Det kan være lidt af en kabale at finde plads ved bordene; man vil jo frem, men uden at skubbe og mase de øvrige gæster (eller blive skubbet og mast af samme) og det medfører ofte, at man finder sig selv fastlåst og pænt må vente, til den anden går videre, men det er sådanne gentleman spilleregler som bør overholdes; kun nødigt spørger jeg om at måtte komme forbi. Ak, hvem der igen var ålesIank som i ens ungdom. At rode i andres bogstabler og kurve er selvfølgelig en dødssynd, selvom hændelige fejltagelser kan forekomme; jeg var engang nær kommet i korporligt klammeri med en ældre dame om en kasse med Superman blade som sandelig var *hendes*. Denne slutspurt forløb dog uden dramatik, selvom antikvariatshajerne var ude og samle godbidder til hylderne. Dem om det. Til alt held syntes ingen at interessere sig for de små fedtede SV Science Fiction bøger og jeg kunne uantastet plukke den ene perle efter den anden op af rækkerne. Ralph fortalte bagefter, at han havde stået ved siden af Søren Mørch. Han kunne dog ikke komme til at se hvilke bøger Mørch lagde i sin kurv, andet end at de var store og tunge.

Vi brugte som sagt hen ved to timer derinde og det er noget som kan mærkes i bentøjet. Og ryggen. Og halsen, af alt det forbandede støv. Vel, det var besværet værd; Ralph & redaktøren forlod Helligåndshuset slæbende på to fyldte bogposer hver.

Fra Helligåndshuset gik vi op til Fiolstræde og indtog en udmærket frokostpizza med ledsagende kold fadøl (og sjældent har en øl smagt så godt) udenfor Ristarante Italiano og slentrede derefter videre til Paludan Bogcafé, hvor vi drak et glas iskaffe, mens vi klogede os om litteratur, gloede på mennesker, babysittede en dyr designcykel og røg en masse af Ralphs græske cigaretter.

I toget på vej hjem sad jeg bare og glædede mig til at gøre høsten op, da en medpassager pludselig tiltrak sig opmærksomheden. Jeg tilstår gerne, at jeg er noget af en lurer, men fyren her var umulig at ignorere i sin kværulantiske højrøsthed. Han kom ind sammen med sin kone/kæreste og lille barn og satte straks dagsordenen: En åben dør til rygerkupeen, føj, hvor ulækkert, toget mindede om noget fra Østeuropa, raseri over at blive antastet af den obligatoriske tigger - *hvad forventer han at få ud af det?* spurgte han højt og tydeligvis undrende, mishag over en annonce for Danmarks Akvarium, de havde solgt ud, fand'me for galt. Ja, alt var for galt og alle nogle idioter. Vi stod af samtidig og jeg fik lejlighed til at kigge godt på ham. Høj, kortklippet og sportstrænet; T-shirten bar påskriften "Det økologiske råd". En rigtig verdensfrelser.

Her er en liste over hvad jeg, formedelst 140 kroner, bragte hjem.

Bent Sørensen: *Superstrenge* (Nysyn/Munksgaard, 1987) og Edward O. Wilson: *Den biologiske følelse - Om arternes uddøen* (Nysyn/Munksgaard, 1989). Nysyn bøgerne var utroligt populære i min universitetstid, dvs. fra slutningen af firserne til et godt stykke ind i halvfemserne; en slags naturvidenskabelig læse-let serie (som i grunden mindede ikke så lidt om en opdateret udgave af Atlantis serien, emnerne var ligeså esoteriske), med tidens store popfænomen Tor Nørretranders som redaktør. Alle skulle helst have læst seriens flagskib, *Kaos* af James Gleick og jeg gjorde pligtskyldigt et forsøg, men må tilstå, at kaosteoriens mysterier forblev uafdækkede for mig.

Spiritisten 1904 (*Organ for udbredelsen af den spiritistiske lære, udgivet af Spiritistisk Broderskab i København*). Den ægte vare. Spiritisterne troede virkelig på ånder og mente at kunne kommunikere med disse. At læse deres vidneberetninger er som en samling spøgelseshistorier, hvor forfatterne insisterer på, at hvad de skrev var den skinbarlige virkelighed. Bladene byder også på små visdomsord, boganmeldelser og forslag til julegaver (bøger om spiritisme).

Henry Lauritzen: *Kun for rygere!* (I kommission hos Chr. Erichsens forlag, 1982, trykt i 713 eks.). Henry Lauritzen nåede at udgive en lang række småtryk, altid i kuriøst skæve oplag og oftest om hans yndlingsemne, Sherlock Holmes. Holmes, (kriminal)litteraturens piberryger par excellence, er da også med i dette fine lille forsvarsskrift for tobaksnyderen. I dag ville der vel blive nedlagt fogedforbud.

Tom Stoppard: *Rosencrantz and Guildenstern are dead* (Faber and Faber, 1967). Et absurd-komisk teaterstykke om to bipersoner fra *Hamlet*, hofsnogene Rosencrantz og Guildenstern, eller rettere *Hamlet* filtreret gennem Rosencrantz og Guildenstern.

Ivan Malinovski: *Glemmebogen* (Borgens billigbøger, 2.oplag 1963). Danske gendigtninger af datidige koryfæer som Pound, Brecht og Pasternak.

Else Vedel: *Vitus Bering* (Vintens Forlag, 1972). Else Vedels bog er langt fra nogen straight fortælling om Vitus Berings fejlslagne ekspedition, men en temmelig fri digterisk fremstilling, ledsaget af hendes spøjse tegninger af søheste, fisk og andet maritimt dyreliv.

Federico Fellini: *Det søde liv* (dansk filmprogram, Søborg Offset A/S u. å.) Til arkivet.

Tykke Niels Skolehistorier (Frederik E. Pedersens forlag, 1948). Skolehistorierne var temmelig bedagede allerede da jeg læste dem som barn (bøger lånt på biblioteket) og selvfølgelig totalt oldnordiske i dag. Men jeg fandt og finder dem stadig morsomme, med deres hyggelige persongalleri: Tykke-Niels, Valde, Tage og de andre drenge, Overretssagfører Brun, hans far, den godmodige rektor Gammelfar og ikke mindst matematiklærer Mortensen, bedre kendt som "Sjakalen", hadet og frygtet på hele Latinskolen. På de pragtfuldt tegnede omslag har "Sjakalen" altid en usund grøn kulør, som en gammel, syltet agurk. Dette er den første i en lang serie og selvom nogle bipersoner først kom til senere, f.eks. dydsmønstret Alf, er stilen allerede på plads.

J.G.Ballard: *Højhuset* (Borgen Science Fiction, 1983). Min opmærksomhed på Ballards forfatterskab kan jeg takke Hermetiske Frank for. Frank er vild med Ballard og ejer efter eget udsagn to eksemplarer af *Højhuset*; sidste år forærede han mig *Krystalverdenen*, på det tidspunkt en af de manglende brikker i min SV Science Fiction serie. *Krystalverdenen* er smuk og poetisk, modsat novellesamlingen *Slutstranden* (fra samme serie) som jeg finder jævnt trist. *Højhuset* føjer sig til rækken af Ballards mange postapokalyptiske visioner. Måske tager jeg fejl, men der er noget ved romanen som minder mig om Doctor Who tv-historien **The Paradise Towers**.

Ursula Le Guin: *De udstødte - en socialistisk utopi* (Socialistisk

Bogklub, 1979). Undertitlen er forlagets tilføjelse. Jeg har af uvisse årsager aldrig fået læst noget af Ursuala Le Guin, ikke engang *Mørkets venstre hånd* som regnes for en stor klassiker. Men det kan vel nås endnu. Jeg må dog erkende, at jeg udelukkende købte denne bog pga. omslaget (fint spottet af Ralph).

Eiler Jørgensen: *Manden der huskede* (Hasselbalchs Science Fiction, 1968). En samfundssatirisk roman, hvis persongalleri bl.a. omfatter en talende hund!

Niels E. Nielsen: *By i flammer* (Gyldendal, 1971) og *Drømmerne fra Avalon* (Hernov, 1984). Niels E. Nielsens produktion var enorm. Jeg har læst de fleste af hans romaner og kan ikke huske et suk af dem. På æresord. Ikke at Nielsen skrev dårligt, det gjorde han så vidt ikke, men handlingen synes skåret over samme læst fra bog til bog, postapokalyptiske dystopier som udspiller sig i ruinerne af den forgangne civilisation (typisk offer for global atomkrig eller forurening), om en ensom helt som byder tyrannerne trods osv. osv. Min Nielsen samling er meget ufuldstændig, noget som ikke just forstyrrer min nattesøvn, men jeg samler ham da op i ny og næ, som her hvor prisen kun var fem kroner.

Terry Pratchett: *The Colour of Magic* (Corgi Books, 1996). Det myldrer med referencer til Pratchetts *Discworld* univers ude på Nettet. Han er en af computernørdernes store helte og jeg har - modsat tilfældet med Niels E. Nielsen - ikke læst en stavelse af hans værker. Sorry. Til mit held (?) viser *The Colour of Magic* sig at være den første i serien; denne nye læser kan altså begynde her.

Brian Aldiss: *Salviatræet* (SV Science Fiction, 1974), Ray Bradbury: *Jeg synger kroppen elektrisk* (SV Science Fiction. 1972), Tage Eskestad: *Flygtninge fra himlen* (SV Science Fiction, 1973), D.F.Jones: *Colossus* (SV Science Fiction, 1974), M.K.Joseph: *Hullet i nullet* (SV Science Fiction, 1969), Ole Henrik Laub: *De døde i Vefby* (SV Science Fiction, 1974) og Niels E.Nielsen: *Vogteren* (SV Science Fiction, 1974). Som det er fremgået tidligere i Obskuriøst elsker jeg Stig Vendelkærs science fiction serie på 61 titler. Efter længe kun at tage de titler jeg aktuelt manglede er jeg nu begyndt at købe rub & stub ved slutudsalg som dette. Så kan jeg evt. bytte med Frank eller udskifte særligt ramponerede eksemplarer i samlingen. Det gjaldt denne gang *Salviatræet*; mit gamle eks. manglede titelbladet og forsiden så sørgelig ud. Titelnovelletten er fantastisk; ment som en hyldest til H. G. Wells på dennes 100 års fødselsdag, selvom det forekommer mig, at Aldiss også har ladet sig inspirere af H. P. Lovecrafts "*The Colour out of Space". Jeg synger kroppen elektrisk* er nok en af de svageste Bradbury bøger i Stig Vendelkærs serie; flere af de drivende sentimentale noveller er knap nok scifi. Dog holder jeg af *"Den forsvundne by på Mars". Flygtninge fra himlen* er en scifi udgave af den gammeltestamentlige apokryf *Enoks bog*, en kilde som har inspireret mange forfattere, f.eks. von Däniken, Charles Berlitz og andre charlatan(t)er. *Colossus* fortæller om verdens mest avancerede computer som selvfølgelig ender med at tage magten fra sine skabere, et klassisk scifi tema. *Hullet i nullet* om en ekspedition som forliser i "urummet" slog fuldkommen benene væk under mig, da jeg læste romanen første gang i slutningen af firserne og jeg sætter den stadig højt. Tja, måske vil yngre læsere finde den simpel og banal. *De døde i Vefby* er en underlig sag. Meget underlig. Kan vel nærmest betegnes som en bøsse-sadomasochistisk postapokalypse. Endelig er *Vogteren* en af hr. Nielsens bedre romaner. Så vidt jeg husker.

Edgar A. Poë: *Contes Extraordinaires*, oversat af Charles Baudelaire, med litografier af Paul Rudloff (Edition Henrys, u. å., trykt 1948, nr.840 af 2500 nr. eks.) En Poe samling på fransk, et sprog jeg ikke mestrer, men det gør intet, jeg har en del Poe på dansk og engelsk; det fede ved bogen (NB. uopsprættet) er de smukke, originale litografier. Et fantastisk feinschmecker fund!

Jean Genet: *Tyvens dagbog* (Hans Reitzels Forlag, 1950). Litterær klassiker og bøsseroman, syntes det var på tide, at jeg fik læst den. Der lå faktisk 3-4 eksemplarer på bordet.

Ove Brusendorff og Poul Henningsen: *Erotikkens historie*, bind I og III (Thaning & Appel, 1966/67). De to professionelle gamle grise stod bag en del finkulturelle erotiske bogserier, men denne er nu ikke særlig fremragende. Formatet er for småt (gnidret skrift) og teksten primært lange, kedsommelige uddrag af diverse 'dristige' klassikere. Serien synes at være en uopfindsom kannibalisering af den ældre *Kærlighedens billedbog*, som er i større format, bedre trykt, med et lidt anderledes udvalgt billedmateriale (som selvfølgelig var det bøgerne solgte på) og en betydelig mere veloplagt tekst af P.H. (ukritisk blanding af skarpsindig samfundskritik og det rene vrøvl, men kedeligt er det i hvert tilfælde ikke).

Jens Bjørneboe: *Uden en trævl* og *Uden en trævl 2* (Stig Vendelkærs forlag 1967/68). Her er vi så ovre i 'pornoromanen', et genrefænomen fra tresserne, hvor pornografien gradvist blev frigivet (tekst 1967, billede 1969). Indtil 1967 havde forlagene primært måtte klare sig med destillerede dristigheder fra hæderkronede litterære klassikere (inkl. de gamle grækere og romere), og endda løbet en stadig risiko for fogedforbud og razzia, hvis det vovede vovede sig for langt ud. Efter 1967 fulgte syndfloden i form af stærkt erotiske publikationer som endda fra 1969 kunne inkludere pornobilleder. Til sidst var genren reduceret til anonyme pik & kusse-tekster (skønt meget utvivlsomt blev skrevet af 'rigtige' forfattere med lommesmerter, noget som gælder for kiosklitteraturen generelt) og bukkede omkring 1970 under for pornobladet. Jens Bjørnboe skrev under eget navn, han var en norsk billedkunstner, forfatter og dramatiker, vred og kontroversiel. *Uden en trævl* blev under stort rabalder forbudt i Norge og Bjørneboe hævnede sig ved at skrive en fortsættelse som aldrig er udkommet i Norge, *Uden en trævl 2*. Hvor den første bog med bagsidetekstens ord bød på "mild og venlig porno" (!) var nr.2 en anderledes besk affære. Bjørneboe langer konsekvent ud efter Magthaverne: politikere, dommere, advokater og politifolk optræder alle til hobe som ondskabsfulde, perverse svin. Bogen lader til at være meget sjælden; iflg. et opslag på *www.antikvariat.net* ligger antikvariatprisen på 4-500 kroner (efterspørgslen er formodentlig til at overse).

Slut på lørdagens høst fra Helligåndshuset.

Vi bliver lidt i bogens verden: Her er en tekst skrevet engang i sommers, om min fascination af Robinson Crusoe udgaver som jeg samler på (ligesom jeg samler på Robin Hood udgaver, men det er en anden historie).

Den ægte Robinson

Som barn læste jeg (den indledning har jeg vist brugt før) med stor begejstring *Robinson Crusoe*. Ganske vist i Joakim Campes bearbejdning og L. Moltkes oversættelse (1919, Gyldendalske boghandel), men jeg var lykkelig uvidende herom. For mig var Campes *Robinson Crusoe Robinson Crusoe*, punktum.

Campe forsyner sin version af romanen med en rammehistorie om en købmandsfamilie fra Hamborg. Tyskeren Campe gør også Robinson til tysker fra Hamborg, hvilket er en tilsnigelse (for nu at være venlig). Hos Defoe kommer Robinsons *far* fra Bremen og deres slægtsnavn er egentlig *Kreutnaue*.

En anden udbredt bearbejder (forvansker) er G. A. Gräbner. I min danske udgave (Jespersen og Pio 1953) præsenterer titelbladet frækt romanen som *Robinson Crusoe, en sandfærdig beretning skrevet af G. A. Gräbner*. No shit, Sherlock. Og så er der Henrik Wranérs græsselige bearbejdning (Ungdommens forlag 1953) som endda bærer Defoes navn på omslaget. Svindel og bedrag.

Det var først oppe i de højere klasser, 7. eller 8., i folkeskolen at jeg blev klar over at den rigtige forfatter hed Daniel Defoe og at *han* i øvrigt havde ladet sig inspirere af sømanden Alexander Selkirk selvom dennes betydning for romanens tilblivelse er stærkt overdrevet. Jeg læste nu den originale Defoe på dansk i pragtbind med lærde noter, men skaden var sket, det var ikke *min* Robinson Crusoe.

Defoe er nu heller ikke rigtig for børn. Hans Robinson handlede med slaver og var ikke så lidt af en hykler og kyniker. Bogen blev et hit og Defoe skrev en ok fortsættelse, halvt glemt i dag: *The Farther Adventures of Robinson Crusoe*, hvori Fredag, Robinsons trofaste tjener, aldrig ven, hos Defoe dør på forsmædelig vis (pløkket af nogle kannibaler). Min Everyman's Library 1949 udgave inkluderer begge romaner.

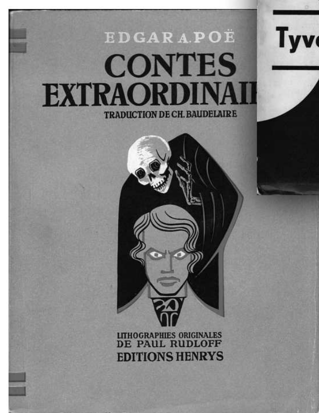
Men nu bliver det rigtig obskuriøst. Min udgave oplyser pligtskyldigt i forordet at Defoe faktisk skrev *en tredje*, praktisk talt *ukendt* Robinson Crusoe bog, *Serious Reflections during the Life and Surprising Adventures of Robinson Crusoe*. Her er Robinson figuren blot et påskud for forfatteren til at udbrede sig om sine (angivelige) tanker om moral og filosofi. Bogen bliver aldrig genoptrykt fordi den er så forfærdelig dårlig, står der, og jeg tvivler ikke. Men der *er* noget pirrende over at blive bekendt med sådan en 'glemt' pseudo-sequel, ulæselig som den end måtte være...

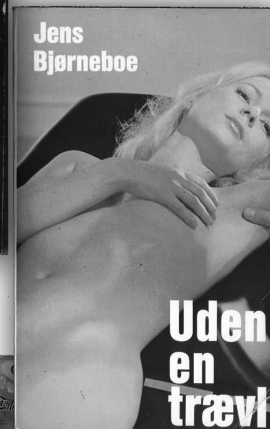

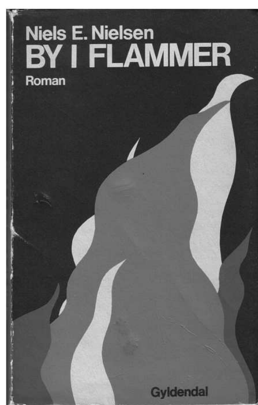

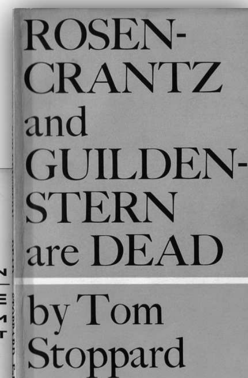

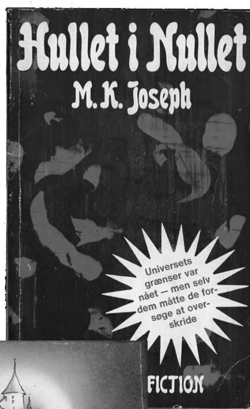

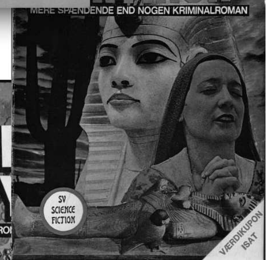

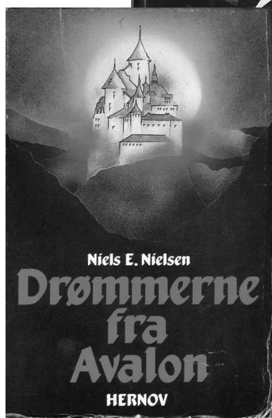

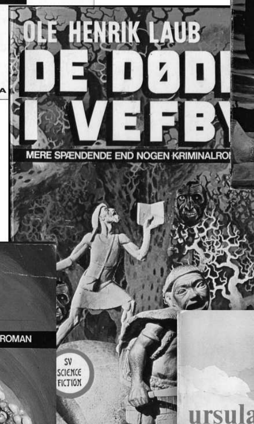

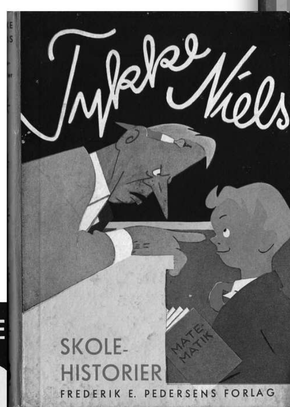

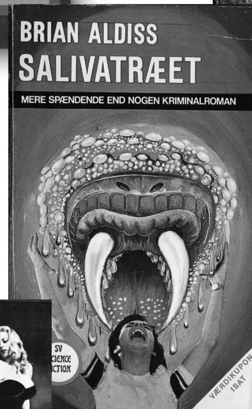

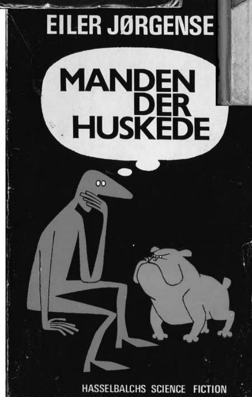

J.G.Ballard
Højhuset
RGEN SCIENCE FICTION

FESTIVALMINDER

1988 - 1992 deltog jeg i samtlige årlige Roskilde Festivaler. Plus "Roskilde Spring Special 1989" med The Cure som hovednavn. Men på en temmelig atypisk måde.

Bortset fra en enkelt nat det første år overnattede jeg aldrig ude på pladsen; jeg travede i stedet adskillige kilometer til og fra mit kollegieværelse inde i byen. I regn så vel som solskin. Og havde jeg glemt noget, f.eks. mit kamera, ja, så gik jeg hjem og hentede det. Da jeg er ekstremt introvert af natur, lykkedes det mig aldrig at score på festivalen. Da jeg er ekstremt blufærdig kunne jeg ikke få mig selv til at stå og pisse op ad et hegn, men måtte utålmodigt vente i lange køer foran de primitive toiletter. Da jeg som SU studerende var ekstremt fattig havde jeg sjældent råd til at drikke mig sådan rigtig fuld, men måtte rationere på smøger, mad og øl i dagens løb. Læg dertil generel utryghed ved store menneskemasser og en svag ryg - jeg hader at stå op alt for længe ad gangen - og jeg er mildest talt langt fra den typiske festivalgænger. De år var jeg vel nærmest at betragte som en flue på en væg (eller måske en lort?). Et *festivalfantom* som gled ubemærket gennem mængden.

Men. Jeg fik set en masse fantastiske bands - ja, sådan kan man uden egentlig at yde nogen større indsats selv bare være på det rette sted på det rette tidspunkt. Om det var nogle af de fem fedeste år i festivalens historie eller ej vil jeg lade være usagt; mig gav de store musikalske oplevelser.

Når jeg før kaldte mig et festivalfantom skal det selvfølgelig ikke forstås bogstavelig. Jeg var ingen usynlig mand, ikke grå og flimrende fatamorganaagtig. Folk som så på mig, så en underlig kejtet fyr med spinkle arme, iført uhipt cowboytøj som var skrammet og beskidt, men ikke på den 'rigtige' måde, med store sorte sygekassebriller og et bedrøveligt fuldskæg. Så afgjort synlig.

Jeg gik da ikke *altid* alene omkring. Af og til slog jeg følge med f.eks. Carsten (Ebbe), Steen, Finn eller Arthur. Eller gamle bekendte jeg traf på pladsen, Per og Anders fra gymnasiet, Jesper og de andre heavy rødder fra Jyderup. Flere var vi ikke derude end at vi altid kunne finde hinanden.

Men jeg følte mig stadig ensom i havet af mennesker og uden følgeskab flakkede jeg om på må og få, uden at have nogen egentlig plan, noget *drive*, andet end min iboende rastløshed. Fordi jeg ikke involverede mig blev jeg ikke involveret. Det kan have sine fordele at være en passiv natur. Ved f.eks. optræk til klammeri gled jeg bare videre.

En enkelt gang var jeg dog nær kommet galt af sted. Det var i 92, til Steve Wynn koncerten lørdag eftermiddag. Den tidligere guitarist fra Dream Syndicate leverede et godt show. Jeg sad lidt udenfor Grøn Scene med en fadøl og joint, solen skinnede varmt og blidt, livet var herligt. Joint, åh ja. I virkeligheden kan jeg slet ikke tåle hash. Det er en lang historie, men lad det være nok, at jeg på den festival med de gamle traumer nogenlunde på afstand følte mig stærk nok til at ryge lidt igen. Jeg havde kun medbragt en smule, halvandet gram, vel, og rullet nogle tynde joints som ikke ville have gjort en flue svimmel. Dem sad jeg så og hyggede mig med. Vel havde jeg læst i aviserne dagen i forvejen, at politiet nidkært jagede rygerne dette år og at pladsen angivelig vrimlede med civilklædte, men sådan noget sker altid for naboen, ikke? Den velklædte mand ved siden af rykkede nærmere i græsset. Han nikkede høfligt og spurgte om jeg mon ville sælge noget. Jeg blev iskold indeni. Det var min overbevisning og er den dag i dag, at han var en civil. Han udsendte helt forkerte signaler, var for pæn, for checket. Slangen i græsset smilede lumsk til sit offer. Jeg vidste, at nu gjaldt det om at være helt fattet og svarede langsomt, uskyldigt, undskyldende at jeg desværre kun havde denne ene joint (som meget belejligt var røget ud). Beklager, jeg kunne ikke hjælpe. Pause. Shitshitshit, skrid nu, din idiot. Manden trak på skulderen, rejste sig, gik videre og jeg koncentrerede mig atter om Wynn på scenen (som i mellemtiden var nået til ekstrasættet). Men jeg var færdig med at ryge fra da af.

Denne artikel samler adskilligt fragmentarisk materiale. Jeg er flyttet fire gange indenfor de sidste 16 år. Man mister altid en masse personlige ting undervejs og jeg havde helt afskrevet de gamle Roskilde festival programmer, da de uventet dukkede op af en papkasse under noget oprydning sidste forår.

Det var sjovt at læse dem igen, inklusiv mine markeringer af hvilke bands jeg så, af og til med en nedkradset ledsagende kommentar. Jeg kunne også se, hvilke navne jeg - i bagklogskabens lys - dummede mig ved at forbigå, selvom det skal pointeres, at programlægningen gjorde visse fravalg nødvendige.

Med programmerne kunne jeg nu rekonstruere begivenhederne fra dengang ret præcist, især efter at jeg i sommers også genfandt nogle af mine scrapbøger med indklæbede fotografier og et hæfte som indeholdt seks siders dagbogsnotater fra festivalen i 92. 'Præcist' selvfølgelig med det forbehold, at mine noter er subjektive af helvede til.

Og bare for at være sikker på ikke at have overset nogle *væsentlige* detaljer gravede jeg min gamle skotøjsæske med fotonegativer frem forleden og ved hjælp af min brors smarte negativscanner granskede jeg de af tid og andre trivielle omstændigheder ridsede, temmelig medtagne billedstrimler.

Resultatet var interessant: Glemte billeder jeg ikke længere ejede i papirudgave dukkede op på skærmen og misforståelser/fejlhuskninger blev ryddet af vejen. Jo, jeg *havde* vitterlig fotograferet på festivalen alle fem år. Af uransagelige grunde findes der intet billede af mig selv på pladsen i 1990, et af de fedeste år, og jeg skød ellers en film på 36 billeder som alle er bevaret. 1988, 89, 91 og 92 lod jeg mig fotografere - en gradvis forvandling fra Ed Larsen som wannabe heavy rocker til Ed Larsen som wannabe kunstnertype. Men 90? Hvordan gik jeg klædt? *Var* Ed Larsen overhovedet på festivalen? Som Bob sang det år: *The answer, my friend, is blowing in the wind; the answer is blowing in the wind.*

N.B. Det vil være alt for omfattende at anbefale enkelte albums. Der findes mig bekendt ikke noget officielt Roskilde Festival album, men utvivlsomt diverse bootlegs af radio og tv optagelser. Sonet udgav i 1990 promotion cd'en *Festival '90*, med udvalgte studie numre af Nick Cave, The Cramps, Galaxie 500, 22-Pistepirkko m.fl. som i det mindste giver et repræsentativt indtryk af programmet for Roskilde og Midtfyn det år.

ROSKILDE FESTIVAL 1988
Torsdag
Fik set: The Tide (ok), Harlot (flade)
Missede: Billy Bragg, Bjørn Afzelius, Sting,

Fredag
Fik set: Sandmen (ok), Joolz & Harlot Mascara Showband (dårligt), The Church (fede), INX (tjae), Bryan Adams (spillede 5 ekstra numre), Disneyland After Dark (fede)
Missede: The Pogues

Lørdag
Fik set: Beackstreet Girls (fed nyrock/heavy), Death Angel (feeeede!), Young Gods (hvid støj - bad), Soul Asylum (ok), Rainmakers (gang i den), T'Pau (kedeligt), The Jesus & Mary Chain (sidste kvarter), Magnum (sidste halve time).
Missede: New Model Army, Oyster Band, The Sugarcubes, Leonard Cohen (der var ikke plads), Sort Sol.

Søndag
Fik set: TOTO (vistnok), Sly & Robbie & Rhythm Killers ´88 (så lidt - godt?), Sanne Salomonsen (ok), Georgia Satellites (fede - spillede Great Balls of Fire som ekstra nr. og var færdige ca. kl. 21).
Missede: Povl Dissing, Miss B.Haven, Gangway, 10.000 Maniacs.

Første år på Roskilde, hvor jeg hang meget ud med Carsten og hans venner. På mange måder den hyggeligste af mine fem festivaler. Som det fremgår af programnoterne ovenfor missede jeg nogle temmelig store sager (Sugarcubes - argh!), men alt i alt gode musikalske minder at tage med hjem. Hm, at jeg iflg. programnoterne kun så det sidste kvarter af Jesus and Mary-Chain, er muligvis ikke korrekt; jeg husker at have flygtet fra teltet *under* koncerten pga. den infernalske støj bandet udsendte!

Bagest i programmet har Henrik Larsen, 21 år, studerende på RUC, med Roskilde som hjemby bl.a. skrevet følgende:
- (Andre bemærkninger) Jeg blev positivt overrasket over, hvor nemt det hele kørte. Men den 'dåsemusik' I spiller i pauserne er ENORMT irriterende. Ligeledes vandbægerne oppe foran. Man bliver sgu VÅD!
- (Forslag til forbedringer af festivalen) Bedre arrangement af parallel-koncerter, således at der

ikke lige pludselig er 61.000 mennesker, der vil høre Leonard Cohen i det grønne telt!!! Og færre 'glatte' popbands, tak.

ROSKILDE SPRING SPECIAL 1.maj 1989
Dinosaur Jr., Shelleyan Orphan, New Model Army, The Cure

Steen havde overtalt mig til at tage med ud til dette forårsarrangement. Vejrguderne var med os og musikken fed, selvom Shelleyan Orphans bløde nyhippiemusik måske stak lige lovlig meget af fra det øvrige program.

ROSKILDE FESTIVAL 1989
Søndag
Fik set: Anne Linnet m. band & Sanne Salomonsen, Died Pretty, Stray Cats, The Sandmen, Disneyland After Dark
Missede torsdag til søndag: Sharing Patrol, C.V. Jørgensen, Mikael Wiehe, Pixies, My Bloody Valentine, Suzanne Vega, Band of Susans, Elvis Costello, Einstürzende Neubauten, Gaye Bikers on Acid, Swans, Katrina & The Waves, Cowboy Junkies og Pere Ubu.

Jeg havde lovet mine forældre at passe huset, mens de rejste på 8 dages ferie til Polen. Desværre faldt det sammen med festivalen, så jeg nåede kun at deltage om søndagen - totaldepression.

ROSKILDE FESTIVAL 1990
Torsdag
Fik set: Her Personal Pain, Terminator Ted, The Leather Nun.
Missede: 22-Pistepirko.

Fredag
Fik set: Mikael Wiehe, Eat, Thåström, Midnight Oil, Galaxie 500, Havana 3 A.M. (som faktisk spillede på det tidspunkt - var ½ time forsinket i forhold til programmet)
Missede: Soundgarden, Ry Cooder & David Lindley, The Cramps, Bob Dylan.

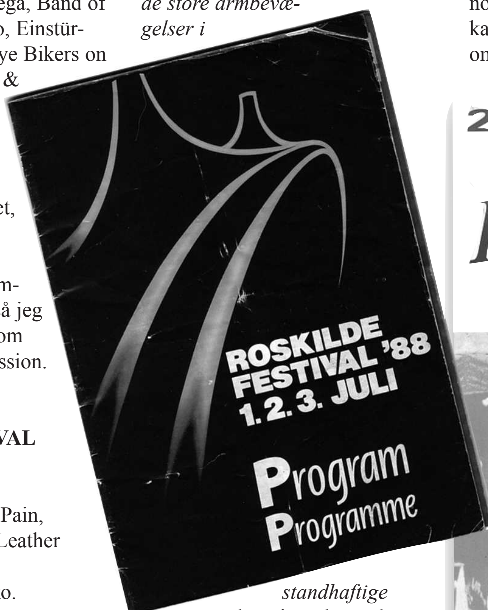
Lørdag
Fik set: The Sharing Patrol, Ian McCulloch & The Prodical Sons, Nick Cave & The Bad Seeds, The Cure
Missede: They Might Be Giants, Lenny Kravitz (?), De La Soul (???)

Søndag
Fik set: The Hummingbirds, The Blue Aeroplanes
Missede: Green On Red, Ride (?), Little Feat (?)

"Under glasklokke". Sent natten til lørdag skabte den amerikanske trio Galaxie 500 på Blå Scene sin helt egen diminutive glasklokke af sørgmodighed og skønhedstrang under Roskilde Festivalens mægtige kuppel af rocklarm og stor aktivitet.

Med en kejtet meddelelsestrang, der ikke udelukkende skyldtes et påfaldende uudviklet basspil, kreerede Galaxie 500 her et undersøisk udvisket rum for den store skønhed i de minimale variationer. Skabt især af en enkelt guitars klagende poetiske rumklang i en serie af bremsende kadencer, der fik lyden til at virke som lys, der langsomt og omhyggeligt brydes i en drejende prisme.
Anders Rou Jensen, Politiken

Thåström. For svenskere og andre fans af hedengangne Imperiet behøver hr. THÅSTRÖM ingen anbefalinger. Det er stadig viljen til fred og kollektivitet, der driver de store armbevægelser i standhaftige sange ligeså medrivende som Mao-Kinas målbevidste folkemængde.
Det officielle festivalprogram (Øh, javel? Sammenligningen med Mao-Kina var ikke just det bedste salgsargument kun et år efter Tiananmen, en begivenhed som havde fået selv Eddie Skoller til at revidere sit syn på kineserne; for det andet... fred?? Thåström befandt sig netop da i en ekstremt *vred* fase med nyligt udsendte *Xplodera Mig 2000*, sange knitrende af lige dele aggressivitet og elektricitet.)

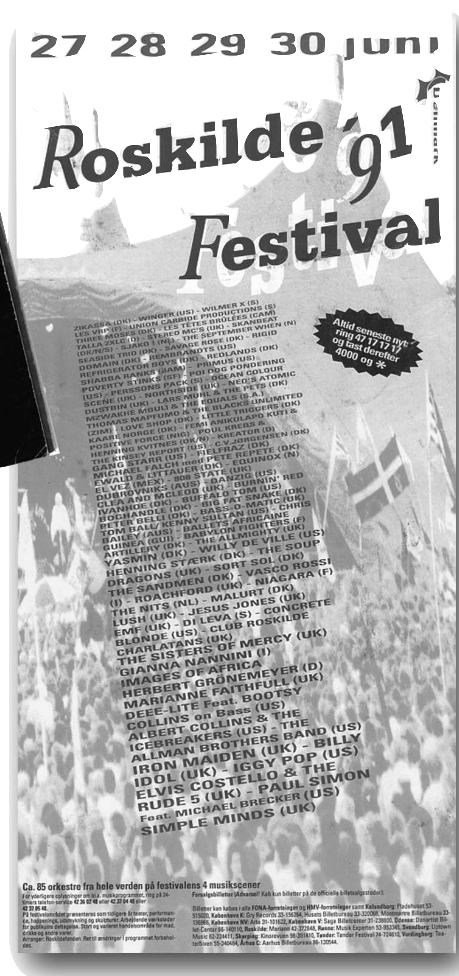

Musikalsk det fedeste år. Jeg kom gratis ind ved at stå i Nicaragua teltet, hvor jeg stegte pandekager, æltede dej og bryggede kaffe til den store guldmedalje (og dermed støttede den gode sag, naturligvis), og havde samtidig held at få set stort set hvad jeg ville i mine pauser. Erindringsglimt: Jeg har læst i forvejen, i NME eller Melody Maker, at Ian McCulloch ofte giver "Ceremony" som ekstranummer til sine koncerter og håbede selvfølgelig... Midt i sættet spiller bassisten pludselig åbningsriffet - yes! Men McCulloch køler hurtigt forventningerne: *No, we're not gonna play that one*. Damn! Og så afslutter han alligevel koncerten med at kaste sig ud i et forrygende medley af "Sweet Jane" og "Ceremony". Galaxie 500 bassisten Naomi Yang som bare står og er så smuk med hendes kæmpestore spiralørenringe. En *clean* Nick Cave gør alle rygter om at han har 'solgt ud' og er blevet kedelig til skamme. De mange fulde svenskere til Thåström. Åh ja, og min fatale brøler, en udeladelsessynd af dimensioner, med at sidde skidefuld i et skaktelt og få klø af en tysker, mens BOB DYLAN SPILLER!!!

Notater fra fotobog, 1990:
- Og så igen! 4 dage uden for al normalitet og stabilitet - solskin, kaos og masser af guldøl! Rødt område er traditionelt et hyggeligt og afslappet sted, hvor forskellige organisationer holder til: SMIL, Amnesty International, AIDS-information, Bøsser og Lesbiske osv. Af aktiveringstelte kan nævnes: Frisørværkstedet, tingsmeden, kunstteltet (hvor du kan male din egen festivalfane) - og ikke mindst skakteltet! På rødt område kan man desuden finde lyrikteltet, der er samlingsstedet for alternative verbalgenier, og så alle os andre... Selvfølgelig kan du få hotdogs og biksemad, men festivalen er først og fremmest kendt (i kulinarisk sammenhæng) for sine eksotiske madtelte. Disse er normalt koncentreret omkring gult område.

Og hvad er en festival uden øl? Øl sælges - og det i rigt mål og til menneskeværdige priser. Og så er der musikken - det er trods alt derfor, at der kom 70.600 gæster i år...

Men først og fremmest er Roskilde Festival alle de fulde, dopede, gale, flippede, udsmattede, hæmningsløst råbende og skrigende, svedige, møgbelortede og generelt ucheckede mennesker, der i 3-4 dage er samlet - gud ved, af hvilken grund???

Bagest i årets program skriver Henrik Larsen, 23 år og geografistuderende bl.a.:
- (Forslag til forbedringer af festivalen)
Sammenlægning af blå/ny scene var uheldig pga. den pladsmangel der opstår (eks. Ry Cooder). Lidt bedre fornemmelse for placering af bands på scenerne kunne ønskes...

ROSKILDE FESTIVAL 1991
Torsdag
Fik set: (regnede ikke) Boghandle, Union Carbide Productions, Northside, Savage Rose, lidt af Simple Minds??.
Missede: Danzig (????)

Fredag
Fik set: (begyndte at regne om morgenen)
Refrigerator Boys, The September When, Lush, Sisters of Mercy, Jesus Jones, Elvis Costello & the Rude 5 (et par numre).
Missede: Buffalo Tom (?), Iggy Pop, Billy Idol, Burnin' Red Ivanhoe

Lørdag
Fik set: Winger, Iron Maiden.
Missede: Ned's Atomic Dustbin,

Primus, Sort Sol.

Søndag
Fik set: The Kinsey Report, The Sandmen, Paul Simon.
Missede: Kreator, Marianne Faithfull, C.V.Jørgensen (er usikker på om han overhovedet spillede).

Syndflod! Himlene åbnede for de store sluser og druknede alt levende. Well, næsten. Alt regntøj var udsolgt i Roskilde og vi uheldige stakler som ikke var beredt på mudderhelvedet måtte klare os igennem med vinterstøvler eller blot nogle plastikposer bundet om fødderne. Arrangørerne forsøgte at modstå elementernes rasen med udlagte brædder og dræn, uden større held. Det blev stadig mere besværligt at bevæge sig omkring på pladsen og forholdene var endda værre *indenfor* teltene end ude i det fri. Jeg måtte f.eks. opgive Elvis Costello efter kort tid; kunne simpelthen ikke stå fast i mudderet og det gælder for hovedparten af hvad jeg så, at det mere var et spørgsmål om at finde et relativ tørt sted end bandets musikalske kvaliteter. Men i det mindste kunne jeg tage hjem og skifte tøj hver dag.

Det var godt, at det var gråvejr. For at se Andrew Eldricht i strålende sol ville ikke være til at bære. Eldricht er naturligvis lederen og sangeren i engelske Sisters Of Mercy - en radmager, gustenbleg rocktingest, der har skabt sig en karriere ved at gå på kvalitetsbevidst strandhugst hos især David Bowie og beslægtet 70er-rock.
Anders Rou Jensen, Politiken

Jeg skrev sætlisten for Sisters of Mercy ned: First and Last and Always, Lucretia My reflection, Body and Soul, Anaconda, Alice, Dominion/Mother Russia, Amphetamine Logic, This Corrosion, Flood, Vision Thing, Something Fast, 1969. De som har set videoen til This Corrosion vil forstå hvorfor dens uofficielle titel er - MÅ være - 'Roskilde-versionen', men ironisk nok forløb koncerten i eksemplarisk tørvejr.

Notater fra fotobog, 1991:
- Årets alternative navn: LUSH. Vi var et par tusind mennesker, der blev fanget i det blå telt fredag eftermiddag af en tropisk monsunregn. Og da vi alligevel var der, kunne vi ligeså godt lytte til Lushs smukke, melodiske guitarrock. Arvtagere til sidste års alternative navn Galaxie 500 (desværre opløst nu).

Og den 24 årige studerende Henrik Larsen bemærkede spidst i sit festivalprogram, under punktet Forslag til forbedringer af festivalen:
- Trægulve i teltene i tilfælde af regnvejr som i år. Højere lydniveau på Orange scene.

Jeg havde siddet i et øltelt og 'set' Iron Maiden på sikker afstand af muddergraven foran bemeldte scene!

ROSKILDE FESTIVAL 1992
Torsdag
Fik set: Faith No More, The Poets.
Missede: The Blue Aeroplanes

Fredag
Fik set: Chris Whitley, Blur (1/2 time), Fielfratz, Pearl Jam, Extreme, Danmark 2-0!, Nirvana, Trains & Boats & Planes.
Missede: Miss B.Haven, Violent Femmes.

Lørdag
Fik set: Steve Wynn, Stillborn, Nuclear Assault, Poems for Laila, Buffy Sainte-Marie (noget af det), Megadeth, D.A.D.
Missede: Nikolaj Steen, Die Toten Hosen, David Byrne, Leningrad Cowboys.

Søndag
Fik set: Kat Onoma, James, Crowded House (1/2 time), Television, The Pogues.
Missede: Mercury Rev, Carter The Unstoppable Sex Machine, Palle Mikkelborg.

Jeg havde i foråret 1992 fraflyttet kollegiet til fordel for et bofællesskab i Allerød, men fik lov at låne et værelse af nogle venner under festivalen. Jeg kom der aldrig siden. Mine venners forhold var ved at gå i stykker, alt for mange af de som jeg havde kendt boede der ikke mere, jeg var blevet en fremmed på stedet.

Også festivalen blev min sidste. Uden en fast base i byen gad jeg ikke rode rundt på pladsen, blandt tusindvis af mennesker jeg ikke kendte. Mistede ligefrem interessen for musik en årrække. I dag, tja, i dag føler jeg mig sgu alt for gammel til sådan noget. Men hvad er det man siger... det var tider dengang.

Nedenfor gengives mine dagbogsnotater fra festivalweekenden.

- Day one. Roskildefondens kollegium, natten mellem torsdag og fredag, kl. 0.50. Underligt at sove på Sines gamle værelse. Underligt - kollegiet - det er som at komme hjem. Arthur er desværre meget ustabil; hvor blev alle mine glade, dynamiske venner af?

Musik: Faith No More: elendig lyd, 2.ekstranummer: Black Sabs War Pigs - lige efter bogen! Hver tone var korrekt! The Poets: Intet af den stille, indadvendte skønhed fra deres nu glemte debut Four Days in Florence - i stedet et totalt støjunivers - og publikum (det første kvarter vidste jeg slet ikke det var Poets jeg så) ku' li' det! Den kvindelige frontfigur var mildest talt sensuel på scenen, med bar navle og vrikkende stram røv (tog flere billeder). Husker kun én titel: Some Body. - Meget passende. (også ekstranr.et: Death Angels of Israel). Mødte Lille-Ole. - hvor fanden er skakteltet blevet af??? End of day one.

- Indkøbsseddel:
1 liter mælk
stearinlys
evt. et par stk kød
evt. en mager spegepølse
tomater

- Day 2 notat: natten mellem fredag & lørdag kl.2.26. En mærkelig dag/nat. Danmark bankede Tyskland - og dermed Europa i fodbold. Fascinerende oplevelse - håber billederne blev gode. Så bl.a. Pearl Jam, godt. Mødte Morten Hass, og Kenneth fra gymnasiet. Pearl Jam citat: "I know a good song to play now: We are red, we are white, we are Danish dynamite."

Og Trains & Boats & Planes (Galaxie 500, Sugarcubes og Velvet Underground spiller Joy Division-musik eller omvendt) indledte med at dedikere deres første sang til "vores guddommelige fodboldhold" - Divine Souls. Trains & Boats & Planes Playlist: Divine Souls - Flabbergast - History - Likewise - She Takes Us (ny) - Desire - Spinning Home - Snehvidekys - Seventh Time (ny?) - Leap Over - Soon - 2.sæt: Run for Your Life, Little Girl - All We Got (nyt nr.?) Note: Hvorfor spillede de hverken Ceremony eller Summer Sister? - hm - hvad mon der sker med Arthur og Sine? Hun malede værelset, mens jeg var til festival - hvad nu?

- Day three. Lånte 100 kr. af Hellmuth. Plan: Hjem efter Television i morgen.

- Natten til søndag, kl.1.15. Mødte Lene til Megadeth. Hun var meget afvisende - jeg skulle ikke komme her og ødelægge hendes trip. Hun så utrolig sårbar og usikker ud. Som altid.

Bedste scenelyd so far: Stevie Wynn, grøn scene lørdag kl.14. Det var en dejlig afslappet eftermiddag, solskin og fadølskoncert. Ekstra langt afsl.nr.: Medicine Shop.

Som jeg sagde til en fyr, hvis navn jeg har glemt, i dag: Festivalen er blevet for kommerciel, der er ingen gratis aktiviteter (skak, maling osv). Sjovt, at det er fra bands som Nuclear Assault (og Pearl Jam i går) at Woodstock-ånden forsøges genoplivet. The Nuke's lyd var ringe, til gengæld var de utrolig veloplagte og i konstant dialog med publikum - et politisk bevidst thrashcore-band.

D.A.D. - jeg gik hjem midt i et ekstra-nr. - kører det samme show af hvert år - men det er stadig de gamle hits vi vil have. Megadeth skuffede i øvrigt her: Kun tre gamle: In My Darkest Hour, Peace Sells (But Who's Buying) og som 2.xtranr.: Anarchy in the UK. Synd at lyden var så dårlig. Problemet med Orange scene i dag var måske for meget thrash metal/hård rock. Både Carter og James søndag. Lidt spredning ville have hjulpet.

Hvad mon der blev af Arthur denne gang?

- Roskilde Festival status
Bedste koncerter: Pearl Jam, Steve Wynn (bedste lyd), Crowded House (lyd!), James
Årets sprækkenavne: Trains & Boats & Planes, The Poets (begge danske!)
Største overraskelse: Fielfraz' version af Personal Jesus, Television, Danmark-Tyskland 2-0
Største nedtur: Nirvana, Extreme, At Thin White Rope vistnok??? ikke spillede pga. finalen, at Megadeth og James spillede under en time, at Curves bassist havde glemt at forny sit pas.
Mest i dialog m. publikum: Nuclear Assault, Pearl Jam, Crowded House

---

Da jeg kom tilbage til Allerød sagde de andre, at jeg skulle kontakte mine forældre. Det gjorde jeg og fik at vide, at min mormor var død.

CANTINA
LATINOAMERICANA

GA
MED SALAT
ROCK-

DVD derude

Hercules (aka **Le fatiche de Ercole**) (1958)
Instruktion: Pietro Francisci Prod.: Federico Teti Foto: Mario Bava Klip: Mariuo Serandrei Musik: Enzo Masetti Medv.: Steve Reeves, Sylva Koschina, Fabrizio Mioni, Ivo Garrani, Arturo Dominici, o.a.

Vi befinder os i den græske mytologis Grækenland, hvor solen altid skinner fra en skyfri himmel. Den muskuløse helt står i bar overkrop på et klippefremspring og poserer, halvt i profil. På hver side er han flankeret af to helt unge veltrænede mænd. Manden er Hercules, den mytiske halvgud fra den græske mytologi, der overser træningen af unge krigere, og de to ungersvende ved hans side er Castor og Polux. Sollyset glimter i de olierede, brune kroppe og deres blikke er vendt imod sletten for deres fødder. De ligner tre sejrsskikkelser på en olympisk sejrsskammel. Kameraet nærmer sig langsomt klippen fra frøperspektiv, imens en stemme siger: "You can tell from his eyes he is pure as sunlight and his strength is a challenge to all evil."

Lige hér - i denne scene - er alt af olympiske dimensioner: kameraets æteriske glidende bevægelse, den alvorlige, ærefrygtige vokal og den stålsatte profil på klippen. Billedkompositionernes patetiske svulstighed og dialogens komisk højtidelighed - men bestemt også en sær fortryllende stemning - forenes alt sammen i præcist dét grandiose udtryk, som **Hercules**, ofte med held, stræber filmen igennem.

Hercules er historien om den berømte halvguds eventyr, hér sat i forbindelse med magtkampe i bystaten Iolkos. Ret beset så 'gæsteoptræder' figuren Hercules hér i et andet af de gamle græske sagn - nemlig det om *Jason og Argonautertogtet*. I **Hercules** er Hercules imidlertid den skikkelse, der sørger for at den unge Jason kan genvinde magten i sin myrdede faders kongerige og det er takket været Hercules, at Jason består sine prøvelser undervejs. Ideen om, at Hercules på et tidspunkt skulle have deltaget i argonautertogtet, er der vistnok belæg for i den græske mytologi, men i filmen **Hercules** har man gjort ham til hovedpersonen og et par af de eventyr, som Hercules ifølge sagnet havde i forbindelse med sine legendariske 12 prøver, er blevet indsat og frit fortolket i sammenhængen hér.

I den henseende er **Hercules** en vaskeægte peplum, idet den tilhører en gruppe af film, der næsten er defineret ved den eklektisk brug af antikke tableauer, figurer og ikonografier. Disse mytologiske brudstykker af gammel, halvglemt børnelærdom, gensammensattes i nye sammenhænge af kreative filmmagere, uden den mindste respekt for originalteksterne (heri foregreb peplum i mange henseender den efterfølgende spaghettiwestern bølge). Helte som Ursus, Samson, Machiste og ikke mindst Hercules kom dermed vidt omkring i - og ofte helt udover! - den antikke mytologis univers, og alle narrative regler syntes ophævet: var der potentiale for en god historie så kunne alt lade sig gøre, alt sættes sammen uden nogen nåde. Derfor kunne lade sig gøre at smække sagnet om Hercules sammen med sagnet om Jason og argonautertogtet; ja også Odysseus kunne være med! (Jo flere desto bedre fristes man til at sige.)

De personer, der blev indsat i dette helt specielle mytologiske *klippe-klistre* univers, var i mange henseender lige så infantile som tilgangen til det mytologiske stof: her var kvinderne altid smukke, skurkene altid gennemført onde og helten altid, som Hercules, bare god. Psykologisk set er de alle børn og der er ikke plads til sammensatte personligheder i dette univers. Da Hercules i filmen afsiger sin udødelighed for at kunne få kvinden han elsker, er det ikke med dybe overvejelser frem og tilbage, og dødeligheden koster ham ikke et øjebliks fortrydelse. I stedet rækker han triumferende armene i vejret og udsiger denne pragtfulde replik, akkompagneret af buldrende torden: *Now I have battles to win, the woman I love to conquer for my own, my destiny to fullfill.*

Christopher Frayling understreger i sin Sergio Leone-biografi *Something To Do With Death* (2000) betydningen af ironi i pepla: film som Hercules må ikke tages rigtigt alvorlige. Den opstyltede tale, de ekstremt endimensionale figurer og den svulstige æstetik fungerer, fordi der hele tiden er en latent ironisk undertone til stede i produktionerne - en ironi overfor egne virkemidler og konventioner. I den forstand, er de både en kommentar og en parodisk efterligning af de amerikanske storproduktioner a la **Ben Hur** og **Spartacus**.

Men samtidigt er **Hercules** en smuk film: flotte billeder af et kamera, der glidende bevæger sig i og imellem de forskellige indstillinger - indstillinger der ganske vist er lige så lidt subtile, som resten af filmens aspekter, men alligevel ofte ret virkningsfulde. Klipningen er dynamisk og er med til at gøre adskillelige scener mere imponerende end effekterne for sig selv egentligt fortjener: blikket fanges af de flot opsatte kulørte billeder og selvom det aldrig lykkes for den at være hverken spændende eller uhyggelig, er den så rige på æstetiske kvaliteter, at enhver indvending overflødiggøres.

I det hele taget befinder man sig i **Hercules** meget tydeligt i et filmunivers og der gøres intet for at skjule det. Kulisserne er ikke overbevisende, som antikke bygninger, men *særdeles* virkningsfulde som kunstfærdige og effektfulde rekvisitter i et fiktivt univers; især indendørsscenerne er virkeligt stemningsfulde med en teatralsk og ekspressiv lyssætning: Filmens mange rum er alle genstrømmet af lys i forskellige farver og hele tiden danser skygger hen over vægge, gulve og andre flader.

Lydsiden er mere ordinær og anonym - bortset fra, at der til tider er indsat en lille elektronisk lydmontage, der snarere associerer til science fiction end til det gamle Grækenland. Men lige præcis denne lille detalje understreger faktisk filmens kollageagtige præg og løfter seeren ud af sine forudanelser i kampscener der alt andet lige - trods ihærdige forsøg på at skabe spænding - er temmelig forudsigelige.

Endnu mangler undertegnede at se en peplum, der ikke har nået at kede ham inden den var færdig - men med en film som **Hercules** er det ganske tæt på. Selvom historien og karaktererne er så naive, at det ofte grænser til det pinagtige, så har den til gengæld andre kvaliteter og det er dem jeg har forsøgt at remse op. Visuelt har den nemlig så meget at byde på, at alle, der har hang til ældre italienske film, burde kunne få noget ud af en kigger - om ikke andet så for historiens skyld! Vel og mærke dog ikke Hercules historie, men filmhistorien.

Filmen er tilgængelig i mindst to versioner: en fransk udgave med knivskarpt billede, gode farver og et engelske dub, der virkeligt yder filmen retfærdighed. Desuden kan den også fås på amerikansk, hvor kredit-sekvensen er en anden (federe) og med et andet, mere amerikanskklingende engelske dub. Selve filmen er dog i pan & scan og med et grimt, blegt billede. Til gengæld erhvervede undertegnede denne version for lige knap 20 kr.

og til den pris er det vel svært virkeligt at beklage sig.

Jens Hollesen

Il Signor Rossi cerca la felicità, **I Sogni del signor Rossi**, **Le Vacanze del signor Rossi** (1976-77)
Instruktion: Bruno Bozzetto
Udsendt på DVD af Monitorpop Entertainment, 2004 som 'Herr Rossi sucht das Glück', 'Herr Rossi träumt' og 'Die Ferien' des Herrn Rossi. DK distr.: VME.

Hr. Rossi (eller *Signor Rossi* som han selvfølgelig hedder på italiensk) er en stilfærdig mand, sirligt klædt, høflig og selvudslettende. Han bor i et lille uanseeligt hus, bogstavelig talt i skyggen af naboen, en gigantisk rigmandsvilla. Tilværelsen er ingen dans på roser for Rossi. Han arbejder på den lokale fiskekonservesfabrik, hvor han dag ud og dag ind pakker sardiner ned i konservesdåser. Han bliver tyranniseret af chefen, et rigtig dumt, arrogant svin som tilfældigvis også er hans nabo. Og når han kommer hjem, dødtræt, bliver han hilst med arrig gøen af chefens bidske hund, *Gastone*. Rossi har svært ved at sove om natten. Han sidder gerne ved vinduet og stirrer op på stjernerne, mens han sukker over sit triste liv.

Men en aften får han besøg af en god fe, *Fata Sicura* som har hørt hans jammer. Hun forærer ham en magisk fløjte af guld: Et pift i fløjten og dens ejer bliver transporteret til fortiden, fremtiden eller eventyrets verden! Problemet for Rossi og Gastone som ved en fejltagelse er kommet med på rejsen er, at 'nissen flytter med', eller rettere den onde chef som åbenbart har været kejser Nero og andre skumle historiske personager i sine tidligere liv. Rossi og Gastone bliver hurtigt perlevenner og redder hinanden fra mange farefulde situationer, men vil Rossi nogen sinde finde lykken?

Serien af Bruno Bozzetto om den lille everyman Rossi og hans trofaste hund Gastone blev et europæisk hit i 1976, udenfor Italien mest i Tyskland, hvor parret stadig er genstand for en fanatisk kult. Det er således på tysk initiativ at selskabet Monitorpop Entertainment tidligere på året udsendte *alt* eksisterende materiale, fordelt over tre DVD'er: Ud over tre tv-serier drejer det sig om 7 korte tegnefilm a ca. 10 minutter, 11 (ret ligegyldige) sportsvignetter, to musikvideoer (!) og nogle interviews med seriens skaber. Tysk grundighed, så det basker. Hver DVD æske indeholder oven i købet et lille teksthæfte med interessante oplysninger på tysk og engelsk.

Il Signor Rossi cerca la felicità (Hr. Rossi søger lykken) er klart den bedste af de tre serier, med mest satirisk bid og vid.

I Sogni del signor Rossi (Hr. Rossi drømmer) er lidt svagere, eller måske snarere blidere. Rossi og Gastone deler nu hus, og den stakkels (talende) hund har det sandelig ikke nemt med en herre som hele tiden falder i staver og dagdrømmer sig væk fra den kedelige virkelighed. Tarzan, Zorro, astronaut - det kan ikke blive ekso-

tisk nok for Rossi.

Le Vacanze del signor Rossi (Hr Rossis ferie) er klart den kedeligste serie. Rossi og Gastone tager på campingferie og det formår Bozzetto ikke at gøre rigtig morsomt. Inspirationen synes at have svigtet; da parret i et afsnit besøger et skummelt spøgelsesslot nærmer serien sig faretruende **Scooby-Doo** territorium!

Bozzetto fandt på figuren Rossi helt tilbage i 1960, i **Un Oscar per il signor Rossi**. Den og de øvrige korte animationsfilm inkluderet i DVD sættet er betydelig mere kradse og anarkistiske i tonen end tv-serierne. Rossis facade som den pæne mand krakelerer her flere gange og afslører et frådende vilddyr.

En anmelder har pligt til at påpege problematiske forhold og dem finder man desværre nogle af ved denne udgivelse. I modsætning til **La Linea**, anmeldt andetsteds, er dialogen i **Rossi** essentiel og herhjemme vil mange utvivlsomt lade sig afskrække af tysk og engelsk som eneste sprogvalg, samt manglen på undertekster. Den originale italienske dialog er frisk og charmerende, men uden kendskab til sproget vil man gå glip af seriens verbale gags. Heroverfor falder det tyske dub igennem som stift og umusikalsk, endda bogstavelig talt. Deutsche Synchron KG valgte nemlig fatalt at genindspille kredit sangen, den eminent ørehængende "Viva La Felicita", med skandaløst resultat - sangen følger simpelthen ikke melodien! (Det trykte noteapparat undskylder nærmest pinligheden.) Værre endnu: På disc 1 finder man to distinkt *forskellige* udgaver af hvert afsnit, en tysk og italiensk. De italienske afsnit er af betydelig ringere teknisk kvalitet, har en besynderlig kapitelinddeling og mangler ligefrem scener - den tyske versions samlede spilletid er 80m36s, den italienske kun 75m42s.

Hvem henvender DVD sættet sig til herhjemme? **Rossi** har engang i tidernes morgen været vist på dansk såvel som svensk tv. Bozzetto står desuden bag en række andre pragtfulde animationsserier som også er gået på de skandinaviske kanaler: **West and soda** (1965), **Vip, mio fratello superuomo** (1968) m.fl. Det er ren nostalgi og sådan noget bør ikke undervurderes. De, der husker og holdt af den lille hr. Rossi og hans snurrige univers vil nok, trods eventuelle sprogbegrænsninger købe sættet. Eller i det mindste *overveje* et køb.

Rossi distribueres i Danmark af VME; et selskab som har specialiseret sig i smalle musik og filmtitler (bl.a. Mondo Macabro serien). I foråret inviterede Jan Schmidt mig ud til deres københavnske hovedkvarter - han havde læst Obskuriøst og mente, at vi nok havde noget at snakke om. Jeg fik en guidet tur på lageret; meget interessant, men det egentlige formål med besøget var naturligvis fra redaktørens side at tiltuske sig nogle anmeldereksemplarer og fra VMEs side at få noget produktomtale. Sådan er det jo. Andre ville nok være gået efter skrappe horrorfilm; *jeg* slog straks kloen i **Rossi** og **Linus** som det, der lå bladets ånd nærmest. Jan var sandt at sige ikke særlig optimistisk på disse titlers vegne, men jeg lovede at slå et slag for dem i Obskuriøst, hvilket hermed være gjort!

Ed Larsen.

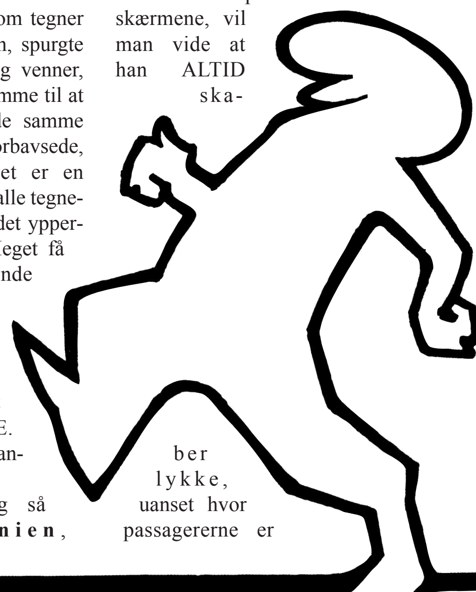
Linus på linien (**La Linea**) (1972-91)
Instruktion: Osvaldo Cavandoli
Et udvalg af serien er udgivet på DVD af Monitorpop Entertainment, 2004. DK distr.: VME.

Da jeg startede i lære som tegner for over femten år siden, spurgte mange blandt familie og venner, om jeg drømte om at komme til at tegne for Disney, og de samme folk blev som regel forbavsede, når jeg sagde nej. Det er en udbredt misforståelse at alle tegnere opfatter Disney som det ypperste indenfor tegning. Meget få tegnefilm har nogensinde interesseret mig. Jeg kan dog altid more mig - for en kort stund - over nogle af Warner Bros. figurerne, specielt den uheldige Vile E. Coyote, som jeg finder ganske fornøjelig.

Og så **Linien**, som denne uregerlige figur vistnok betegnes i Danmark. I samme øjeblik jeg allerførste gang stiftede bekendtskab med **Linien**, eller **La Linea** som han rigtig hedder, kunne jeg se noget fantastisk. Jeg har næppe været mere end en halv snes år, og oplevelsen fandt sikkert sted på familiens sort-hvide TV, med skodder og kun én eneste knap, men jeg har aldrig glemt **Linien**. Dengang han huserede på dansk TV, var det helt tilfældigt når jeg lige nåede at se et glimt af de fem minutter lange afsnit, og jeg var altid frustreret over at han var væk igen, næsten med det samme - jeg ville se MERE!

For mig at se er **Linien** genial i al sin enkelhed. Én eneste streg, og alligevel er han en af de mest udtryksfulde tegnefilmsfigurer nogensinde - og han har ikke engang øjne! Enhver er i stand til at forstå situationerne i de korte afsnit på få sekunder. Altid ved man præcis hvad han mener om tingene, og efter kun kort tids bekendtskab ved man lige så sikkert hvordan han vil reagere i enhver situation. Netop fordi figuren er ekstremt enkel, er der næsten ingen grænser for hvad man kan lade ham gennemgå, og i hvert afsnit har man ingen mulighed for at regne ud hvad der vil ske.

La Linea er en af de meget få næsten universelt morsomme kreationer. Man vil sandsynligvis være i stand til at forstå humoren, uanset land, religion, modersmål, alder og sociale status, hvorfor figuren egner sig perfekt til at eksportere overalt i verden, og vises i fly, eller som børneunderholdning i skobutikker, på små skærme i dårlig kvalitet. En af de andre kendte figurer med næsten identiske egenskaber, er Rowan Atkinsons **Mr. Bean**. Har man prøvet en længere flyrejse, med **Mr. Bean** på skærmene, vil man vide at han ALTID skaber lykke, uanset hvor passagererne er fra (well, måske ikke Irak, men ellers…). Linien er - som Bean -

ekstremt egoistisk, hånlig og skadefro så det grænser til det ondskabsfulde. Han er barnligt overstadig når han præsenteres for noget nyt og spændende, men absolut uden tålmodighed og tolerance når tingene ikke falder ud til hans fordel. Personligt kan jeg godt lide figurens sydlige temperament, med højlydt skælden ud og vild gestikuleren.

Fra første til sidste afsnit er stilen skarp, ren og konsekvent. Den hvide streg, hans målrettede march mod venstre, og baggrundenes farveskift. Rødt bruges kun ved eksplosioner, brag eller hammerslag. Man kunne let forestille sig Cavandoli være fristet til at udvikle figuren eller baggrundene, men det eneste ekstra virkemiddel er tegnerens hånd, der konstant dukker op med sin hvide blyant. Dog må den femfingrede risikere lemlæstelse fra tegnede farer som pile eller spyd.

Fordi Cavandoli er højrehåndet tvinges Linien altid til at bevæge sig mod venstre. Det virker lidt akavet, eftersom venstre på tegninger altid opfattes - i hvert fald hos os vesterlændinge - som baglæns.

Osvaldo Cavandoli er milaneser, og startede sin karriere som teknisk designer for Alfa Romeo, hvor han virkede fra 1938 til '43. I 1944 gjorde hans arbejde i animationspionér Nino Pagots studie ham interesseret i animation, og i 1950 var han uafhængig instruktør og producer af dukkeanimation til biografreklamer. Linien startede sin eksistens på grund af køkkenredskab-producent Agostinas lave reklamebudget.

La Linea blev en kæmpe succes, både kommercielt og kunstnerisk. Over 100 episoder gik deres sejrsgang over TV-skærmene i 40 forskellige nationer. Derudover har Cavandoli kreeret adskillige reklamer, fem bøger og hundredvis af illustrationer til blade, kalendere og plakater, og har vundet adskillige priser for sit forrygende arbejde.

Monitorpop Entertainment har udgivet hele tre DVD'er med La Linea-morskab, og det har været et tårevædende gensyn. Serien har ikke mistet noget af sin slagkraft og humor i de mange år der er gået siden jeg så Linien på dansk TV, og jeg er stadig lige imponeret over figurens utrolige personlighed. Dog egner serien sig bedst til at nyde i små portioner. At nappe en hel DVD ad gangen vil afgjort mindske fornøjelsen, for afsnittene ER meget korte, og det resulterer i at seriens tema - der spilles både som indledning og slutning - går én på nerverne. Billedkvaliteten er forbavsende god, og farverne rene og skarpe. Selve indpakningen er stilren og lækkert udført, men det er nærmest umuligt at åbne de kassettebåndsagtige æsker uden brug af grov vold.

Det er uklart præcis hvor komplet denne samling er. Skal man regne med oplysningerne på DVD'ernes hæfter, mangler alle afsnit fra # 9 til # 100. Den første DVD starter f.eks. med Block V, der er afsnit 1-8, og efterfølges af Block I, der er afsnit 101-126. Go figure! Der er forskelligt ekstramateriale der består af specialepisoder som "Eroslinea", "Sexilinea" og "Trazom, A.W." Derudover findes billedgallerier, der viser forskellige reklamer hvor Linien optræder, samt en 25-års jubilæumshyldest og en "Making Of" - 8 Minuti Cavandoli.

Jesper Moerch

Bubba Ho-Tep (2002)
Instruktion: Don Coscarelli
Medv.: Bruce Campbell, Ossie Davis m.fl. 92 min. R1 DVD: MGM, med trailer, tv spot, making-of dokumentar, fraklip, musikvideo og meget mere...

Bubba Ho-Tep er ikke en rigtig horrorfilm, selvom der da optræder en ægyptisk, sjælefortærende mumie med cowboystøvler og indianerhat og det hele og Bruce Campbell, den evige Ash spiller Elvis. Filmen handler heller ikke rigtig om Elvis, selvom plottet involverer både Elvis og hans look a like impersonator og selvom den *ægte* Elvis har indtalt et kommentatorspor til DVD'en, fra et ukendt sted, siger han, og, når han ikke afbrydes af mobilen eller har travlt med at gnaske popcorn, forsikrer os, lytterne om, at han sandelig er i live og for resten arbejder på nye sange - i det han slår sin medbragte guitar an og synger et vers - det lyder skrækkeligt, men jeg er godt nok heller ikke Elvis fan.

Bubba Ho-Tep er en film om at blive gammel, om at rådne op på et usselt plejehjem med kræft i pikken, fredsommelig sindssyge, alzheimer's eller bare sådan gemen alderdom, om at blive glemt af verden, selv din familie, selv forskyldt, måske, du var der ikke og hvor er de nu? Du kreperer ensomt og din mindetale, det sidste ord er ikke præstens, men ligeglade bedemænds, ikke hvilket godt menneske, men at det er tungt og stinker fælt og dine ting, de dyrebare relikvier, fotos, medaljer, minder kyles ud af personalet.

Og det er en film om venskab. Elvis *The King* med gangrollator og John F. *Neger* Kennedy, *'they dyed me this color'* (den havde selv Oliver Stone nok ikke tænkt på), der, rystet sammen af en uvant, ufattelig situation som truer deres liv og dagligdag, den smule de har tilbage, rejser de bøjede nakker og ser at der er noget i verden at kæmpe for endnu *og gør det*. **Bubba Ho-Tep**, en for at bruge et nedtrampet, misbrugt udtryk, 'varm og menneskelig film' har gjort mig i bedre humør end længe...

Ed Larsen

Intacto (2001)
Instruktion: Juan Carlos Fresnadillo Medv.: Leonardo Sbaraglia, Eusebio Poncela, Max von Sydow m.fl. DK DVD: Scanbox

En 'avanceret' lille film af spanske Juan Carlos Fresnedille, om en gruppe 'heldige' personer, der har fundet sammen i deres egen lille verden. I et medrivende tempo bliver man præsenteret for et ondt drama om at udfordre hinanden. Især Max von Sydow skal som sædvanlig fremhæves for sit rolige og afbalancerede spil. Intrigerne og de personlige opgør mellem aktørerne giver dette drama en anden dimension end man normalt finder i et gennemsnits Hollywood drama, og man må rose hele ideen bag historien, der 'giver' lidt mere end man forventer, hvor man især må fremhæve de meget kyniske 'løbescener'. Ellers har denne film alt hvad man forventer af et spansk drama med den kyniske ondskab altid lurende under overfladen og flotte billeder, samt et valg af farver, der er noget af det flotteste jeg har set længe. En film der bestemt kan anbefales et bredt spektrum af filmfans.

Bonus: På denne udgave af DVD'en ikke noget særligt at fremhæve men nogle spændende kommentar omkring ideen til historien og omkring de enkelte stjerner. Eneste kritikpunkt må være her, for hvorfor kalde en film 'de luxe edition' og så give folk noget, der mest af alt virker som den normale udgave? Hvordan ser den skrabede udgave ud?

Steen Skovlund Larsen

Blind Horizon (2004)
Instruktion: Michael Haussman
Medv: Van Kilmer, Neve Campbell, Sam Shepard m.fl. DK DVD: Scanbox

En film, der udnævner sig selv til at være en action film i stil med Matt Damon hittet **The Bourne Identity**. I denne film er det dog Val Kilmer som har problemer med hukommelsen. Jeg har aldrig været den store fan af ham, men han virker dog ok til rollen i denne lille spændingsfilm, der dog aldrig for alvor fangede min opmærksomhed. En spændende observation var det dog, at ifølge Hollywood er den bedste medicin mod hukommelsestab at drikke en masse Tequila. Der optræder en del store navne i filmens biroller Sam Shephard, Faye Dunaway; filmen er dog en tand for meget Val Kilmer og åbner ikke rigtigt muligheder for at se disse veteraner for alvor folde sig ud.

Filmen skaber dog en del forviklinger og intriger, og kunne godt holde min opmærksomhed kørende. Sydstatsstemningen, der præger filmen virker også ganske godt, og giver det hele en vis følelse af realisme, selvom jeg har svært ved at købe Val Kilmer som den helt store kvindeforfører, der 'arbejder' selv i bevidstløs tilstand.

En ganske god spændingsfilm til en kedelig søndag, men ikke meget mer...

Bonus: Behind the movie samt trailers - ikke noget at kommentere yderligere. En skam disse danske DVD udgivelser altid kommer til at se lidt skrabede ud i forhold til de amerikanske. Jeg kunne også godt generelt ønske mig at der altid var engelske tekster som en mulighed på disse 'danske' film.

Steen Skovlund Larsen

og så de korte anmeldelser, v/redaktøren...

Hellraiser 6: Hellseeker (2002)
Det var med lave forventninger, at DVD'en blev sat på. Jeg kendte på forhånd kun seriens to første film og vidste intet om hvad der siden var sket med konceptet. Filmen viste sig nu at være ok. Hovedpersonen vågner op på hospitalet efter en bilulykke, hvor han og og konen kørte ud over en bro. *Han* slap ud af bilen; *hun* druknede, men politiet kan ikke finde liget. Tilbage i hverdagens kontorhelvede forbløffes han over hvordan alle kvinder synes at kaste sig over ham! Mystiske flashbacks, en fæl hovedpine og stigende paranoia fører ham sporet af hvad der egentlig foregår - og det er selvfølgelig en rigtig klam afsløring. Plottet låner flittigt fra andre genrefilm og Hellraiser rammen forekommer måske en anelse påklistret. (DK DVD: Scanbox)

House of 1000 Corpses (2003)
Ed Gein har ikke levet forgæves. Filmen er nok en variation over **Texas Chainsaw Massacre**. Degenererede, retarderede, kannibalistiske hillbillies har ærlig talt aldrig været min kop te. Jeg fandt **House** modbydelig på en stupid måde - soundtracket er dog ret fedt. (DK DVD: Scanbox)

The Princess Blade (**Shura Yukihime**, 2001)
Glimrende, vagt dystopisk martial arts film. Angivelig baseret på den klassiske **Lady Snowblood**, men bortset fra at heltinden (graciøst spillet af Yumiko Shako) arbejder som lejemorder, har jeg svært ved at se nogen direkte forbindelse. Filmen truer med at knække over ca. midtvejs, hvor hovedpersonerne i en ulidelig lang sekvens sidder og snakker om deres livsproblemer. (DK DVD: Scanbox)

Dracula II: Ascension (2003)
En slap omgang vampyr action. Nogle videnskabsfolk holder en vampyr fanget for at aftvinge den udødelighedens hemmelighed or something; vampyren slipper forudsigeligt nok fri, med hvad deraf følger af blodsudgydelser. (DK DVD: Scanbox)

The Eye (**Jian gui**, 2002)
Mun (underskønne Angelica Lee) har været blind hele sit voksne liv, da hun får indopereret et sæt raske øjne som giver hende synet tilbage - og evnen til at se ind i fremtiden. Dette grundlæggende plot: at en transplantationsmodtager 'arver' noget skummelt fra sin donor, er selvfølgelig noget vrøvl og ikke spor originalt, men filmens første halve time er vidunderlig; på en gang poetisk og creepy. Døden som kommer og hente den gamle dame på hospitalet, drengen med karakterbogen osv. Senere kører handlingen lidt af sporet med en slags paranormal detektivhistorie. Slutningen er dog forrygende. (DK DVD: Scanbox)

Death Walks at Midnight (1972)
Trods blodige mordscener og en hysterisk slutkamp mellem helt og skurke på en tagtop fandt jeg denne giallo lumsk kedelig (Mondo Macabra, DK distr. VME)

Blood of the Virgins (1967)
Dårlig vampyrfilm fra Argentina. Check dog den medfølgende dokumentar om argentinsk exploitationfilm, ikke mindst barmfagre Isabel Sarli, en hot sag, hvis mest notoriske film passende nok hed **Fuego**! (Mondo Macabro, DK distr. VME).

Beyond Re-Animator (2003)
En de facto stand-alone historie uden forbindelse til de gamle film, om den gale videnskabsmand Herbert West (Jeffrey Combs i topform). Denne gang 'opererer' han fra et fængsel. Fed splatterunderholdning som ikke overanstrenger tænkemusklen. (DK DVD: Scanbox)

(fortsat fra side 14)

Jack Jensens heavy top 10
1. Metallica: *'Ride The Lightning'* LP (1984) + den originale 'Garagedays Revisited' (bagsiden af *'Creeping Death'* 12", 1984)
Mange sværger til *'Master Of Puppets'*, men jeg holder mig nu til *'Ride The Lightning'*! Metallica i deres bedste periode. Min første plade med dem var *'Creeping Death'* maxisinglen (som man i dag kalder en 12"-single), som jeg købte, da den udkom og derefter var jeg hooked og blev hængende indtil begyndelsen af 90'erne. Alt deres stads fra *'Load'*-perioden er efter min mening noget argt lort, men den nye, *'St. Anger'* (som Lars Ulrich i et tv-interview seriøst påstod oprindeligt skulle have heddet "St. For Helvede"!!) er totalt fed. Deres nye Ramones-covers er dog noget juks.

2. Slayer: *'Seasons In The Abyss'* (1990)
Yeah, well, alle deres skiver fra den 3. LP er 'hits'!

3. Iron Maiden: *'Live After Death'* + *'Powerslave'* (1985, 1984)
Min første Maiden-plade var dobbelt-bootleg LP'en *'Happy Birthday'*, som jeg købte engang i første halvdel af 80'erne! *'Live After Death'* og *'Powerslave'* leverer det absolut BEDSTE inden for NWOBHM-stilen.

4. Anthrax: *'Spreading The Disease'* + *'Among The Living'* (1985, 1987)
Deres bedste, synes jeg!
5. Whiplash: *'Ticket To Mayhem'* (1987)
LP'en starter med en hel masse maskingeværskydning i en eller anden krig og derefter er det bare amerikansk thrash metal for fuld udblæsning. Wunderbar!!

6. Artillery: *'Fear Of Tomorrow'* (1985)
Debut-LP'en fra danske Artillery. Thrash metal, som dét skal lyde! Jeg så dem, da de spillede med legenderne i tyske Destruction i Carlton Rock Paladz (i Kbh) i '87! Hm, de eksisterer da vist stadigvæk.

7. Voivod: *'Killing Technology'* + *'Nothingface'* (1987, 1989)
Voivod var bare de bedste indenfor hardcore thrash metal-stilen på de første tre LP'er. Henrik Larsen syntes deres debut var herredårlig, men dén plade blev altså nærmest FORGUDET i de rigtige thrash-kredse (bl.a. i det danske zine Blackthorn). *'Nothingface'* var revolutionerende inden for weirdo metal. Ingen havde turdet bryde ud og gøre, hvad disse fransktalende kanadiere gjorde på dén plade!

8. Kreator: *'Pleasure To Kill'* (1986)
Den tyske thrash metal [trasjch metall] var hyperbrutal og viste vejen frem. ALT, hvad der havde med poppede refræner og kærlighedstemaer, var fuldstændig bandlyst (med mindre man ku' finde et eller andet perverst at udtrykke med det, naturligvis!).

9. Warlock: *'Burning The Witches'* (1984)
Legendarisk LP fra dette tyske heavy metal-band med sangerinden Doro Pesch. I årevis var pladen ikke til at opdrive, da selskabet nægtede at genudgive den. Pesch gik senere solo, men køb hellere de gamle, første Warlock-plader. I decembernummeret af Metal Hammer *[fra i år - Ed.]* gør anmelderen sig lystig ved at referere til, at Doros efternavn på skotsk engelsk udtales som "pis", hvilket (synes han) er en go' beskrivelse af hendes seneste plade. Hah!

10. S.O.D.: *'Speak English Or Die'* (1985)
Wauw! Denne plade gjorde, at en hel generation af thrash metal-freaks begyndte at lytte til hardcore punk og crossover (hvilket i metal-musik vil sige en blanding af hardcore punk og thrash metal - in case you didn't know!). Bandet udgjordes af medlemmer fra Anthrax, Nuclear Assualt og den racistiske og rablende vanvittige skinhead Billy Milano fra M.O.D. Fantastisk plade indspillet på tre dage.

Selv om Henrik ikke har bedt om det, er her også lige en Top 5 over crossover-plader:

1. Accüsed: *'The Return Of Martha Splatterhead'* (1987)
Wauw! Blod, vold, mord, splatter. Blaine og hans Accüsed var bare de voldsomste inden for genren. Det var tydeligt at de dyrkede de samme splatterfilm som... ehh... mig.

2. Suicidal Tendencies: *'Suicidal Tendencies'* (1983)
Noget nær det bedste inden for hardcore punken/crossover! En sublim plade. Desværre 'opdagede' sanger og leder Mike Muir derefter heavy metal og blandede metal-guitarer ind i musikken og uheldigvis gik det ALTID galt, når hardcore-bands gjorde det! Hardcore-punkerne havde bare ikke metal-attituden og musikken lød altid lamt.

3. Gang Green: *'Another Wasted Night'* + *'Drunk And Disorderly'* (1986, 1985)
Argh, virkelig to fede party hardcore-plader! Øl, fisse og hardcore punk-musik!! Drunk And Disorderly er en live 10", der oprindeligt var en liveoptræden, der blev bragt i amk. radio (jeg har optagelsen på bånd) og er totalt fed (og sikkert osse uopdrivelig i dag!). Senere gik de samme vej som Suicidal Tendencies og blev 'metal', dvs. begyndte at lyde ad helvede til!

4. Cro-Mags: *'The Age Of Quarel'* (1986)
Fantastisk hardcore album fra dette Newyorker-band, som blev ledet af Harley Flanagan, som havde en dansk mor og havde gået i skole i DK. Efter den første LP opdage de metal-musikken og... [se ovenstående]

5. *'This is Boston - not L.A.'* (1982)
Legendarisk hardcore-sampler LP udelukkende med Boston-bands. Virkelig god. De medvirkende bands: Decadence, The Freeze, The F.U.'s, Gang Green, The Groinoids, Jerry's Kids, The Proletariat.

Redaktøren runder af med sin egen favoritliste på side 31.

Søften 2004

Netop som de troede, at det var sikkert at bo i Søften igen... Nogen gange vender de tilbage... Redaktøren rapporterer fra årets Søftetræf.

Det var i juni; 4.juni 2004, kl.13.07, for at være helt præcis, at Frank Brahe, alias “Franko”, “Mondo Franko”, “Søfte-Frank”, “Hermetiske Frank” - kært barn har mange navne, slyngede en invitation ud på vores (meget hemmelige) message board:
SØFTE-TRÆF i SØFTEN lørdag den 23. okt. Alle er hermed inviteret i god tid, så der er mulighed for at aflive moster Edna - HVIS hun holder 79 års fødselsdag netop på denne dato....

Yeah! Vi havde det nok alle i det øjeblik lidt ligesom ham legionæren i *Asterix* som bliver belønnet med en cirkusbillet og danser ud af billedet, mens han råber: *Jeg skal i cirkus! Jeg skal i cirkus!* Og det *var* vel noget i retning af en romersk cirkusforestilling, arrangementet vi var inviteret til, bortset fra, at vi ikke skulle fornøje os med at se mennesker blive sønderflået af vilde dyr - de vilde dyr, det var nemlig os selv!

Frank lovede en reprise af quizzen fra sidste år og annoncerede desuden et nyt programpunkt - et køb/bytte/salg event, for at gøre dagen sådan lidt mere samleragtig. Deltagerprisen lød på 135 kr, hvilket dækkede et overdådigt pølsebord ligesom sidst, kaffe og kage samt ligeså meget humle og sprut vi kunne drikke - ja, for at det ikke skal være løgn, blev Ed Larsen eksplicit lokket med en flaske cognac! Det skulle han vist ikke have skrevet, nej, han skulle så ej...

Hvor træffet året forinden havde været forbeholdt autoriserede redaktører (hvilket minder mig om, at jeg til dato ikke har læst Torben Simonsens legendariske publikation Darklands), gjaldt invitationen denne gang *alle* de hårde drenge i forum.

Well, tilmeldingerne strømmede ind hos Frank og vi, de udvalgte ladede mentalt op til begivenheden... glædede os som små børn gør til juleaften. Sommeren gik; efteråret kom... og en dag var det blevet tid. Søftetid.

Bimmelim! Vækkeuret ringede lørdag morgen og jeg fik travlt. Kom i tøjet, drak en kop kaffe, læste mine mails og pakkede de sidste ting ned i rygsækken. Bøger til Frank, CD’er til Jesper, ved en spontan indskydelse mit idiotkamera... måtte købe film og batterier på Københavns Hovedbanegård, da jeg nåede derind...

Den dér køb & salg ting nagede mig egentlig, for jeg manglede noget at tage med; vel køber jeg ikke længere videobånd (undtagen når Lars von Hegnet, det rare menneske, fra tid til anden mailer om en eller anden obskuriøs kostumefilm han har opstøvet på gammel DK ex-rental; sådan noget kan jeg ikke modstå), men min bestående samling er hjerteblod; den nænner jeg ikke at splitte ad. Og plakater, programmer og den slags interesserer mig ikke voldsomt. Jeg havde heller ikke noget blad at fremvise; Obskuriøst nr.9 lå endnu kun i løs skitseform på min pc. Ak, jeg tænkte uvilkårligt på den gang i min barndom, hvor jeg var kommet til en fødselsdag uden at have gave med... Men i det øjeblik jeg satte mig ind i toget og det kørte af sted, lod jeg disse bekymringer bag mig. For satan da, jeg skulle til Søften. Og vi var vel voksne mennesker.

Torben ville hente os tilrejsende i bil på Århus Hovedbanegård. Jeg havde regnet med at være inde et kvarter i 12, som en af de første, hvilket passede mig fint; håbede på lige at finde et toilet - jeg var nemlig blevet køresyg af togets; så meget ‘rullede’ vognen. Men kun en tåbe frygter ikke køreplanen; toget ankom præcis kl.12. Oh well. Jeg fandt udgangen og der stod de, hele banden og ventede: Torben, Jesper Moerch, Nils Markvardsen og Ole Strand-dorff. Ligesom jeg huskede dem fra træffet i 2003 - ok, Nils og jeg er københavnere og havde selvfølgelig set hinanden flere gang siden - dog blinkede jeg et splitsekund ved synet af Ole som havde fået fræset sine 70’er bakkenbarter af - noget med en jobsamtale - det fik ham til at se endnu yngre ud end han vist nok er...

Som i fordums tider de pilgrimsrejsende, der tog varsler af naturen kunne også vi, rejsende mod Søften, gøre tankevækkende observationer under vejs: Pludselig kørte en varevogn fra Ceres op foran os på vejen. *Jeg håber ikke den er til Frank*, lød det fra bagsædet, J*eg kan ikke fordrage Ceres Royal!*. Redaktøren sad på forsædet og kunne ikke identificere taleren... Well, om vognen havde kurs mod Hjortevej fik vi aldrig opklaret, men øllet, der blev stillet på bordet for gæsterne *var* godt nok Ceres Royal, og jeg så ingen mand spytte i glasset af den grund, dvs. Kenneth og Torben luskede tidligt hjem og Lars skulle køre, men ellers... nå, jeg foregriber begivenhederne gang.

Et andet varsel: Vejret havde været elendigt fra morgenstunden og regntunge skyer formørket himlen over Århus og omegn, men pludselig strålede en enlig kile af solskin ned gennem skydækket. Var det Søften, Hjortevej, måske selve Mondo Frankos hustag den kærtegnede? Vi måtte tro det. For resten, grunden til at jeg sad på forsædet var for at kunne komme til at affotografere Søftens byskilt. Torben var endda så venlig at holde, så jeg kunne få et close-up. Det endegyldige bevis på lokalitetens fysiske eksistens!

Vi ankom, hilste på de andre, trykkede i hånd: Lars von Hegnet, Henrik Rytter, Kenneth Eriksen, Frank og Tina, selvfølgelig... havde ikke set Kenneth i årevis, han virkede frisk og i godt humør. Hans blad Absurd er gået ind, men Kenneth kører web-butikken *www.absurd-online.dk* videre og planlægger også udgivelsen af en række filmbøger. Rytter var den eneste jeg ikke kender i forvejen; han viste sig at være en munter, rund lille fyr; langt fra billedet af den strenge skolemestertype jeg har dannet mig. Hjemmet blev beundret, ikke mindst de mange (originale!) James Bond plakater Frank havde ophængt overalt...

Frokosten var fantastisk; kagen ligeså, men... allerede her kniber det for Ed Larsen med de finere detaljer; ud over de famøse Ceres Royal blev vi af husets frue budt et suspekt fluidum som hun kaldte for Spunk - det lignede grøftevand, så jeg døbte det Søftevand! Quizzen husker jeg intet af, hverken den mundtlige del v/Lars, eller Torbens meget fikse DVD klip på tv’et. Jeg husker ikke engang hvem der vandt!

Bytteriet var en stor succes; diverse rariteter skiftede ejere; jeg købte selv et par peplum programmer af Ole og en obskuriøs ex-rental af Lars (**Hærføreren**, Scand Video). Rytter og jeg havde en hyggelig *chambara*-snak om Toshiro Mifune, Zatoichi og andre samurailigheder. Gæsterne lænede sig tilbage i møblementet; mætte, småstive og veltilpasse.

Men pludselig gav husets herre sig til at trække alt muligt ud af barskabet og *så* havde vi først *rigtig* balladen. På et tidspunkt sad jeg og... søbede simultant cognac og Baileys. Dog satte jeg grænsen ved Pernod! Sikkert for første og sidste gang i Søften blev der afspillet heavy metal; jo, stemningen var godt løftet.

Midt i alt pjattet husker jeg utroligt nok, hvordan Jesper og jeg formåede at føre en dybt seriøs samtale om at samle og det kedelige faktum, at man engang går hen og dør fra samlingen - dø skal vi jo alle; selv ikkerygerne i blandt os.

Det var hårdt at skulle bryde op ved halv ti tiden, dels pga. det gode selskab, dels fordi jeg havde forbandet svært ved at rejse mig af stolen. Lars ville give et lift ned til stationen. Selskabets hårde kerne opfordrede mig til at blive, men jeg skulle jo hjem til Hovedstaden, prøvede jeg at forklare... Imens, udenfor, havde Lars sine egne problemer at slås med. *Hvor var Rytter?* Rytter, fremgik det af en senere rekonstruktion af begivenhederne, havde følt naturens kalden og da der ikke var sanitære faciliteter ved hånden, benyttede han sig af Franks baghave, dvs. han var, desorienteret af mørket gået ind i en nabohave - og ikke ligefrem i *stealth mode*.

Nå, jeg fik omsider revet mig løs af selskabet. Da jeg sidst så Ole, Nils og Jesper den aften lignede de mænd som var parat til at danse op og ned ad væggene - Frank himself var gået kold. Den genindfangede Rytter mælede knap et ord det kvarters tid det tog Lars at køre ind til stationen - jeg skævede et par gange nervøst om på bagsædet for at se om han stadig trak vejret. Jeg har fået fortalt, at da de siden satte kursen op mod Ålborg, måtte Lars under vejs stoppe bilen, hvorefter Rytter i bedste Lucio Fulci stil brækkede sine indvolde ud over den kolde, regnvåde asfalt...

For mit eget vedkommende, tja, ca. halvvejs hjem i toget var festen dampet af og jeg sad tilbage med de gustne konsekvenser af et massivt spiritusinput. Jeg havde haft åndsnærværelse til at snappe en dåsecola, da jeg forlod Søften som jeg nu indtog i afmålte slurke - bortset fra et par kopper kaffe min første ikke-alkoholiske væskeindtagelse i et halvt døgn. Men sådan noget klistret sukkervand læsker ikke ordentlig, stadset forstærkede bare min kvalme. Så det var en bleg og koldsvedig Ed Larsen som kl.1.20 stod på København H. og spejdede efter en taxi - overraskende længe. Forklaringen som jeg fik af chaufføren - da han havde konstateret at jeg var ‘god nok’, var, at de unge mennesker bruger taxierne lørdag nat til at pendle mellem diskotekerne. Vi skiltes i skøn fordragelighed... Jeg gav rundhåndede drikkepenge. Og så i seng. Godt sov jeg ikke og hovedet værkede dagen derpå, men det havde været en fantastisk oplevelse. Endnu en gang tak til Frank & Fruen for at lægge hjem til!

Jespers kommentar om sin flotte Søftekollage på modstående side: *Jeg tænkte på om den var for rodet, men jeg synes egentlig den passer i stil til den fornemmelse jeg havde i maven, munden og hjernen dén aften....*

Det tør redaktøren godt skrive under på.

Slam & Slagger

Rubrikken "Slam & slagger" - kunne sníldt være navnet på et produkt fra BonBon! - er tænkt som opsamlingspunkt for hvad jeg måtte have tilbage af løse ender, her ved redaktionens udløb. Ikke så lidt... men overrasker det?

FilmTozzen nr.1
Lars von Hegnet, redaktør og udgiver af det hedengangne Bloody Darlings er tilbage med et nyt blad, FilmTozzen. Ingen overraskelse, sådan set; *noget* havde været på vej længe. Lars meddelte for hen ved halvandet år siden insiderscenen, at han da tumlede med et nyt format, en ny stil: 'seriøse' projekter så som hyldestblade til Alfred Hitchcock, Clint Eastwood m.fl. FilmTozzen viste sig dog - hvad vel allerede titlen afslører - at være et ægte zine af den gammeldags slags. Og tak for det.

Bladet er sat med behagelig læsbar skrift og i pæn kopikvalitet. Teksten krydres af fede biografannoncer; ikke nødvendigvis relateret til den anmeldte film, men det giver alt sammen 'stemning'.

Så vidt formen. Indholdet kan kort beskrives som Bloody Darlings minus ti procent (trods lederens energiske benægtelse af dette), i det stoffet er ca. det samme, tonen blot blevet mildere. Der anmeldes westerns (Winnetou!), exploitation, herunder "negerfilm" og en enkelt Bergman har også sneget sig ind.

Denne anmelder måtte visse steder smile af bladets filmiske definitioner. "Negerfilm" formår Lars at gøre til et halvfrækt ord, hvad det vel egentlig også er i disse åh, så politisk korrekte tider.

Hård bedømmelse af **The Great Escape**; tja, ok, det er nu dejlig harmløs Hollywood underholdning, af den slags de sender 24 timer i døgnet på TCM - en kanal jeg har genopdaget...

Noget som også får ublid medfart er Alistair McLean film og her må jeg give Lars ret - har ikke set en eneste McLean filmatisering jeg var rigtig tilfreds med. **Navarones kanoner**, måske... Til gengæld *slugte* jeg bøgerne som 13-14 årig og nogle af dem har vist da sig at holde til genlæsning - solid spændingslekture til en regnvejrsdag. *Dødens dukker*, *Ultimatum*, *Møde i rum sø*, *S.O.S. Nordpolen*, *Bjørneøen*, *Frygten er mit våben* og *Den sorte korsfarer* hører til favoritterne. Måske fordi de alle har en jeg-fortæller, hvilket gør det nemmere for læseren at leve sig ind i handlingen...

Det eneste sted, hvor jeg er lodret uenig med Lars er anmeldelsen af **Carnival of Souls**. Filmen kedede ham bravt og han mere end antyder, at filmens nuværende kultstatus skulle være udtryk for snobberi i "finere filmkredse" - ah, come on!

Bladet giver også indblik i forskellige detaljer af redaktørens privatliv og det er da... interessant.

FilmTozzen koster 30 kr. inkl. porto og bestilles ved henvendelse til *lassemand@get2net.dk*

sCatter nr.2
Jeg indrømmer kun nødigt dette, men... det *er* i grunden rart med et blad som dækker aktuelle genrefilm. Det sidste halve års tid har jeg mest læst om film på Nettet og det giver ikke samme tilfredsstillelse som at sidde med et fysisk blad i hånden. Nok en håbløst gammeldags indstilling, but what the hell. Og her kommer Jesper så med et godt tilbud: omtaler og anmeldelser af hotte film som **Hellboy**, **Shaun of the Dead**, **Thriller** (ja, Heine, jeg skal nok se den snart, OK???), **Bubba Ho-Tep** samt artikler om bl.a. H.G. Lewis, Ittenbach (slet ikke noget for Ed Larsen, skal siges), et stort Robert Shaw portræt og foromtale af **Worst Case Scenario** - noget som ved første øjekast lignede et remake af **Shock Waves**, hvilket ikke helt holdt stik, selvom der *er* nazi zombier i filmen... altså, masser af fed læsning.

Det mest kølige indslag er efter denne anmelders mening Jespers artikel om kultfænomenet **Star Wars Holiday Special**. Jeg har et mærkeligt forhold til den originale **Star Wars**. I 1977 var jeg noget nær den eneste i klassen som ikke så filmen i biffen, fordi mine forældre satte sig imod. Så jeg måtte kompensere ved at opsuge alt tilgængeligt som bare smagte en smule af the real thing. Tyggegummi samlermærkerne, f.eks. (som jeg var idiot nok til senere at kyle ud!), tegneseriealbummet fra Interpresse, **Muppet Show** episoden med **Star Wars** skuespillerne (kan fås på DVD!) og sågar en i dag vel totalt glemt DR licenskampagne, hvor Ulf Pilgaard forklædt som Darth Vader (???) opsøgte de slemme sortseere... **The Holiday Special** ville jeg have elsket - ja, man bliver klogere med alderen...

Jespers evner som layouter behøver jeg ikke komme nærmere på!

Bladet koster 50 kr. inkl. porto og bestilles ved henvendelse til moerch@post8.tele.dk

Banned in Britain issue 2
Miraklet er sket: Banned in Britain nr.2 er omsider en realitet! Ikke uden en vis dramatik: Jack Jensen mailede redaktionen en pressemeddelelse 13.12. fra en web café, fordi Slagelse Bibliotek var lukket pga. bombetrusler! Den gode Jack skriver bl.a.:

BACK FROM THE GRAVE!!! DET BEDSTE BLAD I TI ÅR!!! Hvis de to første blade var fede, så bare hold vejret et øjeblik, for HER kommer ÅRETS UDGIVELSE!!! Det FEEEDESTE filmzine siden... ja, jeg ka' dårlig nok huske så langt tilbage i tiden, men altså: BANNED IN BRITAIN nr. 2 er endelig udkommet!!! Yeps, la' mig lige genta' det, for du tror selvklart ikke dine egne øjne: BIB #2 er ude!!! Og ganske helt som nummer 1: 32 faaabelagtige sider, engelsk tekst, med horror, gore, splatter (to udtryk der betyder det samme) og trash!! Ud over det kodylt overgearede indhold, der viser ALLE andre blade hvinende baghjul, så vil forsiden HELT SIKKERT også blive valgt som årets absolut bedste cover ved dette års Danish Filmz Fanzine Awards 2004!!! Alt andet ville da være skandaløst!!

Øh, nå men indholdet: revs af bl.a.: THE DENTIST 1 + 2, EATEN ALIVE, I DRINK YR BLOOD, KING KONG VS. GODZILLA, SOUL VENGEANCE (blaxploitation om en neger, der tar en grusom hævn ved at kvæle folk med sin gynther!!! [en rigtig "lemmedasker" so to speak, ha ha]), VIOLENT NAPLES + en artikel om SLAYER LP'en "Undisputed Attitude". Endvidere er der en feature om min egen favoritfilm for tiden, den fantastiske, fabelagtige, utrolige LADY TERMINATOR fra Indonesien!!! BiB #2 koster kun 25 kr. inkl. porto. Jeg har trykt 20 ex på min laserprinter og har bestilt resten af oplaget hos trykkeriet ovre på Fyn, så bestil bare med det samme: de første får så laserprint-udgaven (med det samme) og resten fotokopi-udgaven, som gerne skulle være mig i hænde i løbet af en uges tid! Nr. 1 er helt udsolgt!

Redaktøren har læst bladet og følt sig godt underholdt. Anmeldelsen af **Dommedagens hævnere** (Fulci western) vakte skønne minder om da Ed Larsen for år tilbage kontaktede Kavan vedrørende et eventuelt lager af gamle videorariteter og det viste sig, at selskabet lå inde med 7 eksemplarer af denne titel! Båndene kunne ikke bestilles direkte af private, så jeg måtte ud og finde en stråmand - prøvede først i en Fredgaard, hvor man ikke fattede en brik (hm, hvor meget i provision - og hvordan med tillægsforsikring?), før Jørgen i Filmhusets Boghandel (ja, det var i de go'e gamle dage) forbarmede sig over mig og meget formelt rekvirerede de dyrebare bånd som ankom i en papkasse dagen efter...

BB#2 kan bestilles ved henvendelse til *jackj@hotmail.com*.

eXtase nr.2
er sendt til trykkeriet og kan ramme gaden hver øjeblik. Jeg har læst previews af tre artikler og de var fremragende. Bladet byder på features om Sergio Sollima og vor egen Birte Tove (!!), Michael Porel som fortæller om produktionen af **Mark of the Devil**, et tillykke til Brigitte Bardot, et farvel til Gordon Mitchell... og meget mere. Store sager.

Bladet koster 50 kr. inkl. porto og bestilles ved henvendelse til *klauskinski@ofir.dk*.

Dario Argento
af Bo Gorzelak Pedersen, med bidrag fra Lars Gorzelak Pedersen og Martin Weinreich, hylder (surprise!) Dario Argento. Omslaget til den eksklusive lille tryksag på 28 sider er af kunstneren Finn Holten Hansen. Jeg fandt teksten ret 'tør', men Argento er vel altid en messe værd. I forordet varsler Bo et kommende nr.2!

Pris 35 kr. inkl. porto; bestilles via *www.bogope.dk.*

Obskuriøse websites
Det hænder, at sulten nager redaktøren på skæve tidspunkter af

døgnet (som f.eks. nu hvor jeg sidder og skriver den sidste rubrik, midt om natten). Så kan man jo gå ud og undersøge, hvad køleskabet gemte (plejer at være en skuffelse), eller hengive sig til lystne fantasier om pizzaforretninger, pølsevogne o.l. Hvad er i øvrigt definitionen på en af sidstnævntes specialiteter - hvad er 'kradser'? Svaret fås her: *www.schou.dk/artikler/kradser/*

Politisk satire kan være tiltrængt i disse mørke Bush tider. Den kulsorte tegneserie "Get Your War On", at finde på *www.mnftiu.cc/mnftiu.cc/home.html* hører til redaktørens favoritsteder.

Mere politisk satire, bl.a. i form af spøjse animationsfilm fås på *www.idleworm.com*, hvor du også kan aflive Jar-Jar Binks, Jerry Springer og andre hadeobjekter på diverse interessante måder.

Redaktøren kan huske dengang, da MTV var *sjovt*. En af grundene til at slå over på MTV i 90'erne var den splitterravende gale studievært Ray Cokes. Vi er blevet så vant til smarte mediekultpersoner, men Cokes var den ægte vare: original, anarkistisk, spontan (det kræver talent og nosser at improvisere for åben skærm, hvad Cokes gjorde en stor del af tiden) og ikke mindst: morsom. Han fremstår i interviewene på sit website *www.raycokes.com*. som en genuint sympatisk og ydmyg person. Det hårde arbejde gav berømmelse, men ikke rigdom - MTV var enormt nærige og da han omsider tog sig sammen til at kræve lønforhøjelse fik han reelt sparket og er i dag efter eget udsagn blacklistet mange steder af samme årsag. Cokes har også et message board, *raycokes.proboards1.com*, hvor hans seneste indlæg er et varmt farvel til DJ legenden John Peel, der døde 26.oktober i år.

Ralph slæbte i sommers redaktøren med til en friluftslyrikdag på Frederiksberg. Her fulgte vi bl.a. oplæsningerne af gruppen Lyrikkanonen. På *www.lyrikkanonen.dk* kan du finde et foto, hvor vi optræder som små utydelige klatter ude i et hjørne af billedfeltet.

Det er i øvrigt Ralph som har henledt min opmærksomhed på *www.opsamler.dk*; et totalt weirdo website som bare skal opleves.

Bognoter

Der *er* en del bogstof i dette Obs., men redaktøren kunne sagtens fortælle mere. Et par ting som lige skal med, her på falderebet:

Jeg gjorde et antikvarisk guldfund for nylig: John Christoph-ers børne science fiction trilogi, samlet, i god stand: *De hvide bjerge*, *Dødens by* og *Ildhavet* (Munksgaard, 1975). Glade minder fra barndommens besøg på skolebiblioteket... forfatteren stjæler skamløst, men vellykket fra H. G. Wells. Pudsigt nok kom rumskurkene, "tripoderne" til at hedde "tripeder" i den danske oversættelse ved Johan Jørgensen. Christopher skrev senere en prequel og BBC producerede en tv-serie som kun delvis er udsendt på VHS/DVD, men det er ikke noget jeg selv har læst eller set...

Superman har forladt os. Christopher Reeve døde 11.oktober i år. Den her viste forside af Superman med Batman nr.6 som prydes af Reeve, var redaktørens første superhelteblad. Bedste historie i bladet, "Rummets helte: Eftersøgt for mord" lovede til slut, at *manden med bøddelhætten vil vende tilbage i et senere nummer*. Det gjorde han bare ikke..?

Dette vil muligvis more Steen Schapiro, om ikke andre. Terrance Dicks, en af **Doctor Who** tv-seriens bedste manuskriptforfattere står også bag en række bøger, fortrinsvis for børn og unge. *Wollagong gåden* (CDR Forlag, 1998) er en spændingshistorie om drengen Matt og hans far som jagter UFOnauter i den australske ødemark. Velkendt **Who** territorum, men altså ikke noget spin-off - og alligevel har Dicks ikke kunne dy sig for at smugle et hint ind til de hårde fans. Der optræder en unavngiven FN brigadegeneral sidst i bogen, *en høj officer med et pænt lille overskæg* og, Steen, du må altså kalde mig "Mads" om ikke det er go'e gamle Brigadier Alistair Gordon Lethbridge-Steward!

Endelig skal jeg anbefale Jack Jensens antikvarboghandel på *www.home.no/hardboiled/*.

Mifune 1 år

Danmarks eneste filmblad for overgrunden, Mifune kom helskindet gennem det første år. Tillykke med det! Redaktøren var inviteret til receptionen, men blev desværre forhindret...

Pressen udtalte...

28.juli bragte JP en stor feature af Kim Foss om DK fanzine scenen. Hold også øje med næste nr. af Ekko!

På bagsiden af Obskuriøst

sidste gang spurgte redaktøren: Hvornår holdt Shu-bi-dua op med at være sjove? Der kom ét svar, fra Torben Simonsen, Århus, og hans bud var, at de *aldrig* havde været sjove. Redaktøren er (selvfølgelig) uenig: *'Shu-bi-dua 7'* var lidt vel glat, *'8'* tvivlsom og siden gik det støt ned ad bakke. *'78'* og *'Shu-bi-dua 6'* husker jeg til gengæld som sublime.

Obskuriøst X

Næste nummer af Obskuriøst bliver det tiende. Hvad dette præcis kommer til at indebære, vides endnu ikke...

(fortsat fra side 27)

Redaktørens heavy liste

Jeg gjorde det nok lidt sværere for mig selv end først overvejet... Selvom jeg praktisk talt kender *alt* hvad de øvrige listebidragydere har remset op i det forgående (lige bortset fra Jacks hardcore stuff), betyder det jo ikke automatisk, at jeg deler deres begejstring for selvsamme titler. Faktisk ligger landet sådan, at mange af de heavyalbums jeg holdt af i midtfirserne slet ikke kvalificerer, fordi de er fra en tidligere periode... Da jeg hverken ønsker at snyde eller opgive albums jeg ikke 100% kan stå inde for, er min liste kun på fem titler.

Metallica: *'Master of Puppets'* (1986)

- er så oplagt et valg, at det grænser til en kliché, men hvis jeg skal pege på én heavy udgivelse som satte standarden i midtfirserne, må det nødvendigvis blive Metallicas tredje studiealbum. Det er ofte hævdet, at albummet før, *'Ride The Lightning'* fra 1984 var bandets egentlige kunstneriske gennembrud. Korrekt. Men det var på *'Master'*, at de finpudsede stilen og slog den endegyldigt fast. Det første album *revolutionerede*; det næste *konsoliderede*. Sagt på almindelig dansk, så finder jeg *'Master'* mest helstøbt.

Iron Maiden: *'Live After Death'* (1985)

Et fabelagtigt dobbelte live album, indspillet under bandets "World Slavery" turné og reelt at betragte som en 'greatest' opsamling. Simultant udkom en EP med flere live optagelser fra turnéen: "Sanctuary", "Murders in the Rue Morgue" samt en kort version af "Running Free". Adskillige CD versioner eksisterer: Den oprindelige 1 CD version som manglede hele Hammersmith delen (LP sættets side 4), en komplet 2 CD version, en sjælden 2 CD (?) version som inkluderer numrene fra EPen, men *ikke* Hammersmith, samt diverse variantudgaver.

Celtic Frost: *'Into The Pandemonium'* (1987)

Et album som rystede thrashscenen. Celloer? Trommemaskiner? En Tom Warrior, der jamrede som en pige? Nej og atter nej! Jeg husker stadig en hed diskussion, hvor Kalundborgegnens største thrashfan *Nolder the Banger* overfor mig afskrev bandet totalt, mens jeg lige så stædigt fastholdt, at dette var årets album, ja, måske det kunstnerisk vigtigste heavyalbum overhovedet, so far!

Tiden har givet mig ret - det lyder måske pralagtigt, men er sandt. Hvor Maiden på *'Powerslave'* tre år forinden havde eksperimenteret med en 'fortidig, orientalsk lyd' på titelnummeret, spændte Frost konceptet over et helt album! Det var fuldstændig uhørt i 1987; Voivod f.eks. manglede stadig at tage skridtet fuldt ud i weirddome og Mekong Delta var endnu forholdsvis ukendte.

At Frost så tabte det hele på gulvet er en anden, tragisk historie. Tom Warrior er gennem tiden kommet med mange syge bortforklaringer på, hvorfor de aldrig indspillede den bebudede opfølger, *'Necronomicon'*.

Anthrax: *'Spreading the Disease'* (1986)

Før der gik ren mosh i bandet. Deres NWOBHM rødder er stadig hørbare og Joey Belladonna har aldrig sunget bedre. "Gung-Ho!" var totalt rystende chokspeed i 1986 og "Madhouse" gik hen og blev et lille hit. Eneste svaghed: Trods masser af hekserier i studiet med multiguitarspor i lange baner er lyden tynd.

ZZ Top: *'Afterburner'* (1985)

Hm, sært, at ingen andre har listet ZZ Top; de var ellers ekstremt populære i perioden, med 1983 gennembrudet *'Eliminator'* og dette album som fulgte efter. Bevares, ikke just nogen ædel drue, men hold kæft, hvor musikken svingede vildt! De bedste numre er at finde på (hvad der svarer til) side 1: monsterhittet "Sleeping Bag", "Stages", balladen (!) "Rough Boy" og "Can't Stop Rockin". Party on!

Og med disse ord lukker redaktøren heavy metal temaet.

Den danske **filmundergrund** har det **godt...**

BACK AFTER TEN YEARS IN THE MORGUE!!!

Banned in Britain

#2

You thought we were gone fer good didn't ya?

Naah, we jus' spent some time in the dark

...gettin' our tools ready...

AU$4 / £1.50 / US$3 / €3 / 25 dkr/skr/nkr / (mail-order rates: p. 27)

50,-

eXtase

Filmmagasinet der skyder med skarpt

eXklusive interviews

Sergio Sollima & Giulio Petroni

To af Italiens bedste western-instruktører

På sengekanten med Birte Tove

Interview med Danmarks smukkeste kvinde

Tom Tykwer

Som hvis man blev ramt af en engel

Fernando Arrabal

Panik for alle pengene

Brigitte Bardot

En sexkilling bliver 70

Hvem kan? Sandokan!

Om Emilio Salgaris udødelige helt

Jagten på djævelens mærke

Michael Porel om Mark of the Devil

1 NOV 04

BANDOLERO 100 RIFLER PP PASOLINI STORBYENS OFFER RAQUEL WELCH

RÆDSLERNES DANS FARLIG JAGT HVID FEBER EDGAR WALLACE

FILMTOZZEN

ET NYT DANSK FILMBLAD

sCatter

No. to · 2004 · kr. 50,-

Mondo Macabro

Interviews

H.G. Lewis

Marcel Zyskind

Andy Starke

Fred Vogel

Robert Shaw

Hellboy

Higuchinsky

Olaf Ittenbach

Toe Tag

Izo · Worst Case Scenario · DVD · Star Wars Holiday special · Rædslerne fra Øst

Køb dem hos din autoriserede **specialblad**forhandler!